

**T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü**

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN 21. YÜZYIL ÖĞRETEN
BECERİLERİ KULLANIM DÜZEYLERİ İLE
ÖĞRENCİLERİN ÖZ DÜZENLEME
BECERİLERİ ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ:
BİR KARMA YÖNTEM
ÇALIŞMASI**

Yüksek Lisans Tezi

AYBİGE EBRU SARIÇAY

TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI

İzmir
Ağustos, 2023

T.C
EGE ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN 21. YÜZYIL ÖĞRETEN BECERİLERİ
KULLANIM DÜZEYLERİ İLE ÖĞRENCİLERİN ÖZ
DÜZENLEME BECERİLERİ ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: BİR
KARMA YÖNTEM
ÇALIŞMASI

Yüksek Lisans Tezi

Aybige Ebru SARIÇAY

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Belgin ARSLAN CANSEVER

Temel Eğitim Anabilim Dalı
Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı

İzmir
Ağustos, 2023

EGE ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ETİK KURALLARA UYGUNLUK BEYANI

Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uyarınca Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “*Sınıf Öğretmenlerinin 21. yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri ile Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması*” başlıklı bu tezin kendi çalışmam olduğunu, sunduğum tüm sonuç, doküman, bilgi ve belgeleri bizzat ve bu tez çalışması kapsamında elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara atıf yaptığımı ve bunları kaynaklar listesinde usulüne uygun olarak verdiğimi, tez çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını, bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya diğer bir üniversitede başka bir tez çalışması içinde sunmadığımı, bu tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda bilimsel etik kurallarına uygun davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul edeceğimi beyan ederim.

Aybige Ebru SARIÇAY

TEZ SAVUNMA TUTANAĞI

EGE ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Tez Savunma Sınavı Jüri Tutanağı

006 – Enstitü Yönetim Kurulu’nun 05/05/2023 tarihli – 16/17 sayılı kararı.

Öğrencinin	
Adı Soyadı	Aybike Ebru SARIÇAY
Numarası	9420000141
Anabilim Dalı	Temel Eğitim Anabilim Dalı
Programı	Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı
Derecesi	☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora

Tezin	
Türkçe Başlığı	Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri ile Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması
İngilizce Başlığı	Investigation of the Relationship Between the Levels of the 21st Century Teacher Skills Use of Primary School Teachers and the Selfregulation Skills of Students: A Mixed-Method Study
Başlığında Değişiklik Varsa	
Yeni Türkçe Başlığı	
Yeni İngilizce Başlığı	
Tez Danışmanı	Doç. Dr. Belgin ARSLAN CANSEVER

Tez Savunma Sınavının	
Tarihi	
Saati	
Yapılış Biçimi	☒ Yüz Yüze ☐ Çevrimiçi (Enstitü Yönetim Kurulu’nun 06/07/2023 tarih ve 24/7 sayılı kararı)

Ön Karar	
Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca; Jüri üyeleri tarafından hazırlanan ve ekte sunulan kişisel raporlar, intihal yazılım programında belirlenen “Benzerlik Kapsamlı Raporu” incelenmiş, ayrıntılı şekilde tartışılmış ve adayın tez savunma sınavına alınip alınmayacağı ile ilgili olarak oybirliği / oyçokluğu ile aşağıdaki karar alınmıştır.	
☒ Savunma sınavına girmesi uygundur.	
☐ Savunma sınavına girmesi uygun değildir.	
☐ İntihal vardır.	
Yukarıdaki kararınız “İntihal vardır” şeklinde ise, Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’ Madde 8’in 4. bendinde belirtilen; “Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte kaldırılmak üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir” maddesi gereği “Son Kararınız” olarak değerlendirileceğinden aşağıdaki “Son Karar” alanında bir işaretlemeye bulunmayınız.	
Değerli jüri üyemiz, kararınızın gerekçelerini yazmanızı rica ederiz. []	

Son Karar	
Yukarıda verilen ön kararın “tezin savunulabileceği” yönünde olması itibarıyla aday tez savunma sınavına alınmış ve sonuçta tezle ilgili olarak oybirliği / oyçokluğu ile aşağıdaki nihai karar alınmıştır:	
☒ Başarılidir (Kabul)	
☐ Başarısızdır (Ret)	
☐ Düzeltilmelidir (Tezli yüksek lisans için en çok 3 ay, Doktora için en çok 6 düzeltme verilebilir.)	
Değerli jüri üyelerimiz kararınız özellikle “Başarısızdır (Ret)” ya da “Düzeltilmelidir” şeklinde ise, bu kutucuğa kararınızın alınma biçiminin ayrıntısı ile gerekçelerini yazmanızı rica ederiz. []	

Jüri Başkanı**	Prof. Dr. Pınar ÇAVAŞ	İmza
Üniversite	Ege Üniversitesi	
Anabilim / Bilim Dalı	Temel Eğitim Anabilim Dalı	
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Belgin ARSLAN CANSEVER	İmza
Üniversite	Ege Üniversitesi	
Anabilim / Bilim Dalı	Temel Eğitim Anabilim Dalı	

* Savunma sınavı sonunda, tez başlığında bir değişikliğe karar verilmesi durumunda tezin Türkçe ve İngilizce başlıkları yazılmalıdır.

** Lisansüstü tez savunma sınavlarında danışman öğretim üyesi Jüri Başkanı olabileceği gibi, jürinin kendi arasında seçeceği bir üye de jüri başkanı olabilir.

• Bu tutanağa jüri üyelerinin kişisel raporları da eklenerek üç (3) işgünü içerisinde Anabilim Dalı Başkanlığı üst yazısıyla Enstitü Müdürlüğüne gönderilmelidir.

EGE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Tez Savunma Sınavı Jüri Tutanağı

006 – Enstitü Yönetim Kurulu’nun 05/05/2023 tarihli – 16/17 sayılı kararı.

Jüri Üyesi Üniversite Anabilim / Bilim Dalı	Doç. Dr. Tuncay CANBULAT Dokuz Eylül Üniversitesi Temel Eğitim Anabilim Dalı	İmza
Jüri Üyesi Üniversite Anabilim / Bilim Dalı		İmza
Jüri Üyesi Üniversite Anabilim / Bilim Dalı		İmza

* Savunma sınavı sonunda, tez başlığında bir değişikliğe karar verilmesi durumunda tezin Türkçe ve İngilizce başlıkları yazılmalıdır.

** Lisansüstü tez savunma sınavlarında danışman öğretim üyesi Jüri Başkanı olabileceği gibi, jürinin kendi arasında seçeceği bir üye de jüri başkanı olabilir.

• Bu tutanağa jüri üyelerinin kişisel raporları da eklenerek üç (3) işgünü içerisinde Anabilim Dalı Başkanlığı üst yazısıyla Enstitü Müdürlüğüne gönderilmelidir.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimimin her anında beni inancı, nezaketi ve güveni ile destekleyip motive eden, akademik olarak yetişmem ve gelişmem için bilgi birikimi ve önerileriyle yolumu aydınlatan; eğitim ve sosyolojiye dair sohbetlerimizden çok keyif aldığım ve örnek aldığım değerli tez danışmanım canım hocam Doç. Dr. Belgin ARSLAN CANSEVER’e yürekten teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimime başladığım günden beri bana yol gösteren, tez sürecimde yapıcı ve olumlu önerileriyle sorularıma dönüt veren, tezimin şekillenmesine katkılarda bulunarak anlayışını ve desteğini hep hissettiren değerli hocam Prof. Dr. Pınar ÇAVAŞ’a çok teşekkür ederim.

Değerli vaktini ayırarak tezimin değerlendirilme sürecinde jürimde yer alan sayın Doç. Dr. Tuncay CANBULAT hocama çok teşekkür ederim.

Lisans eğitimim için kapısından girdiğim an kendimi çok şanslı hissettiğim, yaşama ve eğitime dair farklı perspektifler kazandığım, kendimi eğitim ile tanımlamayı çok sevdiğimi bana fark ettiren öğrencisi olmaktan daima gurur duyduğum Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi hocalarıma, özellikle Sınıf Eğitimi ana bilim dalındaki bütün hocalarıma hissettirdikleri aidiyet duygusu ve yol göstericilikleri için ayrı ayrı teşekkür ederim. Yüksek lisans eğitimimi de duvarları çocuk resimleri ile kaplı bu çatı altında tamamladığım için çok şanslı hissediyorum.

Ege Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünün Erasmus+ programı ile yurt dışında eğitim alan ilk yüksek lisans öğrencisi olma gururunu bana yaşatan, hayata dair farklı perspektifler kazanmama katkı sağlayan, Polonya’ya gitme yolumu açan Ege Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü’ne çok teşekkür ederim.

Eğitime verdikleri önemle bana çok kıymetli bir bakış açısı kazandıran, attığım her adımda bana yol gösterip yüreklendiren annem Nesrin Suna Sarıçay ve babam Şakir Sarıçay’a daima gösterdikleri ilgi, anlayış ve sabırdan dolayı kalpten teşekkür ederim. Sevgi ve desteklerini yürekten hissettiğim kardeşlerim Ayça Elif Sarıçay ve Fatih Kerem Sarıçay’a çok teşekkür ederim.

Literatüre katkı sağlaması dileğiyle...

Aybigе Ebru SARIÇAY

İÇİNDEKİLER

TEZ SAVUNMA TUTANAĞI	iv
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLO LİSTESİ.....	xi
ÖZET.....	xiii
ABSTRACT	xv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	4
1.3. Problem Cümlesi	6
1.4. Alt Problemler	6
1.5. Varsayımlar	7
1.6. Sınırlılıklar	7
1.7. Tanımlar	8
1.8. Kısaltmalar	8
BÖLÜM II.....	9
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	9
2.1.21.Yüzyıl Becerileri.....	9
2.1.1. 21.Yüzyıl Beceriler Çerçevesi (P21 Beceriler Çerçevesi)	10
2.1.2. OECD Beceriler Çerçevesi	11
2.2.21. Yüzyıl Öğreten Becerileri	11
2.2.1. Millî Eğitim Bakanlığı Genel Öğretmen Yeterlikleri	13
2.2.2. Millî Eğitim Bakanlığı'na göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri	13
2.2.3. ISTE Standartlarına göre 21. yüzyıl öğrenen becerileri.....	14

2.3. Öz Düzenleme	16
2.3.1. Öz Düzenlemenin Tanımı.....	16
2.3.2. Öz Düzenlemenin Alt Boyutları	18
2.3.3. Öz düzenlemeli öğrenme	19
2.3.4. Öz Düzenleme Becerilerine Sahip Bireylerin Özellikleri	20
2.3.5. İlkokul Döneminde Öz Düzenleme ve Sınıf Öğretmeninin Rolü	20
2.4. İlgili Araştırmalar	21
2.4.1. 21. Yüzyıl Becerileri ile İlgili Araştırmalar.....	21
2.4.2. Öz Düzenleme ile İlgili Araştırmalar	27
BÖLÜM III	32
YÖNTEM	32
3.1. Araştırma Modeli.....	32
3.2. Çalışma Grubu.....	33
3.2.1. Araştırmanın Nicel Boyutuna İlişkin Çalışma Grubu	33
3.2.2. Araştırmanın Nitel Boyutuna İlişkin Çalışma Grubu	35
3.3. Veri Toplama Araçları	36
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	36
3.3.2. Dördüncü Sınıf Öğrencilerine Yönelik Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği	37
3.3.3. 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği.....	37
3.3.4. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	38
3.4. Geçerlik ve Güvenirlik.....	38
3.5. Veri Çözümleme Teknikleri.....	39
3.5.1. Nicel Verilerin Çözümlemesi	39
3.5.2. Nitel Verilerin Çözümlemesi.....	39
3.6. Çalışma Planı	40

BÖLÜM IV	42
BULGULAR	42
4.1. Araştırmanın Nicel Boyutuna İlişkin Bulgular	42
4.1.1. Birinci Probleme İlişkin Bulgular	42
4.1.1.1. Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri ve Alt Boyutları	42
4.1.1.2. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri.....	43
4.1.1.3. İlkokul Öğrencilerinin Algılanan Öz Düzenleme Becerileri	43
4.1.1.4. İlkokul Öğrencilerinin Cinsiyet ve Yaşlarına Göre Algılanan Öz Düzenleme Becerileri.....	44
4.1.2. İkinci Probleme İlişkin Bulgular	45
4.2. Araştırmanın Nitel Boyutuna Ait Bulgular	47
4.2.1. Araştırmanın Üçüncü Problemine İlişkin Bulgular	47
4.2.1.1. 21. Yüzyıl Becerileri	47
4.2.1.2. Öğreten Becerileri	50
4.2.1.3. Öz Düzenleme Becerileri.....	53
BÖLÜM V	58
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	58
5.1. Sonuç ve Tartışma	58
5.2. Öneriler	66
KAYNAKÇA.....	67
EKLER.....	79
Ek 1- 21.Yy Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği.....	79
Ek 2- 4.Sınıf Öğrencileri İçin Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği	81
Ek 3- Ege Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurul İzni	85
Ek 4- İzmir Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma İzni	86

Ek 5- Araştırma İzin Onayı.....	87
Ek 6-4.Sınıf Öğrencileri İçin Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği Kullanım İzni.....	88
Ek 7- 21.Yy Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği Kullanım İzni	89
Ek 8- Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları.....	90

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. 21. Yüzyıl Beceriler Çerçevesi	10
Tablo 2. OECD’ ye göre Dönüştürücü Beceriler	11
Tablo 3. Ölçek Uygulanan Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım.....	34
Tablo 4. Ölçek Uygulanan Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım.....	35
Tablo 5. Görüşme Yapılan Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Bilgileri	36
Tablo 6. 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikleri	42
Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerilerini Kullanım Düzeylerinin Mann-Whitney U sonuçları	43
Tablo 8. Dördüncü Sınıf Öğrencileri İçin Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği Tanımlayıcı İstatistikleri	44
Tablo 9. İlkokul Öğrencilerinin Cinsiyetlerine göre Sahip Oldukları Öz Düzenleme Becerileri Puanlarının T Testi Sonuçları.....	44
Tablo 10. İlkokul Öğrencilerinin Yaşa göre Sahip Oldukları Öz Düzenleme Becerileri Puanlarının T Testi Sonuçları.....	45
Tablo 11. 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri ile Öğrencilerinin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Spearman Korelasyon Analizi Bulguları.....	46
Tablo 12. 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri	48
Tablo 13. Sınıf Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Beceriler	51
Tablo 14. Öz Düzenleme Becerilerine İlişkin Katılımcı Görüşleri	54

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. 21. yüzyıl öğretmen becerileri	12
Şekil 2. ISTE Standartlarına göre 21. yüzyıl becerileri	14
Şekil 3. Açımlayıcı Sıralı Karma Desen	32
Şekil 4. Çalışma Planı	41
Şekil 5. Nitel Bulguların Örüntüsü	47

ÖZET

21. yüzyıl becerileri; gelişmelere ayak uydurarak çağın gereksinimlerini karşılayan donanıma sahip bireylerin özelliklerini ifade etmektedir. Küreselleşme ve dijitalleşme ile değişimin hızlı ve uluslararası bir boyut kazandığı, öğrenci özellik ve beklentilerinin giderek farklılaştığı eğitim alanında da yeni becerilere olan gereksinimler kendini göstermektedir. Hem öğretmen hem öğrenci özelliklerinin değişim içerisinde olduğu bu çağda 21. yüzyıl öğretmenlerine geçmişten farklı ve önemli görevler düşmektedir. Özellikle ilkökul döneminde sınıf öğretmeni özelliklerinin öğrencileri tutum ve davranışlar bakımından etkilediği bilinmektedir. Öğrenilebilir nitelikte olan ve 21. yüzyıl becerileri içerisinde önemli yer tutan öz düzenleme becerileri de bunlardan biridir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım düzeyleri ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişki durumunun incelenmesidir. Araştırma nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı açıklayıcı sıralı desen türünde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın nicel kısmı, tesadüfi örnekleme yöntemiyle belirlenen İzmir'in Bayraklı, Bornova, Karabağlar, Konak ilçelerindeki ilkokullarında öğrenim görmekte olan 398 dördüncü sınıf öğrencisi (205 kız ve 193 erkek) ve bu öğrencilerin 20 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmanın nicel verileri Çavaş, Arslan Cansever ve Ünver (2020) tarafından geliştirilen "Dördüncü Sınıf Öğrencileri için Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği" ve Orhan Göksün (2016) tarafından geliştirilen "21 Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği" ile elde edilmiştir. Araştırmanın nitel kısmında katılımcılar, sınıf öğretmenlerine uygulanan ölçekte puanları düşük ve yüksek olanlar gruplandırılarak amaçsal örnekleme yolu ile seçilmiştir. Veriler kişisel bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşmeler ile elde edilmiştir. Nicel veriler analizinde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 25.0 programı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirmesi yapılırken sayı, yüzde, ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiksel metotlar, bağımsız örnekleme t-testi, Mann Whitney-U, Spearman korelasyon analizi testleri kullanılmıştır. Nitel veri analizinde betimsel analiz yapılmıştır. Araştırma sonucunda dördüncü sınıf öğrencilerinin algılanan öz düzenleme becerilerinin seviyesi yüksek olarak belirlenmiştir. Cinsiyet boyutunda dördüncü sınıf öğrencilerinin öz düzenleme becerilerinde kız öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunurken öğrenciler arasında yaşa göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen

becerileri kullanım düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu ortaya koyulurken cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ölçeklerden elde edilen verilere göre sınıf  ğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeyleri ile dördüncü sınıf  ğrencilerinin algılanan öz düzenleme becerileri arasında ilişki bulunmamıştır. Araştırmada elde edilen nitel veriler doğrultusunda sınıf  ğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri ve öz düzenleme becerileri konusundaki görüşleri ortaya koyulmuştur. Elde edilen nicel veriler ile nitel veriler uyumaktadır. Sınıf  ğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerileri içerisinde en çok onamacı becerileri vurguladığı görülürken kullanımı en düşük alt boyutun ise esnek öğretme becerileri olduğu nitel görüşmelerle de ortaya koyulmuştur. Sınıf  ğretmenleri öz düzenleme becerilerinin kazanılması noktasında ilkokul döneminin kritik olduğunu bununla birlikte sınıf  ğretmenlerinin özelliklerinin öğrencileri etkilediği görüşü etrafında toplanmışlardır. Genel olarak değerlendirildiğinde sınıf  ğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri ve öz düzenleme becerileri konusunda farkındalığa sahip olduğu bununla birlikte uygulama noktasında bazı problemler yaşadıkları bulgularına ulaşılmıştır. Bahsedilen becerilerin geliştirilmesi ve teoriden pratiğe aktarılması konusundaki önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul  ğrencileri, öz düzenleme, Sınıf  ğretmenleri, 21. yüzyıl Öğreten becerileri.

ABSTRACT

21st century skills refer to the characteristics of individuals who follow developments and have the knowledge to meet today's needs. With globalization and digitalization, the need for new skills also manifests itself in the field of education, where change has gained a rapid and international dimension and student characteristics and expectations are becoming increasingly different. In this age, where both teacher and student characteristics are changing, 21st century teachers have important duties. It is known that primary teacher characteristics affect students in terms of their attitudes and behaviors, especially in the primary school period. Self-regulation skills, which are learnable and have an important place in 21st century skills, are one of them. In this context, the aim of the research is to examine the relationship between primary teachers' use of 21st century teacher skills and students' self-regulation skills in a mixed design. The research was carried out in the type of explanatory sequential design in which quantitative and qualitative research methods were used together. The quantitative part of the study consists of 398 fourth grade students (205 girls and 193 boys) studying in primary schools in Bayraklı, Bornova, Karabağlar, Konak districts of İzmir, which were determined by random sampling method, and 20 classroom teachers of these students. Quantitative data of the research were obtained with the "Perceived Self-Regulation Skills Scale for Fourth Grade Students" developed by Çavaş, Arslan Cansever and Ünver (2020) and the "21 Century Teacher Skills Use Scale" developed by Orhan Göksün (2016). In the qualitative part of the study, the participants were selected through purposeful sampling by grouping the scale scores applied to the classroom teachers as low and high. Data were obtained through personal information form and semi-structured interviews. Appropriate statistical tests were used in the analysis of the quantitative data obtained in the study, and the descriptive analysis technique was used in the analysis of the qualitative data. As a result of the research, it was revealed that the fourth grade students' perceived self-regulation skills were at a high level. While there was a significant difference in favor of female students in the self-regulation skills of fourth grade students according to gender, there was no significant difference between students according to age. While it has been revealed that the level of use of 21st century teacher skills by primary teachers is at a high level, no significant difference has been revealed among primary

teachers by gender. According to the data obtained from the scales, no relationship was found between the level of primary teachers' use of 21st century teaching skills and the perceived self-regulation skills of fourth grade students. In line with the qualitative data obtained in the research, the opinions of primary teachers on 21st century skills and self-regulation skills were revealed. The quantitative data obtained and the qualitative data match. Primary teachers gathered around the view that the primary school period is critical for the acquisition of self-regulation skills, and the characteristics of primary teachers affect students. When evaluated in general, it has been found that primary teachers have awareness of 21st century skills and self-regulation skills, however, they have some problems at the point of the use them. Suggestions for developing the mentioned skills and transferring them from theory to practice are given in this study.

Keywords: Primary teachers, Primary students, Self regulation, 21st century teacher skills.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problem durumuna, amaç ve önemine, problem cümlesine, alt problemlere, sayıtlılara, sınırlılıklara, tanımlara ve kısaltmalara yer verilmiştir.

1.1.Problem Durumu

Toplumlar yapıları gereği devamlı bir gelişme ve değişme süreci içerisindeyler. Tarihsel sürece bakıldığında avcı toplum yapısı zamanla yerini tarım toplumuna bırakmış, bu sıralamayı yaşanan gelişmelerle birlikte önce sanayi, ardından bilgi toplumu izlemiştir. Çeşitli toplumsal süreçler incelendiğinde toplumu oluşturan bireylerin ihtiyaçları olan becerilerde farklılaşmalar olduğu görülmektedir (Özçelik ve Eke, 2019). Teknolojinin hızla ilerlemesi, iletişim ağlarındaki gelişim ve bunların bir sonucu olarak bilgi paylaşımının artması ile sanayi toplumundan bilgi toplumuna doğru bir değişim yaşanmıştır. Bu süreç, bireylerin topluma uyum sağlama davranışlarını da biçimlendirmiştir. 20. yüzyılda bireylerin sadece bilgiye sahip olmaları yeterli iken 21. yüzyılda bilgi ile birlikte birtakım farklı becerilere de sahip olma gerekliliği ortaya çıkmıştır (Eryılmaz ve Uluyol, 2015). Bilgi toplumunda küreselleşmenin etkisi ve teknolojik gelişmelerin hız kazanmasıyla toplum yapısı hızlı bir değişim sürecine girmiştir. Toplumsal değişimin bu denli hızlı olduğu bir dönemde insanların yeniliklere ayak uydurmaları ve hızlıca adapte olmaları bir gereksinim haline gelmiştir. Bireylerin çağa uygun nitelikte, etkili ve verimli olabilmeleri için sahip olmaları gereken ve sürekli geliştirmeleri gereken özellikler 21. yüzyıl becerileri olarak ifade edilmektedir (Hamarat, 2019). Bu ifadeden hareketle öncelikle çağın gerektirdiği becerilerin farkında olmak önem taşımaktadır. Dünyanın küresel bir köy haline gelmesiyle uluslararası boyuttaki hızlı ve büyük değişim hareketlerine uyum sağlayabilme konusunda yetkin olmak çağın gerektirdiği en önemli beceridir. Bu kapsamda sahip olunması gereken beceriler genel olarak “21. yüzyıl becerileri” olarak adlandırılmaktadır. “Öğrenme ve Yenilikçilik Becerileri”, “Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri”, “Yaşam ve Kariyer Becerileri” olarak üç kategoride sınıflandırılan (Partnership For 21st Century Skills) 21. yüzyıl becerileri kapsamında çağımız insanından kendi kendini yönetebilme, öz düzenleme yapma, iş birliği geliştirme, yaratıcı düşünme, esnek olma gibi becerilere sahip olması

beklenmektedir. Toplumların gelişmesi için çağın gereksinimlerine uyum sağlayabilen nitelikli insan gücü yetiştirmeleri gerekir. Hızlı gelişmeler karşısında uluslararası alanda söz sahibi olabilmek için geliştirilmesi gereken beceriler hayati önem taşımaktadır. Eğitim kurumu, beceriler konusunda ne kadar donanımlı olursa geleceğin kalkınmış toplumuna o denli kaynaklık edebilir (2023 Eğitim Vizyonu, MEB). Donanımlı birey, nitelikli insan yetiştirme amacı eğitimde yüksek kalite ile sağlanabilir. Bu sebeple çağın gerekliliklerine uyum sağlayabilme yeteneğini öğretmen ve öğrenci boyutu ile ele almakta fayda vardır. Değişmenin sürekli hale geldiği günümüzde farklı alanlarda olduğu gibi eğitim-öğretim boyutunda da farklılaşmalar görülmektedir (Orhan Göksün, 2016). Dönüşümlere uyum sağlamak için öncelikle öğrencilere rehberlik eden öğretmen boyutu ele alınmalıdır. Öğrencilere eğitim-öğretim süreçlerinde yol gösterici role sahip öğretmenlerin günümüzde 21. yüzyıl becerilerine sahip olmaları beklenmektedir. 21. yüzyılda öğretmenlerin üstlendiği rol geçmişe kıyasla farklılık göstermektedir. Bu yüzyılda öğretmen olmak; öğrenmeyi gerçekleştirme, kapsamlı beceriler, yöntem teknikler ve araçlarla öğretmenlik mesleğini icra etmek anlamına gelmektedir. Bu boyut “21. yüzyıl öğrenen becerileri” olarak ifade edilmektedir. Kendi öğretmenlik sürecinde yeni beceriler ile bütünleşen öğretmenlerin öğrencilerine de gereken becerileri kazandırmasının daha kolay olması beklenmektedir. Çağımızda öğretmenlerden beklenen bilgiyi hazır bir paket halinde öğrenciye sunmaktan ziyade öğrencilerini gerçek hayatın gerekliliklerine uygun yetiştiren ve gelişen teknoloji ile küreselleşen dünyaya hazırlayan, ezber kavramından uzak eğitim verenler olabilmeleridir (Gülay Ekici, 2017).

Çağımızda “öz” kavramı önemli bir yer tutmaktadır. 21. yüzyıl becerilerinin gerektirdiği içsel beceriler boyutu incelendiğinde öz disiplin, öz düzenleme, planlı olma gibi kavramlar ön plana çıkmaktadır. Günümüzde “öz”, “kendi” varlığının farkında olan ve yapabileceklerinin kontrolünü elinde tutabilen bir birey olmak çok önemli hale gelmiştir. Bu bakımdan Zimmerman (2000) tarafından bireyin kendi düşüncelerini, duygularını, dürtülerini, dikkatini ve davranışlarının kontrolünü yapması ve bütün bu süreçlerini kontrol etmesi olarak tanımlanan öz düzenleme kavramını vurgulamak önemli hale gelmiştir. Kendi kendini farklı boyutlarda düzenleyebilen birey, bilgi ve becerilerini sürekli geliştirebilir, kendinden

kaynaklanan problemleri ortadan kaldırabilir, hayatını daha kaliteli ve nitelikli hale getirebilir, problemler karşısında kendi duruşunu sergileyebilir ve başarısını yaşam boyu sürdürülebilir hale getirebilir. O halde geleceğin yetişkini olacak günümüz öğrencilerinin kendi kendilerini farklı boyutlarda düzenlemeleri olarak tanımlanabilecek öz düzenleme stratejilerine sahip olmaları çok önemlidir (Çiltaş, 2011). Öz düzenleme becerileri öğrenciler için tüm zamanlar boyunca önemli bir beceri olmuştur ancak günümüzde öğrenme ortamlarında görülen büyük değişiklikler, teknolojik gelişmeler ve bilgiye erişim olanaklarının gelişmesiyle bu beceriye duyulan gereklilik artırmıştır. Bireyin kendi sorumluluğunu alarak kendini düzenleyebilmesi, bilgilerini organize edebilmesi ve zamanını planlayabilmesi olarak bahsedilebilecek öz düzenleme kavramı (Pintrich, 2004) çağın gerektirdiği beceriler arasında önemli bir yer tutmaktadır. Eğitim ortamı çerçevesinde incelendiğinde öz düzenleme hedefe yönelik amaçlar belirleme, bir plan yapma, bu plan için uygun stratejiler seçme, uygulama ve öz değerlendirme yapma süreçlerini içerir. Bu süreçlere dikkat edildiğinde öğrencinin bu basamakları gerçekleştirirken bir rehber ihtiyacı duyabileceği akla gelmektedir. Öğretmenlerin sahip oldukları özellikler ve beceriler, öğrenci özelliklerini etkilemektedir. Başka bir deyişle öğrencilerin özelliklerinin ve becerilerinin öğretmen özelliklerinden etkilendiği bilinmektedir (Küçükahmet, 1993).

Öğretmenler yalnızca sahip olduğu bilgilerin öğrenciye doğrudan aktarımı ile değil, kişilik özellikleri ile de öğrencilerini etkilemektedir. Öğretmenler ders sürecindeki etkililiğinin yanında öğrenciler tarafından olumlu-olumsuz tutum ve davranışları ile değerlendirilmektedir. Öğrenciler kısa sürede öğretmenlerinin olaylar karşısında nasıl tepki vereceğini, nasıl bir kişiliğe sahip olduğunu çözümlerler (Çetin, 2001). Bu bakış açısı ile değerlendirildiğinde öğretmen özelliklerinin öz düzenleme becerilerine etki edeceği düşünülebilir. Öz düzenleme becerileri, kazanılması mümkün olan becerilerdir (Cabı, 2015). Bir başka deyişle öz düzenleme becerilerini süreç içinde öğrenme söz konusudur. Bir sosyal çevre olarak okul, öz düzenleme eğitiminin temellerinin özellikle ilköğretim kademesinde atılmasına olanak tanımaktadır. Öğretmenlerin tutum ve davranışları, sınıf içerisinde oluşan öğrenme iklimi ve öğrencilerin motivasyonu ile ilgili olmakla beraber öğrencilerin bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimleri üzerinde de etkin rol oynamaktadır (Sezer, 2018).

Bir başka ifade ile yüksek motivasyonlu, zaman yönetimini iyi yapan, öz-takipçi, strateji geliştirebilen, engellerle karşılaştığında başarmanın bir yolunu bulabilen, öz düzenleme seviyeleri yüksek öğrencilerin yetişmesinde sınıf öğretmenlerinin payı büyüktür. Geleceğin yetişkinleri olan günümüz öğrencilerinin yaşamlarında başarıyı elde edebilmeleri için kendi kendilerini düzenleyebilmeleri önemlidir. Bütün bu değerlendirmeler göz önünde bulundurulduğunda günümüz öğretmenlerinin sahip olduğu beceriler ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemek daha da önemli hale gelmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerini kullanma düzeyleri ile öğrencilerin öz düzenleme beceri düzeyleri arasındaki ilişki durumunun incelenmesinin gerekçesi dört neden ile açıklanabilir. Bu nedenlerden ilki, öğrencilere rehberlik eden sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin farklı becerileri edinmesi üzerinde üstlendiği roldür. Söz konusu nedenlerden ikincisi, öz düzenleme becerilerinin öğrenilebilir olması ve öğrencilerin sahip olduğu öz düzenleme becerilerinin öğretmen özelliklerinden etkilendiğinin bilinmesidir. Bir diğer sebep ise 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanımı ve öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmaların sınırlı sayıda yapılmış olmasıdır. Araştırmanın sonuncu gerekçesi ise, sınıf öğretmenlerinin özelliklerinin, öğrenciler tarafından gözlemlenmesi ve rol-model olarak alınmasıdır. Bu bağlamda araştırmanın amacı öncelikle sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerilerini kullanımı ile öğrencilerinin sahip oldukları öz düzenleme beceri düzeylerinin belirlenmesidir. Bunun yanı sıra sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerilerini kullanımı ile öğrencilerinin sahip oldukları öz düzenleme becerileri arasındaki ilişki durumunun da incelenmesi amaçlanmaktadır.

1.2.Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bilgi teknolojileri dünya geneline bakıldığında hızlı gelişme göstermiştir. Bu sebeple bireylerin eğitim ve iş hayatlarında yeni beceriler edinme ihtiyacı doğmuştur. Hatta bireylerin günlük yaşama adapte olabilmeleri için yenilenen becerilere sahip olması önemsenmektedir (Aksoy, 2012). Bu beceriler 21. yüzyıl becerileri olarak adlandırılmaktadır. Bu yüzyılda bireylerden beklenen becerilerin önceki yüzyıllardan farklı olduğu söylenebilir. Toplumların çağı takip edebilmeleri için yeni nesillerin çağa uygun becerilerle donanmış bir biçimde yetiştirilmesi gerekir. Geleceğin yetişkinleri

olacak günümüz çocuklarının sahip oldukları potansiyelin tamamını kullanabilmeleri için eğitim kurumu, öğrencilerin günün gerektirdiği ve geleceğin gerektireceği becerilerle donanmasında rehber rol oynamalıdır. Bu anlamda en önemli görev 21. yüzyıl öğretmenlerine düşmektedir. Eğitim kurumu, beceriler konusunda ne kadar donanımlı olursa geleceğin kalkınmış toplumuna kaynak sağlayabilir. Bir başka deyişle öğretmenlerin bu becerileri aktarabilmeleri için öncelikle kendilerinin 21. yüzyıl becerilerine sahip olmaları ve bu becerileri kullanmaları gerekmektedir. Bu beceriler “21. yüzyıl öğreten becerileri” olarak adlandırılmaktadır. Bahsedildiği gibi öğreten özellikleri öğrencilerin sosyal, bilişsel ve duyuşsal özelliklerini etkileyebilir. Bu bağlamda etkilenmesi beklenen öğrenci özelliklerinden biri de öz düzenleme becerileridir.

Öz düzenleme stratejileri özetle; her öğrencinin hayatında başarıya ulaşmak için ilerletmesi gereken kişisel becerilerdir. Bundan dolayı bir beceri olarak öz düzenleme; öğrenilebilir, geliştirilebilir, üzerine düşünülerek denetlenebilir yeteneklerdir. O halde öz düzenleme becerilerinin kazanılması noktasında dışarıdan bir desteğin verilmesi gerekmektedir (Çiltaş, 2011). Bir sosyal çevre olarak okul, öz düzenleme eğitiminin temellerinin özellikle ilkökul kademesinde atılmasına olanak tanımaktadır. Öğrencilerine ışık tutması beklenen günümüz öğretmenlerinin sahip olduğu beceriler ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemek bu bağlamda daha da önemli hale gelmiştir. Araştırmanın dört boyutu bulunmaktadır:

- Öğrencilerin öz düzenleme beceri düzeylerinin belirlenmesi
- Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeylerinin belirlenmesi
- Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeyleri ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi
- Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğreten becerileri ve öz düzenleme becerileri hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi

İlk boyutu ile ele aldığımızda bu araştırma kapsamında ilkökul öğrencilerinin öz düzenleme beceri düzeylerinin incelenmesinin, öğrencilerin bu beceriler hakkında düşünmelerine ve öz değerlendirme yapabilmelerine olanak sağlayacağı düşünülmektedir. Bir diğer boyut olarak araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerilerinin incelenmesinin, sınıf öğretmenlerinin ve sınıf

öğretmeni adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri üzerine düşünme ve tartışmalarına olanak sağlayacağı düşünülmektedir. Alan yazın incelendiğinde yapılan çalışmaların çoğunlukla belirtilen boyutların ayrı ayrı incelenmesine yoğunlaştığı dikkati çekmektedir. Alan yazında 21. yüzyıl öğrenen becerilerine dair araştırmaların sayısının az olduğu görülmüştür. 21. yüzyıl öğrenen becerilerinin, öğrenciler üzerindeki boyutunda çalışmaların az olduğu gözlemlenmiştir. Küreselleşme ile birlikte önem kazanan 21. yüzyıl öğrenen becerileri ve öz düzenleme becerileri arasındaki ilişki durumunu araştıran çalışma ile karşılaşılmadığından araştırmanın alan yazına katkısı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri ve öğrencilerin öz düzenlemeleri arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun yanı sıra araştırmadan elde edilen sonuçların öz düzenleme becerileri ve 21. yüzyıl öğrenen becerilerine yönelik farkındalığı artırması ve bu yönüyle de sınıf öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının mesleki gelişimlerine katkı sunması ve yeni araştırmalara ışık tutması beklenmektedir. Öğretmen özelliklerinin öğrenci özelliklerini etkilediği bilindiğinden 21. yüzyıl öğrenen becerileri ile öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkisellik durumunun karma desende planlanmış bir çalışma ile belirlenmesine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

1.3.Problem Cümlesi

Araştırmanın amacı kapsamında aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanımları ve dördüncü sınıf öğrencilerinin algılanan öz düzenleme becerileri ne düzeydedir?
2. Sınıf öğretmenlerinin 21.yüzyıl öğrenen becerileri kullanım düzeyi ile öğrencilerin sahip oldukları öz düzenleme becerileri arasında bir ilişki var mıdır?
3. Öğretmenlerin 21.yüzyıl öğrenen becerileri ve öz düzenleme becerileri hakkındaki görüşleri nelerdir?

1.4.Alt Problemler

1. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım düzeyleri nedir?
2. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerilerini kullanım düzeyleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
3. İlkokul öğrencilerinin sahip oldukları öz düzenleme becerileri ne düzeydedir?

4. İlkokul öğrencilerinin sahip oldukları öz düzenleme becerileri,

a. cinsiyete

b. yaşa göre farklılık göstermekte midir?

5. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım düzeyleri ile bu öğretmenlerin öğrencilerinin öz düzenleme becerileri kullanım düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

6. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri hakkındaki görüşleri nelerdir?

7. Sınıf öğretmenlerinin öğrencilerinin öz düzenleme becerileri hakkındaki görüşleri nelerdir?

1.5.Varsayımlar

Araştırmanın yürütülmesinde, verilerin uygun bir biçimde analiz edilmesi ve yorumlanmasında bazı varsayımlar göz önünde bulundurulmuştur.

1. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ölçeklerdeki soruları gönüllü, objektif ve içtenlikle cevapladıkları varsayılmıştır.

2. Araştırmaya katılan öğrencilerin ölçeklerdeki soruları gönüllü, objektif ve içtenlikle cevapladıkları varsayılmıştır.

3. Araştırmada kullanılan ölçeklerin araştırmanın amaca yönelik olduğu, geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.

1.6.Sınırlılıklar

Bu çalışma kapsamında aşağıdaki sınırlılıklar dikkate alınmaktadır.

1. Araştırma, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı, İzmir ilinin Bayraklı, Bornova, Karabağlar ve Konak ilçelerinden seçilen ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinden elde edilen veriler ile sınırlıdır.

2. Araştırma, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı, İzmir ilinin Bayraklı, Bornova, Karabağlar ve Konak ilçelerinden seçilen ilkokullarda öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinden toplanan veriler ile sınırlıdır.

3. Sınıf öğretmenlerinin 21.yüzyıl öğrenen becerileri, araştırmada kullanılan ölçme araçlarının ölçtüğü kapsam ile sınırlıdır.

4. 4.sınıf öğrencilerinin öz düzenleme beceri düzeyleri, araştırmada kullanılan ölçme araçlarının ölçtüğü kapsam ile sınırlıdır.

5. Araştırmanın nitel boyutu sınıf öğretmenlerinin yarı yapılandırılmış görüşmeler sırasında verdikleri yanıtlar ile sınırlıdır.

1.7.Tanımlar

21. yüzyıl: 2000 yılından başlayarak 2101 yılına kadarki sürece karşılık gelen dilimdir.

21. yüzyıl Öğreten Becerileri: Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğrenenlerinin eğitim öğretim süreçlerine rehberlik ederken kullandıkları öğreticilik yetenekleridir (Göksün, 2016).

Öz Düzenleme: Hedefe ulaşma yolunda düşünce, duygu ve eylemlerini sistematik olarak düzene koyma sürecidir (Usher ve Schunk, 2018).

Öz Düzenlemeli Öğrenme: Öğrenen kişilerin biliş, motivasyon ve davranış anlamında kendi akademik süreçleri ve başarılarını takibi, bu süreçte kendilerini nasıl geliştirdikleridir (Zimmerman ve Schunk, 1989).

1.8.Kısaltmalar

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

ISTE: Uluslararası Eğitim Teknolojileri Topluluğu (International Society for Technology in Education)

vd.. : Ve diğerleri

P21: Partnership for 21st century learning

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde 21. yüzyıl becerileri, 21. yüzyıl öğreten becerileri, öz düzenleme becerileri ve bu kavramlara dair yurt içi ve yurt dışında yapılmış araştırmalar ele alınmıştır.

2.1. 21.Yüzyıl Becerileri

Birey ve toplum sürekli etkileşim halinde olduğundan birlikte düşünülmesi gereken kavramlardır. Değişim, bireylerin ve toplumların vazgeçilmezidir. İlk çağlardan günümüze dek bireyler ve toplumlar sürekli değişim ve gelişim içerisinde. Değişen koşullara uyum sağlayabilen bireylerin oluşturduğu toplumlar kalkınarak varlıklarını sürdürmüşlerdir. 21. yüzyılda değişim ve gelişmelere uyum sağlamak daha da önemli hale gelmiştir. Teknolojinin etkisi ve küreselleşme ile dünya, günümüzde belki de daha önce hiç yaşamadığı kadar hızlı gelişim göstermektedir. Dünyanın farklı yerlerindeki insanların aynı bilgi ve habere aynı saniyelerde ulaşabildiği bugünlerde çağın gerektirdiği beceriler 21.yüzyıl becerileri olarak adlandırılmaktadır. 21. yüzyıl becerileri alan yazında farklı sınıflandırmalarla yer almaktadır. Bunlar: 21.yüzyıl beceriler çerçevesi (P21,Partnership for 21st Century Skills), 21. Yüzyıl Becerilerinin Öğretimi ve Değerlendirilmesin (ATSC21, Assessment and Teaching of 21st Century Skills Framework), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Beceriler Çerçevesi (OECD, Organisation for Economic Co-Operation and Development), Ulusal Araştırma Konseyi Beceriler Çerçevesi (NRC. National Research Council), Amerikan Kolejler- Üniversiteler Birliği Beceriler Çerçevesi (AACU,American Association of Colleges and Universities) (AACU), Uluslararası Eğitimde Teknoloji Derneği Ulusal Eğitim Teknolojisi Standartları (ISTE,International Society for Technology in Education National Educational Technology Standards), Iowa Eğitim Bölgesi Beceriler Çerçevesi, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi, Beers'a göre Yeterlilikler Çerçevesi, Wagner Çerçevesi, Kuzey Merkez Bölgesel Eğitim Laboratuvarı Beceriler Çerçevesi (NCREL, The North Central Regional Educational Laboratory) olarak adlandırılmaktadır. En çok kabul gören ve kullanılan beceri çerçevelerine aşağıda yer verilmiştir.

2.1.1. 21. Yüzyıl Beceriler Çerçevesi (P21 Beceriler Çerçevesi)

P21 (21. yüzyıl beceriler çerçevesi), öğretmenler, eğitim uzmanları ve iş dünyasının önde gelen isimleri tarafından, öğrenme hedeflerine ulaşılması, geleceğin yetişkini olacak günümüz öğrencilerinin hayat becerileri, iş yaşamı ve etkin vatandaşlık konularında başarı göstermeleri, gereksinim duydukları bilgi ve becerileri kazanmalarını sağlamak için oluşturulmuştur (P21, Leadership States 2017). Bu çerçeve ile öğrencilerin günlük ve iş yaşamlarında sahip olmaları beklenen bilgi, beceri ve yeterlilikler belirlenmektedir. Bu çerçeve genel olarak *öğrenme ve yenilikçilik becerileri, bilgi, medya ve teknoloji becerileri, yaşam ve kariyer becerileri, temel dersler ve 21. yüzyıl temaları* olarak sınıflandırılmıştır.

Tablo 1. 21. Yüzyıl Beceriler Çerçevesi (P21 Framework Definitions, 2-7)

Öğrenme ve yenilikçilik becerileri	Bilgi, medya ve teknoloji becerileri	Yaşam ve kariyer becerileri	Temel dersler ve 21. yüzyıl temaları
Yaratıcı düşünme	Bilgi okuryazarlığı	Esneklik ve uyum	Küresel bilinç,
Yenileşim ve inovasyon	Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Okuryazarlığı	İnsiyatif alma ve özyönlendirme	Vatandaşlık okuryazarlığı
Eleştirel düşünme	Medya okuryazarlığı	Kendini Yönetme	Çevre okuryazarlığı
Problem çözme		Sosyal beceriler ve kültürlerarası yetkinlikler	Sağlık okuryazarlığı
İletişim		Üretkenlik ve hesap Verebilirlik	Finans okuryazarlığı
İşbirliği		Liderlik ve sorumluluk	Ekonomi okuryazarlığı
			Girişimcilik ve işletmecilik okuryazarlığı

2.1.2. OECD Beceriler Çerçevesi

OECD, uluslararası karşılaştırmalar yapmayı sağlayan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programını (PISA) uygulayan kuruluştur. Bu kuruluş öğrenme kavramı ve öğrenme süreçleri üzerine yapılan pek çok araştırması ile bilinmektedir. OECD'ye göre yeni bin yılın öğrenen özellikleri; kültürel ve sosyal değerlerde yaşanan değişim, öğretme ve öğrenmeye yönelik beklentiler, alternatif bilişsel özellikler çerçevesinde şekillenmiştir. Bu sınıflandırma, 21. yüzyıl öğrenenlerinin farklı becerilere sahip olması gerekliliğinin göstergesidir. Buna göre yeni bin yılın öğrenenleri, teknolojiyi aktif kullanan, dijital yetkinliklere zaman harcayan, çoklu görevleri (multitasking) yerine getiren, öğrenme ve öğretme süreçlerinde yer almaktan keyif alırken, bireyselleştirilmiş öğrenme olanaklarını da talep eden öğrenenler olarak tanımlanabilirler. Bunun yanı sıra OECD tarafından yapılan Yetkinliklerin Tanımı ve Seçimi (DeSeCo, Definition and Selection of Competencies) çalışmasında, öğrencilerden 2030'lu yıllarda beklenen beceriler, dönüştürücü beceriler olarak üç alt kategoride tanımlanmıştır. Tablo 2, dönüştürücü becerileri göstermektedir.

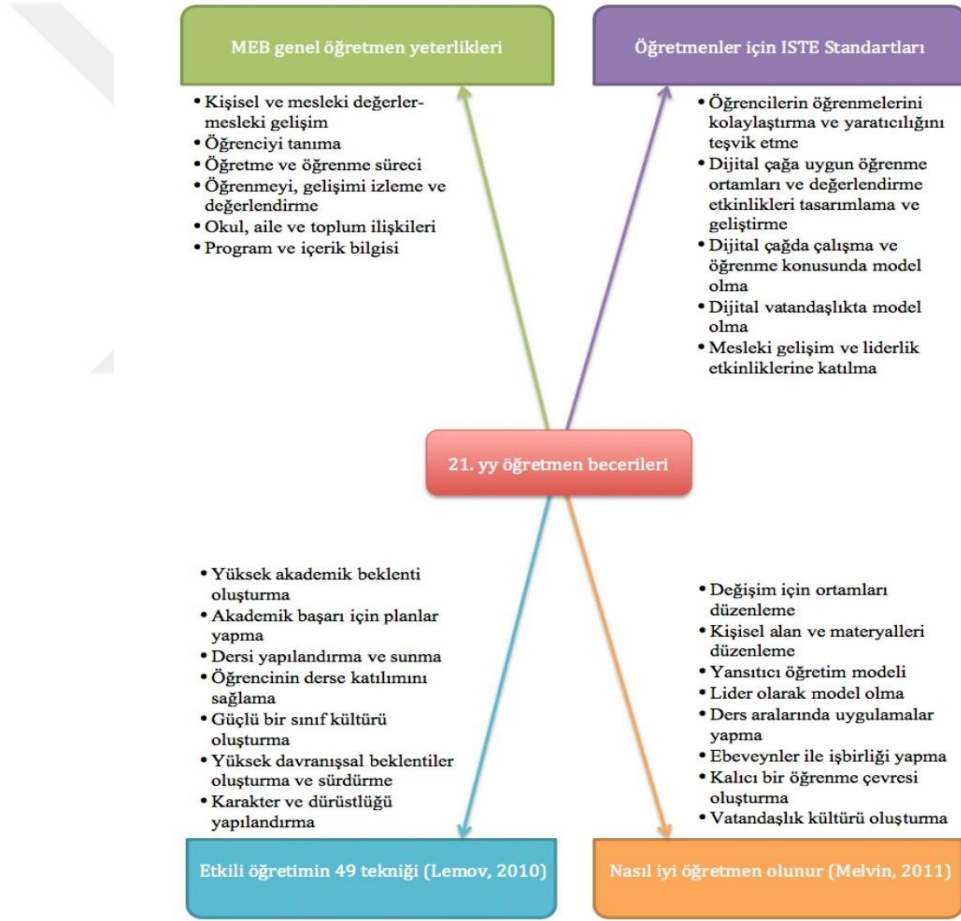
Tablo 2. *OECD'ye göre Dönüştürücü Beceriler (OECD, The Future Of Education And Skills Education, 2018, s.9)*

Yeni değerler oluşturma	Zorluk ve gerilimlerle baş etme	Sorumluluk alma
Yaşamının her bölümünde farklı bakış açısı ile yenilikçi, fark oluşturan yaklaşımlara sahip olmak.	Bütünü ve ilişkiler ağını görmeyi sağlayan sistem düşüncesinin ne olduğunu kavramak, bütün örüntüler ağını görebilmek ve gerçek hayatta kullanma becerilerine sahip olmak.	Özdüzenleme,özdisiplin, özyönetim,özdenetim, özyeterlik ve problem çözme becerilerini aktif olarak kullanabilmeyi gerektirmektedir.

2.2. 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri

21. yüzyılda bireylerden beklenen beceriler, daha önceki yüzyıllara göre değişiklik göstermiştir. Bu değişim, eğitim boyutunda öğrenen ve öğretmenleri de

ilgilendirmektedir. Bu kapsamda geleceğin yetişkinlerine rehberlik edecek öğretmenlerin de belirli becerilere sahip olması gerekmektedir. Öğrenen özelliklerini etkilediği de bilindiğinden günümüzde öğretmenlerin çağın donanımına sahip bireyler olması büyük önem taşımaktadır. Çağımızda öğretmenlerin hem günümüz hem de geleceğin becerilerine hitap edebilmeleri gerekmektedir. Bu çerçevede 21. yüzyıl öğretmenlerinden beklenenler, *21. yüzyıl öğretmen becerileri* olarak isimlendirilmektedir. Alan yazında bu beceriler farklı kuruluşlar tarafından sınıflandırılmıştır. Orhan Göksün (2016) yaptığı çalışmada 21. yüzyıl öğreticilerinin sahip olması gereken becerileri MEB (2008), ISTE (2015), Lemov (2010), Melvin (2011) gibi farklı sınıflandırmaları inceleyerek ele almış ve Şekil 1'deki gibi bütünleştirmiştir.

Şekil 1: 21. yüzyıl öğretmen becerileri (Orhan Göksün, 2016 s.28)

Şekil 1, temel alınarak 21. yüzyıl öğretmen becerilerine ayrıntılı olarak bakılması benimsenmiştir.

2.2.1. Millî Eğitim Bakanlığı Genel Öğretmen Yeterlikleri

Millî Eğitim Bakanlığı, öğretmenlik mesleğinin önemini vurgulayarak değişen dünyaya uyum sağlayabilmenin koşulunu sosyolojik, teknolojik, ekonomik, siyasi ve iletişim alanlarındaki hızlı gelişime uyumlanmak olarak göstermiştir. Bu konuda öğretmenlerden beklenen eskiden farklı olarak sadece mekanik şekilde bir öğretici konumunda olmak yerine öğrencilere rehberlik eden, öğrenme yolculuklarında onlara eşlik eden rehberler olmalarıdır. 21. yüzyılda öğrencilerin; problem çözme becerilerini kullanabilme, eleştirel düşünebilme, öz düzenleme yapabilme, etkili iletişim becerilerini kullanma, kültürel değişikliklere saygılı olma, üst seviye iş birliği yapabilme, uluslararası kapsamda kendini ifade edebilme ve yarışabilme, milli benlik bilincine sahip olma gibi becerilere sahip olması beklenmektedir. Bu kapsamda çağın öğretmeninden beklenenler de farklılaşmıştır. Bu beceriler Millî Eğitim Bakanlığı öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri kapsamında *mesleki beceri, mesleki bilgi, tutum ve değerler* olmak üzere üç ana başlık altında toplamıştır (Millî Eğitim Bakanlığı, Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, 2017, s.8). Mesleki bilgi; alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi ve mevzuat bilgisine sahip olma. Mesleki beceri; eğitim ve öğretim için gerekli ortamı oluşturma, süreci planlama, yönetme, nitelikli ölçme ve değerlendirmeler yapma. Tutum ve değerler ise milli ve manevi değerler ile küresel değerleri anlama, öğrenciye yönelik tutum ve yaklaşım, iş birliği, iletişim, kişisel ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılma. Bu yeterlikler çerçevesinde *öğretmenlik mesleğinin genel yeterliklerinin kullanım alanları* belirtilmiştir. Bunlar; kariyer gelişimi, mesleki gelişim, ödüllendirme, performansı w”, öğretmen istihdamı, öğretmenlik uygulaması ile bilimsel derslerin içeriklerini içermektedir (Millî Eğitim Bakanlığı, Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, 2017).

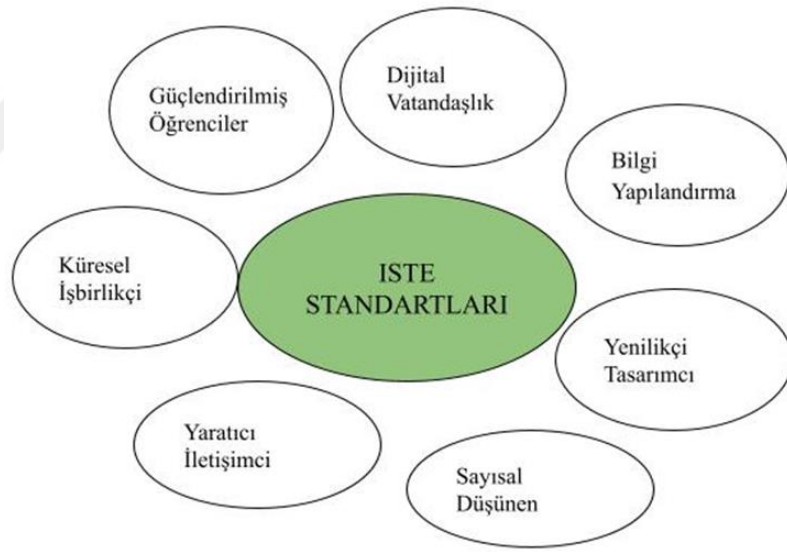
2.2.2. Millî Eğitim Bakanlığı'na göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri

Topluma iyi bireyler kazandırmak için onları yetiştirecek nitelikli öğretmenlerin var olması gerekir. Öğretmen yetiştirme programları bu doğrultuda önem taşımaktadır. 2023 eğitim vizyonunda bulunduğumuz yüzyılda öğretmenlerin sahip olması gereken beceriler; *insan kaynaklarının geliştirilmesi ve yönetimi* başlığında verilmiştir. Söz edilen başlıkta öğretmenlere 21. yüzyıl becerileri kazandırılması hedeflenmektedir (2023 Eğitim Vizyonu- MEB, 2018). Öğretmen

boyutunda bakıldığında; 21. yüzyıl öğretmenlerinin farklı bakış açıları geliştirebilen, çok yönlü, yeniliklerle uyumlu bilgi ve becerilerle donatılmış ve bu yeteneklerini kullanabilen, yaşam boyu öğrenmeye açık bireyler olmaları beklenmektedir. Öğretmenlerin, kendilerini sürekli yenileyebilen bireyler olabilmeleri için YÖK ile iş birliği içinde eğitim içerikleri hazırlanması, etkili bir kariyer planlama mekanizması oluşturulması, adaylık eğitimi, okulu temel alan mesleki gelişim uygulamaları, akran iletişimi, modüler yenileme programları, okul koçluğu, uzaktan eğitim gibi uygulamaların arttırılarak, sistematik ve düzenli yapılması hedeflenmiştir (MEB, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, 2019).

2.2.3. ISTE Standartlarına Göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri

Uluslararası Eğitimde Teknoloji Topluluğu (ISTE, International Society For Technology in Education) 21. yüzyıl becerilerini belirli standartlar altında belirlemiştir.

Şekil 2: ISTE Standartlarına göre 21. yüzyıl becerileri (ISTE,2016)

(The ISTE Standards. International Society For Technology In Education)

ISTE standartlarını bütünsel olarak incelemek, öğretmen becerilerini anlamlandırmak için önemlidir. Bu standartlar içerisinde *güçlendirilmiş öğrenciler* boyutu incelendiğinde, bireylerin öz düzenleme yapabiliyor olmaları, kendi öğrenme ortamlarını düzenleyerek hedeflerini belirlemeleri, hedeflerine ulaşma yolunda kendilerini motive edebilmeleri, teknolojiyi kullanabilme becerilerine sahip olmaları ön plana çıkarılmıştır. *Dijital vatandaşlık* boyutu, güvenli, etik ve yasal olan bir

ortamdan oluşan dijital dünyada öğrenme haklarını ve olanaklarını bilerek bir arada yaşamadır. *Bilgi yapılandırma*, dijital araçlardan yararlanarak, eleştirel d şunerek anlamlı öğrenmeler meydana getirme ve orijinal eserler üretmedir. *Yenilikçi tasarımıci olma*, farklı teknolojileri kullanarak işe yarar, yaratıcı tasarımlar ortaya koyarak sorunlara çözüm sunmaktır. *Sayısal düşünme*, farklı stratejileri teknoloji ile bütünleştirip problemleri  zmedir. *Yaratıcı iletişimci olma*, yaratıcılığını ortaya koymak adına değişik dijital zeminleri kullanabilmedir. *Küresel işbirlikçi olma* ise küreselleşen dünyada yerel ve evrensel gruplarla iş birliği ile çalışma becerilerine sahip olmadır. Verilen beceriler ile bütünleştirildiğinde ISTE standartlarına göre 21. yüzyıl  ğretenlerinin; mesleki gelişim etkinliklerine katılarak iyi bir öğrenen olma, liderlik etkinliklerine katılma, dijitalleşen yaşamda model olma, eğitim  ğretim faaliyetlerini dijitale uygun tasarlama, işbirlikli öğrenme becerisi ile dijital çağda tasarım ve üretme kapasitesine sahip olma, kolaylaştırma,  ğrencilerinin yaratıcılığını teşvik etme, analiz yeteneğine sahip olma gibi özelliklerle donanmaları beklenmektedir. Özetle ISTE standartlarında öğretmenlerden; dijital kaynaklardan yararlanabilen, eğitim araçlarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için çalışmalar yürüten, profesyonel ilgi alanlarına sahip, öğrencilerine ilham veren, merak ve eleştireliliği destekleyen,  ğrenci odaklı etkinlikler tasarlayan bireyler olmaları beklenmektedir (ISTE, 2023). ISTE standartlarındaki çerçeveler ve tanımlar incelendiğinde, geleceğe daha iyi hazırlanmak için eğitim sistemlerini iyileştirme, gerekli  ğretmen ve  ğrenci özelliklerini belirleme gibi çabaların olduğu görülmektedir. 21. yüzyıl öğreten becerileri de bu çabalar doğrultusunda ortaya çıkmıştır. Bu beceriler, 21. yüzyıl kapsamında gereken talepleri karşılamayı hedefler. Bu taleplerden biri de öğrencilere öz düzenleme becerilerini kazanma konusunda uygun ortamı sağlama ve rol model olmadır. Bir 21. yüzyıl becerisi olarak öz düzenleme, öğretenler ve öğrenenler için her zaman geliştirilmesi gereken önemli bir beceri olmuştur. Teknolojik gelişmeler ve bilgiye hızlı erişim nedeniyle öğrenme ortamında yaşanan değişiklikler bu beceriye olan ihtiyaı artırmıştır. 21. yüzyılda öz düzenleme; öğrencilerin okulda, iş yaşamlarında ve genel olarak hayatta başarılı olmaları için ihtiyaç duyacakları tutum ve becerileri içeren daha geniş bir anlayışı içerir. Sınıf  ğretmenleri öğrencileri ile erken yaşta bir araya gelip eğitim ve  ğretim faaliyetlerini uzun süre birlikte y r tt klerinden öğrencilerin öz düzenleme

becerilerini geliştirmelerine rehber olmada önemli role sahiptir. Bu nedenle 21. yüzyıl becerisi olarak öz düzenleme becerilerini incelemek önemlidir.

2.3. Öz Düzenleme

Akademik başarı ve sosyal yaşam becerileri bireylerin sahip olması ve yaşamları boyunca içeriğini artırarak kullanmaya devam etmeleri gereken becerilerdendir. Bu becerileri bireyler çağın gereklerine göre şekillendirerek daima yenilemelidirler. Akademik başarı yıllardır araştırmalara konu olmuş, eğitimciler akademik başarıyı etkileyen faktörleri farklı şekillerde sınıflandırmışlardır. Söz konusu çalışmaların bulunduğu ortak nokta ise motivasyon olmuştur. Motivasyona etkisi olan farklı faktörler incelendiğinde, öğrenmelerin gerçekleşmesi bireylerin kullandıkları öğrenme yöntemleri ve stratejileri bu faktörler arasında yer almaktadır. Bu noktada öz düzenleme kavramı öne çıkmıştır (Akınoğlu ve Sarı, 2009). Öz düzenleme kavramı 1980 yıllarının başında ortaya çıkmış bir kavramdır. Öz düzenleme ile ilgili yapılan çalışmalar ise bireysel farklılıkların daha fazla göz önünde bulundurulduğu, bireyin yaşam boyu kendini besleyerek bilgiye ulaşabilmesinin önem kazandığı günümüzde yoğunlaşmıştır. Çalışmanın bu kısmında öz düzenleme tanımları, kuramsal boyutu, modelleri, alt boyutları, öz düzenlemeli öğrenme stratejilerini kullanan öğrenenlerin özellikleri, bir kavram olarak öz düzenlemeli öğrenme, ilkokul döneminde öz düzenleme, bu stratejilerin kullanılabilmesi için oluşturulması gereken öğrenme-öğretme ortamı ve bu ortamda öğretmenin rolü ele alınmıştır.

2.3.1. Öz Düzenlemenin Tanımı

Öz düzenleme kavramı sosyal bilişsel kuramcı Albert Bandura tarafından; bireyin göstereceği davranışlarda kendi yetenek ve kapasitesini göz önünde bulundurması olarak vurgulanmıştır (Çiltaş, 2011). İlk olarak 1980'li yıllarda ortaya çıkan bu kavram psikoloji dergilerinde yer alırken 1990 yıllarında eğitim alanında vurgulanmaya başlamış ve böylece alan yazında daha geniş bir alana yayılmıştır. Alan yazında öz düzenleme üzerine yapılan tanımlamalar farklılık göstermektedir. Bu başlık altında öz düzenleme kavramının tanımı farklı perspektifler kazanabilmek amacıyla incelenmiştir. İlk olarak Bandura'nın (1991) sosyal öğrenme kuramının altı temel ilkesinden biri olarak öne çıkan öz düzenleme kavramı, bir kişisel etkinlik mekanizması olarak adlandırılmıştır. Bu mekanizma; motivasyon, düşünce, duygu ve

davranışın etkisi ile bireyin öz kimliğinin gelişmesinde büyük etkiye sahiptir. Bu kavrama göre bireyler yaşamlarından kendileri sorumludurlar. Öz düzenleme yapan bireyler yaşamlarını şekillendirmek istedikleri yön doğrultusunda kararlar alırlar ve hareketlerini bu doğrultuda planlarlar. Tuckman (1991) sosyal öğrenme teorisinin temel prensibinin, insanların davranışlarını kontrol etme becerisi olduğunu belirtmiştir. Öz düzenleme kavramını birinin kendi davranışı üzerindeki etkinin bir egzersizi olarak tanımlayarak öz düzenlemeyi öz kontrol kabiliyeti ile ilişkilendirmiştir. Bodrova ve Leong'a (2005) göre öz düzenleme, öğrencinin kendi öğrenme sürecinde üzerine düşen görevleri yerine getirme noktasında güdüsünü kontrol altına alabilme yeterliliğidir. Pintrich (2000) sürecin her anına bireyin hâkim olduğu bir öz düzenleme tanımı yapmıştır. Bu bağlamda öz düzenleme; kişilerin öğrenme amaçlarını oluşturdukları, öğrenenlerin bilişlerini, motivasyonlarını sürecin her anında kontrol etmeye çabaladıkları bir süreçtir. Bu süreç bireyin daima aktif olduğu yapıcı bir süreçtir (akt. Çiltaş 2011). Kauffman (2004) öz düzenlemeyi, öğrencinin düzenli olmayan öğrenme etkinliklerini kontrol altında tutarak yönetmeye çabalaması olarak tanımlayarak verilen tanımlara benzer olarak öz düzenleme sürecinde kontrolün bireyde olduğunu vurgulamıştır. Senemoğlu (2002) öz düzenleme kavramını bireyin davranışları hakkında öz gözlem yaparak, kendi belirlediği ölçütleriyle karşılaştırarak yargıda bulunması ve davranışlarını bu ölçütlere göre düzenlemesi olarak tanımlamıştır. Bu bağlamda öz düzenleme, bireyin kendi davranışlarına etki etmesi, hedefleri doğrultusunda davranışlarını yönlendirmesi ve süreci kontrol altında tutmasıdır. Yüksel (2003), öğrenenlerin öz düzenleme becerilerini kullanarak düşüncelerini ve davranışlarını yönetip akademik hedef ve stratejiler geliştirerek amaçlarına ulaşabileceğini vurgulamıştır. Vohs ve Baumeister (2011) öz düzenlemeyi irade kavramı ile ilişkilendirmişlerdir, Buna göre öz düzenleme; istekleri sıraya koyabilme ya da erteleyebilme, duygu kontrolü, duygu düzenleme, benlik esnekliği, dikkat, dikkati sürdürebilme kapasitesi olarak detaylandırılmıştır. Öz düzenleme, Hrbachova ve Safrankova'ya (2016) göre kişisel navigasyon olarak ifade edilmiştir. Bu boyutu ile verilen tanımları kapsayıcı bir nitelik taşıyan öz düzenleme; bireyin kendine yol gösteren bireysel bir harita olarak tanımlanmıştır. Bu bireysel navigasyon, kişinin hedefleri, planları ve inançlarını kapsayan, bir yolculuk olarak yaşamdaki kişisel kontrolünü ifade etmektedir. Buna ek

olarak yaşam yolculuğunda bireylerin karşısına çıkan bireysel krizler gibi farklı olaylarla nasıl mücadele edileceğini içerir. (Sternberg ve Spear-Swerling, 1998). Alan yazında öz düzenleme ile ilgili tanımların genel çerçevesi incelendiğinde *kendi, bireysel, kişisel* kavramları ön plana çıkmıştır. Bu doğrultuda öz düzenleme bireylerin kendisine uygun hedefler belirlemesi, bireysel sorumluluğunu üstlenmesi, hedeflerine ulaşmak için gereken süreçleri planlaması ve içten gelen motivasyon ile süreci sonuca taşıyabilmesi olarak ifade edilebilir. Öz düzenleme kavramı irade kavramı ile de ilişkilendirilmiştir. İrade, bireyin tercihlerini ve önceliklerini yönetebilmesi olarak tanımlanabilir. Öz düzenleme yapabilen bireyler önceliklerini sıralayarak iradelerini ortaya koymaktadırlar. Alan yazında kavrama ilişkin olarak yapılan tanımlar incelendiğinde, öz düzenlemenin bireyin aktif rol oynadığı, akademik performans ve başarıyla yakından ilgili olan bir süreç olarak nitelendirildiği görülmektedir.

2.3.2. Öz Düzenlemenin Alt Boyutları

Öz düzenleme becerilerinin boyutları farklı araştırmalarda çeşitli şekillerde sınıflandırılmıştır. Araştırmaların ortak noktalarına bakıldığında sınıflandırmaların duygu, biliş, davranış düzenleme süreçlerinin etrafında toplandığı görülmektedir (Smith-Donald, Raver, Hayes ve Richardson, 2007).

2.3.2.1. Davranış Düzenleme

Davranış düzenleme boyutu çaba gerektiren kontrol, hazzı erteleme, engelleyici kontrol, dürtü kontrolü gibi boyutları ile ön plana çıkmaktadır. Bu alt boyut, bireyin davranışlarını hayata geçirmeden zihin süzgecinden geçirerek planlamalar yapması, kurallara uyması, paylaşımcı olması, sıra kendilerine gelene kadar beklemesi, bulunduğu ortamı değerlendirerek davranışı ortaya koymaya karar verme ya da davranışı engelleme gibi uyum ve dürtü kontrollerini yapabilmesini içerir (Duran Yurdacan, 2022; Vardı ve Demiriz, 2021; Wanless vd., 2011).

2.3.2.2. Bilişsel Düzenleme

Bilişsel düzenleme, bireylerin duygularını kontrol edip analiz edebilmelerini, düzenlemelerini ve kontrollerini içerir. Öğrenme sürecinde değerlendirildiğinde ise bilişsel düzenleme yapan öğrenci çalışma sürecinde kullandığı strateji, davranış ve düşüncelerin farkındalığına sahiptir (Payne, 1992). Bilişsel düzenleme kavramına bakıldığında her biri birbiri ile ilişki içerisinde olan; dikkati düzenleme, yürütücü dikkat, yürütücü işlevler, işleyen bellek gibi alt boyutlar vurgulanmaktadır.

2.3.2.3. Duygu Düzenleme

Duygu düzenleme, kişinin olaylara yönelik ortaya koyduğu duygusal tepkilerin farkında olması, duygularını yeni bir duruma göre başlatması ve bütün duygusal süreçlerini gözlemleyip değerlendirmeler yapması ve kontrol edebilmesidir (Carlson ve Wang, 2007; Duran Yurdacan, 2022; Tekin, 2017).

2.3.3.  z Düzenlemeli  ğrenme

Alan yazında farklı tanımları bulunan öz düzenleme kavramının öğrenme alanları ile ilgili boyutunu ortaya çıkaran öz düzenlemeli öğrenme kavramına dair çalışmalar son dönemlerde sıklık kazanmıştır. Öğrenen kişinin kendi öğrenme süreçlerinde gereken sorumluluğu alabilmesi, sürecinin takipçisi ve sonucunun değerlendireni olabilmesini gerektiren bu süreçte içten gelen öğrenmeyi vurgulayan öz düzenlemeli öğrenme kavramını vurgulamanın önem taşıdığı düşünülmektedir.  z düzenlemeli öğrenme ile ilgili alan yazında farklı tanımlar yer almaktadır. Zimmerman (2001)  z düzenlemeli öğrenmeyi her yaşta ve gelişim döneminde bireylerin belirledikleri amaca giden yoldan ortaya çıkardıkları davranış ve düşüncelerin bütünü olarak tanımlamıştır. Cobb'a (2003) göre öz düzenlemeli öğrenme, öğrenen bireylerin öğrenme süreçlerinde çok boyutlu ve aktif olarak yer alma becerisidir. Tanımda verilen boyutlar bilişsel, duyuşsal ve davranışsal olarak adlandırılabilir. Çiltaş (2011) ise öz düzenlemeli öğrenmeye farklı bir perspektiften bakmış ve daha önceki tanımları genişleterek öz düzenlemeli öğrenmeyi; bireyin özünü tanıma ve kendi öğrenmelerini gerçekleştirme sürecinde kullandığı bütün taktik, strateji, işlem ve teknikler olarak tanımlamıştır.  z düzenlemeli öğrenme süreci Banarjee ve Kumar'a (2014) göre öğrenenlerin dış etkenlerden bağımsız olarak öz planını yapmasına, sürecini takip etmesine ve değerlendirmesine ihtiyaç duyulan bir süreçtir.  z düzenlemeli  ğrenciyi Zimmerman (1989) sahip olduğu görevi tamamlama başarısını gösterme, başarıya ulaşma sürecinde amaçlar belirleme, stratejileri düzenleme ve sürecinin işe yararlılığını ölçmek adına kendi takipçisi olmaya yönelik motivasyona sahip olan kişi olarak tanımlamıştır. Pintrich'e (2000) göre öğrenenlerin öğrenmeyi sağlamak için hedefler oluşturduğu, kendi bilişinin, güdülenmesinin ve davranışlarının takipçisi olduğu, düzenlemeler yaptığı ve süreci kontrol ettiği etkin ve yapılandırmacı bir süreçtir. Bu

süreç bireysel amaçlar ve çevresel faktörler tarafından yönlendirilmiş ve sınırlandırılmıştır (Akt. Baldan, 2017). Bu tanımlamada da öz düzenlemeli öğrenmenin çok boyutlu olarak ele alındığını görülmektedir. Öz düzenlemeli öğrenmeye bütüncül bir bakış açısı ile yaklaşılmalıdır. Öz düzenlemeli öğrenmede bireyin kendi düşünme süreçlerinin farkında olması olarak tanımlanabilen üst biliş kavramı önem taşımaktadır.

2.3.4. *Öz Düzenleme Becerilerine Sahip Bireylerin Özellikleri*

Öz düzenleme becerileri, teknolojinin hızla geliştiği, çevresel uyaranların gün geçtikçe çoğaldığı 21. yüzyılda önemli bir hale gelmiştir. Bu kadar uyaranın içerisinde bireyin başarıya giden yolda kendi motivasyonunu sağlaması ve bütün süreçlerini kontrol altında tutması bir gereklilik haline gelmiştir. 21. yüzyıl becerilerinin içerisinde de yer alan öz düzenleme becerilerine sahip bireyler; öğrenme ortamlarının yönetimini ellerinde tutarlar, motivasyonları yüksektir, kendi öğrenmelerini aktif olarak yönetirler, hedef belirleyip duygu, davranış ve düşüncelerini bu amaç doğrultusunda düzenlerler (Pintrich, 2000). Bunlara ek olarak zaman yönetimini iyi yaparlar, amaçlarına ulaşmak için uygun strateji belirlerler, sürecin akışına göre stratejileri konusunda değişikliğe gitme cesareti gösterebilirler, dış etken olmaksızın kendilerini güdüleyerek süreçte aktif rol oynarlar, başarısızlık durumunda bu duruma yol açan sebepleri belirleyerek analiz ederler, dış etkenlere dayanan problemleri (öğretmen /kaynak yetersizliği vb.) içselleştirmeden başarılı olmanın yollarını ararlar, çalışmalarını dış etkenlerden kazanılacak bir ödül/övgü için değil kendileri için tamamlamaya çaba gösterirler, öğrenme ortamlarında işbirliği yapmaya heveslidirler (Sarı ve Akınoğlu, 2009).

Öz düzenleme becerileri hızlı gelişmelerle birlikte günümüzde önem verilen bir konu halini almıştır. Bu becerilere sahip bireyler yaşam boyu kendilerine bir yol haritası çıkarabilirler bu yüzden bu becerilerin küçük yaşlarda kazanılması önemli görülmektedir. Bu nedenle ilkokul döneminde öz düzenleme becerileri ile sınıf öğretmenlerinin üstlendiği rolü incelemek yol gösterici olacaktır.

2.3.5. *İlkokul Döneminde Öz Düzenleme ve Sınıf Öğretmeninin Rolü*

İlkokul, aileden sonra çocuğun sosyalleştiği, yaşam becerilerini içselleştirdiği, akranları ve öğretmenleri ile sürekli iletişim halinde olduğu yerdir. Öğrencilerin ilkokula başlaması ile sosyalleşme hızlanır. Sosyal öğrenmelerde artış görülür.

Öğrenciler akranları ve sınıf öğretmeni ile ilişkiler kurarak karşılıklı öğrenme sürecini aktifleştirir. İlkokul sürecini kapsayan 6-10 yaş aralığı bireylerin kişiliğinin, yaşama yönelik tutumlarının şekillenmesinde önemli rol oynar. Bu dönemde kazanılan bilgi ve beceriler başta diğer eğitim kademeleri olmak üzere yaşamın tamamında önemli rol oynar. Sınıf öğretmenlerinin özelliklerinin öğrencileri etkilediği bilinmektedir. Öz düzenleme de bunlardan biridir. Bir başka anlatımla öğrencilerin sahip olduğu öz düzenleme becerilerini etkileyen faktörler arasında öğretmen özellikleri yer almaktadır. Bu noktada öğretmenin öz düzenleme becerileri konusunda öğrencilerine örnek olması, onları süreçte desteklemesi ve öğrenme ortamlarını bu doğrultuda şekillendirmesi gerekmektedir. Öz düzenlemeli öğrenme ortamı oluşturarak öğrencilerinin becerilerini desteklemesi beklenen öğretmen üzerine düşen görevler şu şekilde sıralanabilir (Butler 2002; Paris ve Winograd, 2001; Üredi ve Üredi 2007; Sarı ve Akınoğlu, 2009):

- Öz düzenleme becerilerini geliştirme noktasında istekli olmalıdırlar.
- Öğrencilere öz düzenlemeli öğretim ortamı hazırlamalı ve aktif katılım sağlamaları için fırsatlar oluşturmalıdırlar.
- Yaşam boyu öğrenme konusunda teşvik edici bir yaklaşıma sahip olmalıdırlar.
- Öğrencileri bireysel hedef belirlemeleri ve kriter seçimleri doğrultusunda rehberlik yapmalıdırlar.
- Öğrencileri metabilşsel düşünme konusunda desteklemelidirler.
- Öz değerlendirme yapmaları konusunda öğrencilerine fırsat vermeli ve gerektiğinde geribildirim vererek süreci takip etmelidirler.

Buna göre ilkokul dönemi ve sınıf öğretmeni özelliklerinin öz düzenleme becerilerinin kazanılmasında önemli role sahip olduğunu söylemek mümkündür.

2.4. İlgili Araştırmalar

2.4.1. 21. Yüzyıl Becerileri ile İlgili Araştırmalar

21. yüzyıl becerilerine ilişkin yurt içi ve yurt dışı olmak üzere çalışmalar yapılmıştır. Alan yazın incelendiğinde bu beceriler ile ilgili yapılan araştırmaların son yıllarda yoğunlaştığı görülmektedir. Eğitim alanında 21. yüzyıl becerilerinin incelendiği çalışmalarda öğrenen ve öğretene becerileri üzerinde durulmuştur. 21. yüzyıl öğretene becerilerinin incelendiği çalışmalarda sınıf öğretmenleri ile ilgili yapılan

araştırmaların sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. Yurt içinde ve yurt dışında yapılan çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

 oklar (2008)  alışmasında öğretmenler için ISTE standartlarını esas alarak bir ölçek geliştirme çalışması yapmıştır. Bu  l ek geliştirme çalışmasıyla, eğitim fakültelerindeki  ğretmen adaylarının eğitim teknolojisi bakımından süreçte aldıkları eğitimin ISTE standartları bağlamında değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır. Bu amaçla Türkiye’de yer alan 7 üniversitede eğitim alan 2566  ğretmen adayı ile çalışılmıştır. Çalışma sonucunda  ğretmen adaylarının eğitim teknolojileri bağlamında öz yeterlik düzeyleri yüksek olarak belirlenmiştir. Bilgisayar ve  ğretim teknolojileri eğitimi bölümünde eğitim alan  ğretmen adaylarının öz yeterlik düzeylerinin en yüksek, matematik eğitimi  ğretmenliğinde eğitim gören  ğretmen adaylarının da puanlarının en düşük olduğu ortaya koyulmuştur.

Orhan Göksün (2016)  alışmasında  ğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri ile 21. yüzyıl öğreten becerileri arasındaki ilişkiselliği ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma karma desende yapılmıştır. Araştırma sonucunda 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeyleri,  niversite ve üniversitede okunan bölüm değerkenlerine göre anlamlı farklılık göstermiştir. Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeyleri  niversite, cinsiyet ve  niversite bölüm değerkenlerine göre birbirinden bağımsız ayrı ayrı olarak incelendiğinde anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Bulgulara göre 21.yüzyıl öğreten becerilerinin kullanım düzeyleri cinsiyet değerkenine göre kadın adayların lehine olacak biçimde anlamlı bir farklılaşma göstermektedir. 21.yüzyıl öğrenen becerileri boyutlarının, 21.yüzyıl öğreten becerilerinin kullanımını yordadığı ortaya koyulmuştur.

Orhan Göksün ve Kurt (2017)  alışmalarında nicel araştırma desenleri doğrultusunda tekil ve ilişkisel tarama ile birlikte nedensel karşılaştırma araştırması yapılmıştır. Çalışma sonucunda 21. yüzyıl öğreten becerileri kapsamında  ğretmen adaylarının seviyesinin orta üzeri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Gürültü, Aslan ve Alcı (2019)  alışmalarında farklı şehirler ve branşlarda çalışan ve ortaöğretimdeki öğretmenlerin 21. yüzyıl becerileri kullanım yeterliklerini incelemeyi amaçlamışlardır. Bu amaç doğrultusunda 21. yüzyıl kullanım seviyelerini çeşitli değerkenler açısından incelemiştir. Çalışma sonucunda ortaöğretimde görev

yapan öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerinin düzey olarak yüksek olduğu tespit edilmiştir. Mezun olunan fakülte ve cinsiyet gibi değişkenlere göre öğrenen becerileri kullanım düzeylerinin farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kozikoğlu ve Özcanlı (2020) çalışmalarında öğretmenlerin 21. yüzyıl öğrenen becerileri ile mesleğe adanmışlıkları arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda 21.yüzyıl öğrenen becerileri kullanımları ve mesleğe adanmışlık düzeylerinin yüksek olduğu ve lisansüstünde eğitimini sürdüren ve ilkokulda çalışan öğretmenlerin öğrenen becerilerinin diğer öğretmenlere kıyasla yüksek seviyede olduğu tespit edilmiştir.

İncik (2020) çalışmasında öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve 21. yüzyıl öğrenen becerilerinin ilişkisellik durumunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışma sonucunda hem öğretmenlerin hem yaşam boyu öğrenme eğilimleri hem de öğrenen becerilerinin seviyelerini yüksek olarak belirlemiştir. Hayat boyu öğrenme eğilimi boyutunda cinsiyete göre anlamlı fark saptanmıştır ancak 21. yüzyıl öğrenen becerileri bakımından incelendiğinde cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ayrıca öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile 21. yüzyıl öğrenen becerileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya koyulmuştur.

Coşanay (2020) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin bir öğrenen ve öğrenen olarak 21. yüzyıl becerilerini kullanma düzeylerine yönelik görüşlerini öğrenmek ve bu becerileri kullanma düzeylerinin bazı değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesini amaçlamıştır. Çalışma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Çalışmanın sonucu olarak sınıf öğretmenlerinin 21.yüzyıl öğrenen becerilerini kullanımlarının iyi seviyede olduğu tespit edilmiştir. 21. yüzyıl öğrenen becerilerinin cinsiyet bakımından hem yönetsel hem esnek öğrenme becerileri alt boyutlarında kadın öğretmenlerin daha üst seviyede olduğu ortaya koyulmuştur.

Eğmir ve Çengelci (2020) çalışmalarında öğretmenlerin 21. yüzyıl öğretim becerilerinin yansıtıcı düşünmeyi uygulama becerilerini yordama düzeylerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Çalışma ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır. Araştırma sonucunda 21. yüzyıl öğretim becerileri ve yansıtıcı düşünmeyi uygulama beceri düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya göre, öğretmenlerin 21. yüzyıl öğretim becerileri ile yansıtıcı düşünmeyi uygulama becerileri arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu ortaya koyulmuştur.

Kıyasoglu ve Çeviker Ay (2020) çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen ve öğrenen becerilerini kullanma düzeyleri ile belirtilen becerileri kullanma düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma tarama yöntemi ile tasarlanmıştır. Araştırma sonucunda lisansüstü eğitim almış sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım seviyesinin branş öğretmenlerine yüksek seviyede olduğu belirlenmiştir. 21. yüzyıl becerilerinin üretimsel, onamacı ve yönetsel beceriler alt boyutunda kadın öğretmenlerin kullanım seviyelerinin daha yüksek olduğu ortaya koyulmuştur.

Çiğilli (2020) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi ile 21. yüzyıl öğrenen becerileri algı düzeyleri arasındaki ilişkiselliği ortaya koymayı hedeflemiştir. Bu amaçla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin hem teknolojik pedagojik alan bilgilerinin hem de 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanımlarının iyi seviyede olduğu saptanmıştır. Yaş, medeni durum, cinsiyet, eğitim durumu, mezun olunan alan ve mesleki kıdem gibi farklı boyutlarda her iki değişkenin de anlamlı bir farklılık göstermediği ortaya koyulmuştur.

Karabekmez (2021) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri ve eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişkiselliği ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışma ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin kıdem, eğitim durumu ve cinsiyet değişkenleri bakımından 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım düzeyleri boyutunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme becerileri ve 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım düzeylerinin pozitif yönlü ilişkiye sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Şengel (2022) çalışmasında 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanımları yüksek ve düşük sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme ve öğretme süreçlerini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma nitel araştırma yönteminde yapılmıştır. Araştırma sonucunda 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanımları yüksek olan sınıf öğretmeni adaylarının öğretim süreci planlarını daha detaylı hazırlayarak etkinlik, materyal, teknik strateji gibi boyutlarda daha donanımlı oldukları tespit edilmiştir.

Durak (2022) çalışmasında okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz yeterlikleri ile 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanımları arasındaki ilişkiyi ortaya

koymayı hedeflemiştir. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma sonucunda okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz yeterlik puan ortalaması yüksek olarak belirlenmiştir. Okul yöneticilerinin 21. yüzyıl öğretene becerileri kullanım düzeylerinin çok yüksek olduğu belirlenmiştir. Okul yöneticilerinin teknolojik liderlik öz yeterlikleri ile 21. yüzyıl öğretene becerileri kullanım düzeylerinin orta düzeyde pozitif ilişkiye sahip olduğu bulunmuştur. Okul yöneticilerinin 21. yüzyıl öğretene becerilerine sahip olma düzeylerinin teknoloji liderliği öz yeterliklerinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu ortaya koyulmuştur.

Alan yazında yer alan yurt içinde yapılan araştırmalara bakıldığında branş öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri kullanım düzeylerini belirleme, öğretmenlerin 21. yüzyıl öğretene becerileri ile mesleğe adanmışlık, eleştirel düşünme, girişimcilik, yaşam boyu öğrenme gibi beceriler ile ilişkisini ortaya koyan araştırmaların ağırlıklı olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin sahip olduğu 21. yüzyıl öğretene becerileri ile öğrenci özellikleri arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. İlkokul öğretmenlerinin sahip oldukları 21. yüzyıl öğretene becerileri ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri ile ilgili çalışmalar alan yazında ayrı ayrı ele alınsa da iki değişken arasındaki ilişkiselliğin incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Yurt dışında yapılan araştırmaların 21. yüzyıl becerileri konusunda farklı sınıflandırmaları temel alarak yapıldığı görülmektedir.

Clark (2008) çalışmasında öğretmenlerin 21. yüzyıl becerisi içeriklerini oluşturmada teknolojiyi kullanım düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma karma desende yapılmıştır. 19 binden fazla öğretmen arasından rastgele seçilen öğretmenlere anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin yarısından daha fazlasının günlük yaşamlarında teknolojiyi aktif bir biçimde kullandıkları buna karşın 21. yüzyıl becerileri çerçevesinde beklenen içerikleri oluşturma noktasında teknolojiyi kullanmadıkları ortaya konulmuştur.

Bunker (2012) çalışmasında yöneticisi olduğu okulda gözlem ve görüşmeler organize ederek 21. yüzyıl öğrenenlerini eğitecek olacak öğretmenlerin gereksinim duydukları becerileri tanımlamayı amaçlamıştır. Bu tanımlamalar doğrultusunda mesleki gelişim etkinlikleri önermiştir. Çalışma sonucunda öğretmenler tarafından kullanılan pedagojik yaklaşımların 21. yüzyıl öğrenen ihtiyaçlarını karşılamakta

yetersiz kaldığı, uygulamada yer alan öğretim etkinlikleri ile öğrencilerin öğrenim gereksinimlerini karşılayabilecek etkinlikler arasında fark olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Kereluik, Mishra, Fahnoe ve Terry (2013) çalışmalarında 21. yüzyıl yeterlikleri, öğrenme ortamları gibi on beş farklı kuramsal çerçeveye farklı bakış açıları sunmayı amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda oluşturdukları bakış açılarını sentezleyip öğretmenleri eğiten bireylere ve öğretmenlere 21. yüzyıl becerilerinin daha pratik uygulanabilmesi için tavsiyeler oluşturmuşlardır.

Brun ve Hinostroza (2014) çalışmalarında OECD ölçütleri doğrultusunda öğretmen eğitiminde teknolojiye uyum sağlama sürecini çok boyutlu olarak karma desende değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Bu doğrultuda araştırma Şili'nin büyük bir kısmını oluşturan eğitim fakültelerinin katılımı ile gerçekleşmiştir. Çalışmaya fakülte dekanları, farklı branşlardan öğretmenler, öğrenci danışmanları, öğrenciler, bilgi ve iletişim süreçlerinin devamlılığında görevli kişiler yer almıştır. Bu kişilere anketler uygulanmıştır. Anket sonucu ortaya çıkan bilgilere göre 21. yüzyıl öğrenenlerine rehberlik edecek olan öğretmen adaylarının daima öğrenen bireyler olarak kendilerini güncellemeleri, daima yaşam boyu öğrenen bireyler olmaları doğrultusunda teşvik edilerek belirtilen standartları karşılayabilmeleri için süreçte yer alan herkesin mesleki eğitime ihtiyaç duyduğu sonucunu ortaya koymuşlardır.

Bernhardt (2015) yılında çalışmasında 21. yüzyıl becerilerini farklı standartlarda ele almayı amaçlamıştır. Çalışma karma desende yürütülmüştür. Çalışmayı özel okulda görev yapan okul yöneticilerinin iş birliği ile yürütmüştür. Araştırma sonucunda çalışmaya katılan öğretmenlerle yapılan görüşmelerden sonra öğretmenlerin çoğunun 21. yüzyıl öğrenen becerilerinin bazılarını gerçek hayatta uygulama bakımından kullanışsız buldukları ortaya koyulmuştur.

21. yüzyıl öğreten becerilerine dair yurt dışı çalışmaların farklı standartlar etrafından kuramsal temellendirmeye dayalı yapıldığı görülmektedir. Bu beceriler öğretmen, okul yöneticisi gibi farklı boyutlarda incelenmiştir. Çalışmaların karma desen ağırlıklı yapıldığı görülmektedir. Bununla birlikte 21. yüzyıl öğreten becerileri ile öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin direkt olarak ortaya koyulmaya çalışıldığı bir araştırmaya rastlanmamıştır.

2.4.2. Öz Düzenleme ile İlgili Araştırmalar

Öz düzenleme becerilerine ilişkin yurt içi ve yurt dışı olmak üzere farklı çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaları kuramsal, derleme, betimleme, geliştirme ve çeşitli beceriler ve değişkenlerle arasında ilişkileri belirlemeye yönelik çalışmalar araştırmalar ile akademik başarıya etkisine ilişkin araştırmalar olmak üzere sınıflandırmak mümkündür. Öz düzenleme ile ilgili yapılan çalışmalar yakın geçmişe dayanmakla birlikte öz düzenleme becerileri ile ilgili farklı değişkenler arasındaki ilişkiselliği inceleme üzerine yoğunlaşmıştır. Ayrıca öz düzenleme becerilerine ilişkin betimsel araştırmalar da yoğunlaşmaktadır. Bununla birlikte öğretmen özelliklerinin öğrenciler üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalara çok rastlanmamıştır. Öz düzenleme ile ilgili yapılan çalışmaların farklı başlıklar altında yoğunlaşmasından dolayı bu bölümde ilkökul kademesinde öz düzenleme becerileri hakkında gerçekleştirilen araştırmalara yer verilmiştir.

Haşlamam (2005) çalışmasında okulda programlama dersleri gören öğrencilerin öz düzenleyici öğrenme stratejileri ile başarıları arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmada karma desen kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçek araştırmacı tarafından geliştirilmiştir ve veriler bu ölçek ile elde edilmiştir. Araştırma sonucunda öz düzenleyici öğrenme stratejilerinin araştırma grubundaki öğrencilerin başarılarını %71 oranında açıkladığı sonucu ortaya konulmuştur.

Üredi ve Üredi (2005) çalışmalarında sekizinci sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin sahip oldukları öz düzenleme stratejileri kullanımı ile sahip oldukları motivasyonel inançlarının matematik dersinde olan başarılarını yordama gücünü saptamayı amaçlamışlardır. Araştırma ilişkisel tarama modelinde planlanmıştır. Araştırma sonucunda belirtilen strateji ve inançların matematik başarısını açıkladığı ve değişkenler arasında en güçlü yordayıcının bilişsel stratejilerin kullanımı olduğu bulunmuştur.

Arsal (2009) çalışmasında, öz düzenlemenin ilkökul dördüncü sınıf matematik dersindeki kesirler ve ondalık sayılar konuları kapsamında akademik başarıya ile tutuma etkisini incelemeyi hedeflemiştir. Deneysel yöntemin kullanıldığı çalışmada 60 ilkökul dördüncü sınıf öğrencisi ile altı haftalık uygulama yapılmıştır. Çalışma

sonucunda, öz düzenlemeye dayandırılan öğrenmenin akademik başarıyı ve matematik dersine dair olumlu tutumu yükselttiği sonucu ortaya koyulmuştur.

Ataş (2009) çalışmasında ilkokul dördüncü sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerinin öz düzenleyici öğrenme stratejilerini kullanımlarının matematik dersi boyutunda ders başarısı ve öz yeterlik algısına etkisini belirlenmeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda öz düzenleyici öğrenme stratejilerinden bireysel değerlendirme ve izleme stratejisinin kullanımının, öğrencilerin matematik dersindeki özyeterlik algılarını ve bu dersteki akademik başarılarını artırdığı sonucunu ortaya koyulmuştur.

Can (2016) çalışmasında, ilkokul dördüncü sınıf seviyesindeki öğrencilerinin sahip oldukları hikâye yazma becerilerine öz düzenlemeli stratejilerin geliştirilmesine dayalı öğretim modelinin etkisini incelemeyi hedeflemiştir. Nicel araştırma yöntemlerinden deneysel modelde yapılmıştır. Bu doğrultuda dokuz haftalık bir uygulama planlanmıştır. Araştırma sonucunda öz düzenleme stratejilerinden yola çıkarak planlanan eğitimin hikâye yazma becerilerine olumlu yönde katkısı olduğu ortaya koyulmuştur.

Budak (2016) çalışmasında çok boyutlu olarak ilkokul dördüncü sınıf seviyesindeki öğrencilerinin öz düzenleme ve biliş üstü becerileri, motivasyonları ve matematik dersi başarılarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma yordayıcı korelasyonel araştırma desenine göre tasarlanmıştır. Araştırma sonucunda öz düzenleme ve biliş üstü becerileri, motivasyonları ve matematik dersi başarıları arasındaki ilişkisellik ortaya koyulmuştur. Ayrıca öğrencilerin kullandıkları öz düzenleme stratejilerinin, biliş üstü becerilerinin ve motivasyonlarının matematik başarılarını yordadığı ortaya koyulmuştur.

İrven ve Şenler (2017) çalışmalarında ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin fen bilimleri dersine yönelik motivasyonel inançları ve öz düzenleme becerilerinin incelenmesi hedeflemişlerdir. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öz yeterlik inancı, görev değeri ve hedef yönelimi ve öz düzenleme becerilerinin öğrencilerin başarılarını akademik anlamda anlamlı olarak yordadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çelik (2018) çalışmasında ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin akademik başarıları ile öz düzenleme becerileri üzerinde kuantum öğrenme modeline dayalı öğretimin etkisini ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmada yarı deneysel yöntem

kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öz düzenleme becerilerinin ders sürecinin düzenlenmesi, çıktıları takip etme, öz değerlendirme yapma, çalışmayı devam ettirme, ekstra çalışmalar yapma gibi farklı boyutlarda öğrencileri geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca kuantum öğrenme modeli doğrultusunda tasarlanan öğretim etkinliklerinin akademik başarıyı artırdığı sonucu ortaya koyulmuştur.

Ünver, Arslan Cansever ve Çavaş (2022) çalışmalarında dördüncü sınıf düzeyindeki öğretim programlarının öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin geliştirilmesi bakımından fayda sağlamasını amaçlamışlardır. Çalışma ardışık açıklayıcı desende yürütülmüştür. Araştırma sonucunda öğrencilerin öz düzenleme becerilerine yönelik algıları ile öğretmenlerin öz düzenlemeyi özendirme düzeylerine yönelik algıları arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunamamıştır. Bununla birlikte öz düzenlemeyi destekleyici etmenler olarak öz yansıtma ve yardım arama özellikleri gibi bazı bireysel özellikler gösterilmiştir. Ayrıca aile özelliklerinden; ailenin çocuklara öz düzenleme konusunda model olarak öz düzenleme stratejilerini yaşatması, demokratik bir tutum sergilemesi, okul ile iş birliği halinde olması bunlara ek olarak öğretim programından öz düzenlemenin hedeflenmesi söylenebilir. Öz düzenlemeyi engelleyici etmenler olarak ise ailenin sosyoekonomik ve kültürel düzeyinin düşük olması, doğrudan öğretim beklentisi, öğretmenin öz düzenleme konusunda kapsamlı eğitime sahip olmaması, öğrencilere fazla müdahale etmesi ve hazır alıştırması, sınav odaklı yaklaşım ve program materyallerinin yoğun olması gösterilmiştir.

Alan yazında yer alan yurt içinde yapılan araştırmalara bakıldığında öz düzenleme becerileri ile ilgili ortaya koyulan çalışmaların okul öncesi, ilkökul, ortaokul, lise ve üniversite seviyelerindeki öğrenciler ile yapıldığı ve farklı disiplinlerde çalışıldığı görülmüştür. Bahsedilen araştırmalar çeşitli yöntemlerin öz düzenlemeli öğrenmeye etkisi, öz düzenlemeli öğrenme ile farklı değişkenler arasındaki ilişkisellik durumunun ortaya koyulması ve betimsel araştırmalar etrafında toplanmaktadır. Bahsedilen beceriler akademik başarı, cinsiyet, motivasyonel inançlar, öz yeterlik, okula uyum, kelime dağarcığı, matematiksel ve dilsel beceriler gibi farklı değişkenler ile ele alınmıştır. Öğretmenlerin sahip olduğu beceriler ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. İlkokul öğretmenlerinin sahip oldukları 21. yüzyıl öğretme becerileri ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri ile ilgili çalışmalar alan yazında ayrı

ayrı ele alınsa da iki değişken arasındaki ilişkiselliğin incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Yurt dışında öz düzenleme kavramı üzerine yapılan araştırmalar ve ortaya koyulan teoriler 1980’li yıllarında görülmeye başlanmıştır. Bu araştırmalar öğrencilerin öğrenme süreçlerinin kendi takiplerinde olması ve bu süreçte kendilerini yönlendirebilmeleri konusunu ele alma çerçevesinde şekillenmiştir (Zimmerman, 2001). Yapılan araştırmaların kuramsal alt yapı oluşturacak nitelikte oluşturulduğu, yurt içinde yapılan çalışmalarla kıyaslandığında daha geçmişe dayandığı, farklı boyutlar ile öz düzenleme arasında ilişkilerin incelendiğini söylemek mümkündür.

Zimmerman ve Martinez-Pons (1990) alışmalarında cinsiyet, öz yeterlik ve sınıf seviyesi gibi değişkenler bakımından öz düzenleyici öğrenme kavramının incelenmesi amaçlamışlardır. Nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, üstün zeklı öğrencilerin matematiksel ve sözel alan yeterlilikleri ile öz düzenleyici öğrenme stratejileri kullanım düzeylerinin standart öğrencilere oranla ileri düzeyde olduğu ortaya koyulmuştur. Genel olarak bakıldığında öğrencilerin sahip oldukları matematiksel ve sözel alan yeterlilikleri ile öz düzenleme stratejileri arasında ilişki bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Teresa Garcia ve Pintrich (1991) alışmalarında, öğrenenlerin motivasyon düzeyleri, öz-yeterlik algıları ve öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin ortaya koyulması hedeflenmişlerdir. Araştırmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin bulundurdıkları içsel motivasyon ve öz yeterlik algılarının, öz düzenlemeye dayalı öğrenme noktasında etkili olduğu sonucunu ortaya koymuşlardır.

Dignath, Buettner ve Langfeldt (2008), çalışmalarında ilkokul ğrencilerinde öz düzenlemeli öğrenme becerilerini geliştirme hedefi doğrultusunda makale ve uygulamaların sonuçlarının ortaya koyulması amaçlamışlardır. Bu amaç doğrultusunda meta analiz çalışması yapılmıştır. İncelenen araştırmalar sonucunda öz düzenlemeli öğrenmeye dayalı oluşturulmuş eğitim programlarının ilkokul düzeyinde etki gösterdiği ortaya koyulmuştur.

Zumbrunn, Tadlock ve Roberts (2011) alışmalarında öz düzenleme kavramının akademik başarı ve motivasyon ile ilişkisini inceleyerek öz düzenleme stratejilerini geliştiren yöntemleri ele almayı amaçlamışlardır. Bu doğrultuda literatür

taraması gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda öz düzenleme becerisine sahip olarak yetişmenin akademik başarı motivasyonuna sahip olma üzerindeki etkisi vurgulanmıştır. Öz düzenleme stratejileri konusunda öğretmenlerin bilgi sahibi olması ve öğrencilerini bu doğrultuda yönlendirmeleri gerekliliği ortaya koyulmuştur.

Cheng (2011) çalışmasında öğrencilerin sahip oldukları öz düzenleme becerileri ile akademik başarıları arasındaki ilişkiselliği belirlemeyi amaçlamıştır. Bu çalışma doğrultusunda öz düzenleme kavramı motivasyon, hedef belirleme, davranış kontrolü ve öğrenme stratejileri olmak üzere dört farklı boyutta incelenmiştir. Araştırma sonucunda bahsedilen becerilerin öğrencilerin performansları üzerinde etkisi olduğu ortaya koyulmuştur.

Vandeveld, Vandenbussche ve Van Keer (2012) çalışmalarında ilkokul düzeyindeki öğretmenlerin öz düzenlemeli öğrenmeyi özendiren etkinliklerini öğretmen, sınıf ve okul düzeyi gibi farklı boyutlarda incelemeyi amaçlamışlardır. Bu amaç doğrultusunda karma desende çalışmalar yapılmıştır. Araştırma sonucunda eğitim anlayışı olarak gelişimsel inancı benimsemiş öğretmenler ile öz düzenlemeli öğrenmenin değerini kabul eden öğretmenlerin öz düzenlemeli öğrenme uygulaması yapma konusunda daha istekli oldukları ortaya koyulmuştur. Öz düzenlemeli öğrenmenin bütün seviyelerde öğrenmeyi desteklediği vurgulanmıştır.

Öz düzenleme kavramına dair yurt dışı çalışmalar değerlendirildiğinde çalışmaların ortaokul ve lise düzeyinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu beceriler akademik başarı, cinsiyet, motivasyon gibi farklı değişkenler bakımından incelenmiştir. Yapılan çalışmaların yoğunlukla fen bilimleri ve matematik dersi ile ilgili olarak yapıldığı görülmüştür. Bununla birlikte 21. yüzyıl öğretene becerileri ile öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin direkt olarak ortaya koyulmaya çalışıldığı bir araştırmaya rastlanmamıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, geçerlik ve güvenirlik, verileri çözümleme teknikleri ile çalışma planına yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanımları ile dördüncü sınıf öğrencilerinin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi ve konu hakkında öğretmen görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu sebeple nitel ve nicel verilerin bir arada kullanılmasına imkân veren karma yöntem araştırmalarından açıklayıcı sıralı desen kullanılmıştır. Karma yöntem çalışmalarında nitel ve nicel araştırmalardan elde edilen verilerinin birleşimiyle bir veri grubunun eksikliklerinin diğer veri grubu tarafından giderilmesi amaçlanmaktadır (Creswell, 2017). Bu bakımdan karma yöntem araştırmaları, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin güçlü yanlarının birbirini destekleyecek biçimde kullanıldığı, daha derinlikli bilgi elde edilebilen kapsamlı ve detaylı çalışmalar olarak tanımlanmaktadır (Fırat, Kabakçı Yurdakul ve Ersoy, 2014). Açıklayıcı sıralı desen, araştırmada öncelikle nicel çalışmayı yürütüp sonuçları analiz ettikten sonra elde edilen sonuçları nitel araştırmayla daha detaylı bir biçimde açıklamak üzere tekrar yapılandırmayı içeren bir desendir. Önce nicel veri sonuçları elde edildikten sonra nitel verilerle açıklandığı için açıklayıcı olarak ve nicel aşamayı nitel aşama takip ettiğinden sıralı olarak adlandırılmaktadır. Şekil 3, açıklayıcı sıralı karma deseni modellemektedir (Creswell, 2017).

Şekil 3: Açıklayıcı Sıralı Karma Desen (Creswell, 2017, s.220)

Şekil 3'te görüldüğü gibi açıklayıcı sıralı desende veri toplama iki aşamada gerçekleşir. Araştırmacı ilk olarak nicel verileri toplayıp analiz eder, sonrasında nitel veriler toplanır. Nitel verilerin, nicel sonuçların açıklanmasında nasıl yardımcı olduğu

araştırmacı tarafından yorumlanır (Creswell ve Plano Clark, 2011). Bu kapsamda araştırmanın nicel boyutunda öğrencilere Çavaş, Arslan Cansever ve Ünver (2020) tarafından geliştirilen “Dördüncü Sınıf Öğrencilerine Yönelik Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği” uygulanmıştır. Bu sınıfların öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeylerini belirlemek için ise Orhan Göksün (2016) tarafından geliştirilen “21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeğinden” yararlanılmıştır. Çalışmanın nitel boyutundaki veriler, amaçsal örneklem yoluyla 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeyi ölçeğinden aldıkları puanlar yüksek ve düşük olarak sınıflandırılan öğretmenler arasından katılmaya gönüllü olan sınıf öğretmenleri ile yarı yapılandırılmış görüşmeler düzenlenerek elde edilmiştir.

3.2.Çalışma Grubu

3.2.1. Araştırmanın Nicel Boyutuna İlişkin Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim-öğretim yılında İzmir ilinde MEB’e bağlı ilkokullarda dördüncü sınıfa devam etmekte olan öğrenciler ile bu öğrencilerin sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün 2021 yılı Ekim ayı verilerine göre İzmir ilindeki ilkokullarda toplam 56251 öğrenci dördüncü sınıfa devam etmektedir. Araştırmanın nicel kısmına ait örnekleme belirleyebilmek için Baş’ın (2008) $n = Nt^2pq/d^2 (N-1) + t^2pq$ formülünden yararlanılmıştır. % 95 güvenirlik aralığında, örneklem büyüklüğü $N= 56251$ için, $n = 382$ öğrenci olarak bulunmuştur. Araştırma yapılacak ilçeler, araştırmacının sınıf öğretmeni olarak görev yapması, araştırma yapılan yerin ulaşımı ve Covid-19 salgını göz önünde bulundurularak kolay ulaşılabilir örnekleme yoluyla İzmir ilinin Bayraklı, Bornova, Karabağlar, Konak ilçeleri olarak belirlenmiştir. Kolay ulaşılabilir örnekleme, araştırmacı tarafından diğer örnekleme yöntemlerinin kullanılması mümkün olmadığına ulaşılması kolay, yakın bir durumu seçtiği örnekleme türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Kolay ulaşılabilir örnekleme ile çalışma yapılacak ilçelerin belirlenmesinin ardından ilçelerde yer alan ilkokullar arasından seçkisiz (basit rastlantısal) örnekleme türü ile ölçeklerin uygulanacağı ilkokullar belirlenmiştir. Bu yöntemde evrendeki tüm birimler, örneğe seçilmek için eşit ve bağımsız olasılığa sahiptir. Temsil edici bir örneklemin seçiminin geçerli ve en iyi yolu seçkisiz örneklemedir (Büyüköztürk vd., 2013). Belirleme sürecinde örnekleme dahil olabilecek her bir okul numaralandırılmıştır. Daha sonra örneklem büyüklüğü ile

orantılı seçimlerle örneklem belirlenmiştir (Keser Özmantar, 2018). Bu doğrultuda belirlenen ilkokullarda öğrenim görmekte olan dördüncü sınıf öğrencilerine ve bu öğrencilerin öğretmenlerine ölçekler uygulanmıştır. Ulaşılan sınıf öğretmenlerinden dördü ölçek çalışmasına katılmayı reddetmiş, buna gerekçe olarak “prensip gereği, bilimsel çalışmalara katılmayı doğru bulmama ve zamanı olmama” gibi gerekçeler sunmuşlardır.

Öğrencilerin özelliklerini öğrenmek amacı ile öğrenciler ölçek yaprağındaki okul, şube, yaş, cinsiyet sorularına açık uçlu biçimde yanıt vermişlerdir. Bu alan doldurulurken öğrenciler takip edilmiş ve böylece belirtilen açık uçlu soruların yanıtlanmasında kayıp veri olmamıştır. Bu sorulara verilen yanıtlar incelendikten sonra gruplar oluşturulmuştur. Araştırmada 398 dördüncü sınıf öğrencisine ulaşılmıştır. (205 kız, 193 erkek) ulaşılmıştır. Ölçek uygulanan dördüncü sınıf öğrencilerinin demografik özelliklerine ilişkin dağılım Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. *Ölçek Uygulanan Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım*

Değişkenler	Grup	Kişi Sayısı (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kız	205	51,5
	Erkek	193	48,5
Yaş	9 yaş	162	40,7
	10 yaş	212	53,3
	11 yaş	24	6,0
Toplam		398	100

Tablo 3’ te görüldüğü üzere araştırmaya 398 dördüncü sınıf öğrencisi katılmıştır. Öğrencilerin 205’i kız (% 51,5) , 193’ü (% 48,5) ise erkektir. Katılımcıların yaşları incelendiğinde 162 kişi (% 40,7) 9 yaş, 212 kişi (% 53,3) 10 yaş, 24 kişi (% 6,0) 11 yaş grubunda yer almaktadır. Tablo 4 ise ölçek uygulanan sınıf öğretmenlerinin demografik özelliklerine ilişkin dağılımı göstermektedir.

Tablo 4. *Ölçek Uygulanan Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım*

Değişkenler	Grup	Kişi Sayısı (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	13	65,0
	Erkek	7	35,0
Toplam		20	100

Tablo 4'te görüldüğü üzere araştırmaya 20 sınıf öğretmeni katılmıştır. Öğretmenlerin 13'ü kadın (% 65,0) ve 7'si (% 35,0) ise erkektir.

3.2.2. *Araştırmanın Nitel Boyutuna İlişkin Çalışma Grubu*

Araştırmanın nitel boyutu olan ikinci aşama için amaçsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçsal örneklemenin alt başlığı olan kritik durum örneklemede, araştırmacı ele aldığı olgu ile ilgili daha iyi bir öngörü sağlayacağını düşündüğü birimleri araştırmaya dahil eder (Onwuegbuzie ve Collins, 2007). Bu doğrultuda 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanım ölçeğinden elde edilen puanlar düşük ve yüksek olarak sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırma sonucunda yüksek gruptan üç, düşük gruptan üç kişi olacak şekilde gönüllülük esasına göre belirlenen 6 sınıf öğretmeni (3 kadın, 3 erkek) ile görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde araştırmacı tarafından hazırlanan ve uzman görüşleri alınarak son şekli verilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış olup görüşmelere katılan sınıf öğretmenlerine ilişkin bilgiler Tablo 5'te verilmiştir:

Tablo 5. Görüşme Yapılan Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Bilgileri

Katılımcı	Cinsiyet	Hizmet Yılı	Mezun Olunan Bölüm	21.Yüzyıl Öğreten Becerilerine Sahip Olma Düzeyi
Ö1	Kadın	16	Sınıf Öğretmenliği	Yüksek
Ö2	Kadın	30	Sınıf Öğretmenliği	Yüksek
Ö3	Kadın	28	Sınıf Öğretmenliği	Yüksek
Ö4	Erkek	28	Sınıf Öğretmenliği	Düşük
Ö5	Erkek	19	Sınıf Öğretmenliği	Düşük
Ö6	Erkek	25	Sınıf Öğretmenliği	Düşük
Toplam				6

Tablo 5'e göre görüşmelere 6 sınıf öğretmeni katılmıştır. Öğretmenlerden 3'ü kadın, 3'ü ise erkektir. Araştırmacı tarafından 21. yüzyıl öğretene becerileri yüksek ve düşük olarak sınıflandırılan sınıf öğretmenleri aranarak görüşmeler hakkında bilgi verilmiş kabul eden öğretmenler ile görüşmeler yapılmıştır. Hizmet yılına göre öğretmenlerin dağılımı sırasıyla 16-20 yıl (n=2), 20-25 yıl (n=1), 26-30 yıl (n=3) olarak elde edilmiştir. Nitel yöntemler için genel olarak kabul görmüş bir örneklem büyüklüğü hesaplama yöntemi olmadığından örnekleme yer alan kişi sayısı araştırmanın derinliğine, amacına ve toplanan verilerin doygunluk noktasına ulaşma durumuna (Yıldırım ve Şimşek, 2018) göre 6 katılımcı olarak belirlenmiş ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet, eğitim alanı, mesleki kıdem, mezun olunan yükseköğrenim kurumu gibi demografik özellikleri belirlemek amacıyla araştırmada yer alan formdur.

3.3.2. Dördüncü Sınıf Öğrencilerine Yönelik Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği

Dördüncü Sınıf Öğrencilerine Yönelik Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği Çavaş, Arslan Cansever, Ünver tarafından 2020 yılında geliştirilmiştir. Ölçek, 26 maddeden oluşan dördümlük likert tipi ölçektir. Her bir madde için “hiçbir zaman”, “bazen”, “sıklıkla”, ve “her zaman” seçeneğinden biri işaretlenmektedir. Ölçek, öğrenme sürecini planlama, öğrenme planını gerçekleştirme ve hedefe ve öğrenme görevine odaklanma alt boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğe ilişkin güvenirlik düzeyini belirlemek için Cronbach Alfa katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin tümü için elde edilen α güvenirlik katsayısı 0.88 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin boyutlarına ilişkin α güvenirlik katsayıları ise sırasıyla *öğrenme sürecini planlama* boyutu için 0.85; *öğrenme planını gerçekleştirme* boyutu için 0.60 ve *hedefe ve öğrenme görevine odaklanma* boyutu için de 0.73 olarak bulunmuştur. Gerçekleştirilen bu çalışmada ölçeğin alfa değeri 0,845 olarak hesaplanarak güvenilir olduğu görülmüştür. Ölçekte yer alan 8., 18., 19., 21. madde ters madde olarak puanlanmaktadır. Ölçeğin araştırmada kullanılabilmesi için ölçeği geliştiren araştırmacılardan mail yolu ile izin alınmıştır. İzin yazışması EK-6’da verilmiştir.

3.3.3. 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği

Orhan Göksün (2016) tarafından geliştirilen veri toplama aracı Göksün’ün incelediği; ISTE standartları, Lemov (2010) ile Melvin (2011)’in çalışmaları doğrultusunda kuramsal çerçeveye dayandırılarak geliştirilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanım düzeylerini ölçmeyi amaçlayan bu ölçek toplamda 27 maddeden oluşmaktadır ve 5’li likert tipinde oluşturulmuştur. Buna göre maddelerin her biri bazında katılımcının cevabı en çok beş puan en düşük bir puan ile puanlanabilir. Katılımcıların cevapları “1: hiçbir zaman, 2: nadiren, 3: ara sıra, 4: genellikle, 5: her zaman” seçenekleri ile değerlendirilmektedir. Ölçekte yer alan faktörler onamacı beceriler, teknopedagojik beceriler, yönetsel beceriler, esnek öğretme becerileri ve üretimsel beceriler olarak beş farklı alt boyuttan oluşmaktadır. Yönetsel beceriler 5,8,9,10,11,12,15,16,17,20,21,25 maddelerinden, teknopedagojik beceriler 6,7,19,22,23,24,26,27 maddelerinden, onamacı beceriler 4,1,18 maddelerinden, esnek öğretme becerileri 2,3 maddelerinden, üretimsel beceriler 13,14 maddelerinden oluşmuştur. Ölçekte 23. madde ters puanlanmaktadır. Araştırmacılar

kullanılan ölçeğin tamamı için Cronbach alfa güvenilirlik katsayısını 0.870 olarak hesaplamıştır. Gerçekleştirilen bu çalışmada ölçeğin alfa değeri 0.910 olarak hesaplanmıştır. Ulaşılan bu değerler göz önüne alındığında ölçeğin güvenilir olduğu saptanmıştır. Ölçeğin araştırmada kullanılabilmesi için ölçeği geliştiren araştırmacıdan mail yolu ile izin alınmıştır. İzin yazışması EK-7’de yer almaktadır.

3.3.4. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Araştırmanın nitel verilerini toplamak amacıyla veriler yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak elde edilmiştir. Görüşme sorularının araştırmanın amacı ile uyumlu olması amaçlanarak literatür taramaları yapılmış ve araştırma için gerekli olduğu belirlenen sorular hazırlanıp uzman görüşüne sunulmuştur. Alınan geri bildirimler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak uygulanacak hale getirilmiştir. Araştırmanın nitel kısmını oluşturan yarı yapılandırılmış görüşmede katılımcılara on iki soru sorulmuştur bu esnada katılımcıların izni ile kayıt alınmış ve sonrasında bu kayıtlar deşifre edilerek yazılı doküman haline getirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu EK-8’de yer almaktadır.

3.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmanın nicel kısmında, veri toplama araçlarında da açıklandığı üzere dördüncü sınıf öğrencilerine yönelik algılanan öz düzenleme becerileri ölçeğinin alfa değeri bu araştırmanın verileri üzerinden yeniden hesaplanmış 0,845 hesaplanarak güvenilir olarak belirlenmiştir. 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım ölçeği için alfa değeri 0,910 olarak hesaplanarak güvenilir olarak belirlenmiştir. Araştırmanın nitel boyutuna geçildiğinde geçerlik ve güvenilirliğin sağlanması için araştırmacı tarafından önlemler alınmıştır (LeCompte ve Goetz, 1982, Başkale 2016).

Nitel çalışma süresince araştırmacı tarafından dış geçerliliği sağlamak amacıyla; veri analizinde kullanılan kuramsal çerçeveler net biçimde tanımlanmıştır. Nitel araştırmanın bir süreç olduğu farkındalığı ile görüşmeler süresince oluşan sosyal ortamlar ve süreçler tanımlanmıştır. Araştırmacı süreç boyunca konumunu açık bir biçimde ortaya koymuştur. İç geçerliliği sağlamak amacıyla veriler ön yargısız, yorum katılmadan toplanmış ve analiz edilmiştir. İç geçerliğin sağlanması için ise görüşme sürecinde zaman zaman katılımcıdan teyitler alınmıştır. Araştırma boyunca veri toplama, analiz ve bulguların yorumlanmasında tutarlık açık bir biçimde ortaya koyulmuştur. Dış geçerliliği sağlamak için araştırmada yer alan çalışma grubu, yarı

yapılandırılmış görüşme sorularının nasıl geliştirildiği, araştırma deseni, verilerin toplanması ve analizi açık biçimde ortaya koyulmuştur. Alan yazında yer alan çalışmalar doğrultusunda yorumlamalar yapılarak ilişkiler kurulmuştur. Çalışma sürecinde alan yazında gerçekleşen güncellemeler sürekli takip edilmiştir.

3.5. Veri Çözümleme Teknikleri

3.5.1. Nicel Verilerin Çözümlemesi

Nicel veriler analiz edilirken (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 25.0 programı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirmesi yapılırken sayı, yüzde, ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistiksel metotlar kullanılmıştır. Güvenirlilik analizi ölçeklerde verilen ifadelerin birbirleri aralarında tutarlılık gösterip göstermediğini ve ifadelerin tamamının aynı konuyu ölçüp ölçmediğini test etme amacıyla yapılmaktadır (Ural ve Kılıç, 2006: 286). Yapılan testlerin ve sonuçların güvenilir olabilmesi için ölçümlerin güvenilir olması gerekmektedir. Bu bağlamda ölçeklere ilişkin güvenilirlikler Cronbach Alpha ile incelenmiştir. Verilerin analizi için normallik kontrol edilmiştir. Normallik çok değişkenli uç değerler Mahalanobis uzaklık değerleri ile incelenmiştir. Bu doğrultuda öğrenci veri seti için ölçek ve alt boyutların dağılımının normal olduğu sonucuna varılmıştır. Ölçekten ve alt boyutlardan elde edilen puanların öğrencinin yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit edebilmek adına iki grup karşılaştırmasında bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Öğretmen veri seti için normallik aranmadan veri sayısından dolayı parametrik olmayan testler tercih edilmiştir. Ölçekten ve alt boyutlardan elde edilen puanların öğretmen cinsiyeti için farklılık gösterip göstermediğini tespit edebilmek için iki grup karşılaştırmasında Mann Whitney U testi testi yapılmıştır. Ölçekler arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile incelenmiştir.

3.5.2. Nitel Verilerin Çözümlemesi

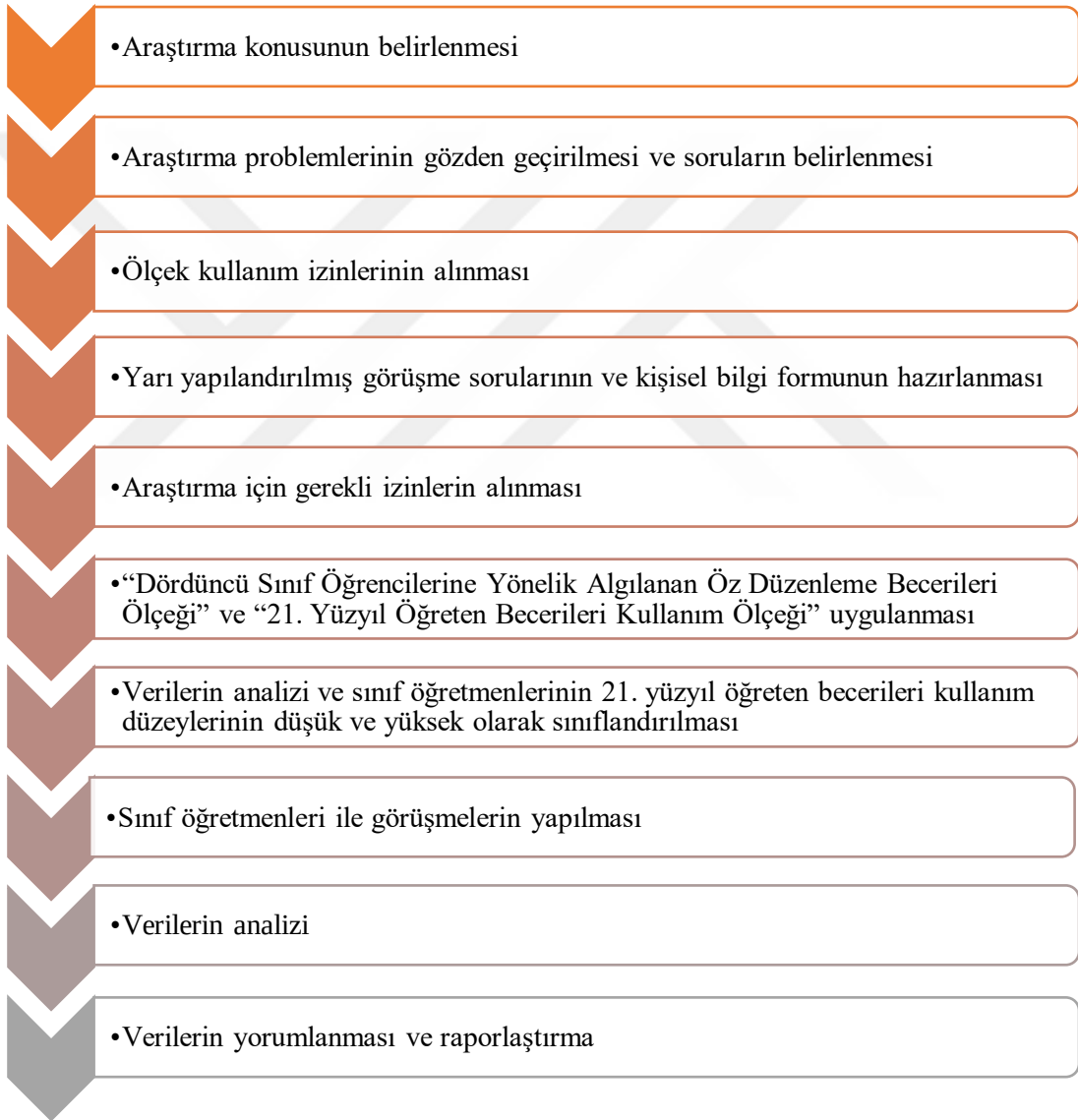
Çalışmanın nitel kısmında sınıf öğretmenleri ile yarı yapılandırılmış görüşmeler planlanmıştır. Nitel araştırmalar sürecinde görüşmeler, gözlem, belge incelemesi gibi farklı kaynaklardan elde edilen veriler öncelikle incelenip kodlamalar yapılır. Yapılan kodlamalar doğrultusunda elde edilen veriler sentezlenerek bulgulara ulaşılır (Büyüköztürk vd., 2016). Bu doğrultuda çalışmada yarı yapılandırılmış görüşmelerin tamamlanmasının ardından kaydedilen görüşmelerin yazıya dökülmesi

(transkripsiyonu) ile veri analizine başlanmıştır. Transkripsiyonu yapılan veriler detaylı bir biçimde okunduktan sonra analiz edilerek araştırma problemlerinden hareketle belirli başlıklar altında toplanmıştır. Belirlenen temalar arasında ilişkiler kurularak anlamlandırılmaya çalışılmıştır. Betimsel analizde asıl amaç elde edilen verileri anlamlandırabilecek genel kavram ve ilişkilere ulaşmaktır. Yıldırım ve Şimşek'e göre (2008) betimsel analizin dört aşaması vardır. Bu aşamalardan ilki betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma aşamasıdır. Bu aşamada araştırmanın kuramsal çerçevesi, soruları ya da görüşme/gözlemlerde yer alan boyutlar incelenerek veri analizi için bir yol haritası ortaya koyulur. Verilerin hangi başlıklar altında verileceği belirlenir. İkinci aşama ise tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi aşamasıdır. Bu aşamada önceden belirlenen çerçeveye göre elde edilen veriler okunarak düzenlenir. Yapılan değerlendirme sonucunda bazı veriler önemli görülmeyerek araştırmacı tarafından dışarıda bırakılabilir. Ayrıca bu aşamada sonuçlar yazılırken yer verilecek doğrudan alıntılar belirlenir. Üçüncü aşama bulguların tanımlanmasıdır. Önceki aşamada düzenlenen veriler tanımlanır ve gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenir. Betimsel analizin dördüncü ve son aşaması ise bulguların yorumlanmasıdır. Bu aşamada tanımlanan bulguların açıklanarak birbiri ile ilişkilendirilmesi ve anlamlandırılması beklenir. Betimsel analiz için çerçeve oluşturma aşamasında öncelikle alan yazında yer alan çalışmalar incelenerek yol haritası belirlenmiştir. Bu doğrultuda kuramsal çerçeve ve yarı yapılandırılmış görüşme sorularında yer alan boyutlar incelenerek verilerin yer alacağı temalar ortaya koyulmuştur. Belirlenen tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi aşamasında ise belirlenen başlıklar doğrultusunda okumalar yapılarak veriler düzenlenmiştir. Vurgulanmak istenen veriler göz önünde bulundurularak doğrudan alıntılar belirlenmiştir. Bulguların tanımlanması aşamasında gerekli tanımlamalar yapılmış ve doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Bulguların yorumlanması olarak adlandırılan son aşamada ise elde edilen veriler konu ile ilişkilendirilerek anlamlandırılmaya çalışılmıştır.

3.6.Çalışma Planı

Bu araştırma; araştırma konusunun belirlenmesi, araştırma problemlerinin gözden geçirilmesi ve soruların belirlenmesi, ölçek kullanım izinlerinin alınması, yarı yapılandırılmış görüşme sorularının ve kişisel bilgi formunun hazırlanması, araştırma

için gerekli izinlerin alınması, “dördüncü sınıf öğrencilerine yönelik algılanan öz düzenleme becerileri ölçeği” ve “21. yüzyıl öğretmen becerileri kullanım ölçeği”nin uygulanması, verilerin analizi ve sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretmen becerileri kullanım düzeylerinin düşük ve yüksek olarak sınıflandırılması, görüşmelerin yapılması, verilerin analizi, verilerin yorumlanması ve raporlaştırılması aşamalarından oluşmaktadır. Tüm süreç boyunca ilgili alan yazın sürekli olarak taranmış ve güncellenmiştir. Araştırmanın çalışma planı, Şekil 4’te görülmektedir.

Şekil 4: Çalışma Planı

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, nicel ve nitel verilerin çözümlenerek yorumlaması ile araştırmanın alt problemleri çerçevesinde yapılan analizler sonucunda ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

4.1.Araştırmanın Nicel Boyutuna İlişkin Bulgular

4.1.1. Birinci Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci problemi “Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanımları ve dördüncü sınıf öğrencilerinin algılanan öz düzenleme becerileri ne düzeydedir?” olarak belirlenmiştir. Buna göre elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

4.1.1.1. Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğretme Becerileri Kullanım

Düzeyleri ve Alt Boyutları

Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanımı genel olarak 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanım ölçeğinden alınan ortalama puanın yanı sıra beş alt faktör puanları ile hesaplanmıştır. Araştırma sorusunun yanıtlanması için ortalama puanların karşılaştırılması yapılmıştır ve Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. 21. Yüzyıl Öğretme Becerileri Kullanım Ölçeği ve Alt Boyutlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikleri

	N	Min.	Max	Ort	±SS
Öğretme Becerileri	20	3,26	4,93	4,19	.39
Yönetsel Beceriler	20	3,25	5,00	4,31	.41
Teknopedagojik Beceriler	20	3,25	4,75	3,94	.39
Onamacı Beceriler	20	3,33	5,00	4,73	.44
Esnek Öğrenme Becerileri	20	2,00	5,00	3,65	.86
Üretimsel Beceriler	20	3,00	5,00	4,15	.61

Tablo 6’ya göre 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanımı genel puan ortalaması $4,19 \pm 0,39$; yönetsel beceriler için $4,31 \pm 0,41$; teknopedagojik beceriler için $3,94 \pm 0,39$; onamacı beceriler için $4,73 \pm 0,44$; esnek öğrenme becerileri için $3,65 \pm 0,86$; üretimsel beceriler için ise $4,15 \pm 0,61$ olarak hesaplanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanımlarının faktörlerinden aldıkları puanlar büyükten küçüğe; onamacı beceriler, yönetsel beceriler, üretimsel beceriler, teknopedagojik beceriler ve esnek öğretme becerileri olarak sıralanmaktadır.

4.1.1.2. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre 21. Yüzyıl Öğreten

Becerileri Kullanım Düzeyleri

Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine göre 21. Yüzyıl Öğreten Becerilerini Kullanım Düzeylerinin Mann-Whitney U sonuçları

Beceriler	Cinsiyet	Ort	±SS	Medyan	Min	Max	z değeri	p değeri
Öğreten	Kadın	4,25	.33	4,19	3,81	4,93		
Becerileri	Erkek	4,06	.49	4,00	3,26	4,78	-0,745	0,451
Yönetmel	Kadın	4,42	.31	4,33	3,92	5,00		
Beceriler	Erkek	4,12	.52	4,00	3,25	4,92	-1,434	0,151
Teknoped	Kadın	3,93	.38	3,88	3,38	4,75		
agojik	Erkek	3,95	.44	4,13	3,25	4,50	-0,280	0,779
Beceriler								
Onamacı	Kadın	4,82	.29	5,00	4,00	5,00		
Beceriler	Erkek	4,57	.63	5,00	3,33	5,00	-0,674	0,500
Esnek	Kadın	3,73	.90	3,50	2,00	5,00		
Öğrenme	Erkek	3,50	.82	3,50	2,50	5,00	-0,689	0,491
Becerileri								
Üretimsel	Kadın	4,23	.56	4,00	3,50	5,00		
Becerileri	Erkek	4,00	.71	4,00	3,00	5,00	-0,733	0,464

*p<.5

Tablo 7 incelendiğinde, 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım ölçeği ve tüm alt boyutları için sınıf öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre öğrenen becerilerini kullanım düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (p>0,05).

4.1.1.3. İlkokul Öğrencilerinin Algılanan Öz Düzenleme Becerileri

Araştırmaya katılan ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin algılanan öz düzenleme becerileri ölçeği tanımlayıcı istatistikleri, Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8. *Dördüncü Sınıf Öğrencileri için Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği Tanımlayıcı İstatistikleri*

	N	Min	Max	Ort	±SS
Algılanan Öz Düzenleme Becerileri	398	1,69	4,00	3,15	.41
Öğrenme Sürecini Planlama	398	1,55	4,00	3,05	.55
Öğrenme Planını Geçekleşme	398	1,25	4,00	3,53	.49
Hedefe ve Öğrenme Görevine Odaklanma	398	1,60	4,00	3,09	.44

Algılanan öz düzenleme becerileri ortalaması $3,15 \pm 0,41$; öğrenme sürecini planlama için $3,05 \pm 0,55$; öğrenme planını gerçekleştirme için $3,53 \pm 0,49$; hedefe ve öğrenme görevine odaklanma için $3,09 \pm 0,44$ olarak hesaplanmıştır. Algılanan öz düzenleme becerileri 1-4 arasında puan almaktadır. Ortalama $3,15 \pm 0,41$ olarak hesaplandığında yüksek bir ortalaması olduğu görülmektedir.

4.1.1.4. İlkokul Öğrencilerinin Cinsiyet ve Yaşlarına Göre Algılanan

Öz Düzenleme Becerileri

İlkokul öğrencilerinin sahip oldukları öz düzenleme becerileri puanlarının cinsiyete göre karşılaştırılmasına ilişkin sonuçlar Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. *İlkokul Öğrencilerinin Cinsiyetlerine göre Sahip Oldukları Öz Düzenleme Becerileri Puanlarının T Testi Sonuçları*

	Cinsiyet	Ort	±SS	t test	p değeri
Algılanan Öz	Kız	3,23	.38	3,996	0,000*
Düzenleme Becerileri	Erkek	3,06	.42		
Öğrenme Sürecini	Kız	3,15	.51	3,743	0,000*
Planlama	Erkek	2,95	.57		
Öğrenme Planını	Kız	3,60	.46	3,169	0,000*
Geçekleşme	Erkek	3,45	.51		
Hedefe ve Öğrenme	Kız	3,15	.42	2,956	0,003*
Görevine Odaklanma	Erkek	3,02	.45		

* $p < .5$

Tablo 9 incelendiğinde algılanan öz düzenleme becerileri kız öğrencilerin ortalama puanları $3,23 \pm 0,38$; erkek öğrencilerin ortalama puanları $3,06 \pm 0,42$; öğrenme sürecini planlama için kız öğrencilerin ortalama puanları $3,15 \pm 0,51$; erkek öğrencilerin ortalama puanları $2,95 \pm 0,57$; öğrenme planını gerçekleştirme için kız öğrencilerin ortalama puanları $3,60 \pm 0,46$; erkek öğrencilerin ortalama puanları $3,45 \pm 0,51$; hedefe ve öğrenme görevine odaklanma için kız öğrencilerin ortalama

puanları $3,15 \pm 0,42$; erkek öğrencilerin ortalama puanları $3,02 \pm 0,45$ olarak hesaplanmıştır. Bulgulara göre algılanan öz düzenleme becerileri ölçeği ve alt boyutları için kız öğrencilerin puanlarının erkek öğrencilere göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Buna göre kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek becerilere sahip olduğu söylenebilir.

İlkokul öğrencilerinin sahip oldukları öz düzenleme beceri puanlarının yaşlarına göre karşılaştırılmasına ilişkin sonuçlar Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. *İlkokul Öğrencilerinin Yaşa göre Sahip Oldukları Öz Düzenleme Becerileri Puanlarının T Testi Sonuçları*

	Yaş	Ort	$\pm SS$	t test	p değeri
Algılanan Öz	8-9 yaş	3,16	.41	0,293	0,769
Düzenleme Becerileri	10-11 yaş	3,14	.41		
Öğrenme Sürecini	8-9 yaş	3,03	.57	-0,596	0,552
Planlama	10-11 yaş	3,07	.53		
Öğrenme Planını	8-9 yaş	3,54	.48	0,378	0,706
Geçekleşme	10-11 yaş	3,52	.50		
Hedefe ve Öğrenme	8-9 yaş	3,12	.44	1,035	0,302
Görevine Odaklanma	10-11 yaş	3,07	.44		

* $p < .5$

Tablo 10 incelendiğinde, algılanan öz düzenleme becerileri ölçeği ve alt boyutları için öğrencilerin yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$). Buna göre öğrencilerin yaşlarının öz düzenleme beceri düzeyleri üzerinde etkisinin olmadığı söylenebilir.

4.1.2. İkinci Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci problemi “Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanım düzeyleri ile bu öğretmenlerin öğrencilerinin öz düzenleme becerileri kullanım düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Varsa bu ilişkinin düzeyi nedir?” olarak belirlenmiştir. Buna göre elde edilen bulgular Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri ile Öğrencilerinin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkiyi Gösteren Spearman Korelasyon Analizi Bulguları

		Algılanan Öz Düzenleme Becerileri	Öğrenme Sürecini Planlama	Öğrenme Planını Gerçekleşti rme	Hedefe Ve Öğrenme Görevine Odaklan ma
Öğreten Becerileri	R	0,202	0,234	-0,004	-0,027
	P	0,394	0,320	0,987	0,910
Yönetsel Beceriler	R	0,142	0,187	0,053	-0,067
	P	0,551	0,429	0,825	0,780
Teknopedagojik Beceriler	R	0,169	0,190	-0,066	-0,055
	P	0,476	0,423	0,781	0,819
Onamacı Beceriler	R	0,051	0,127	0,086	-0,057
	P	0,831	0,593	0,720	0,811
Esnek Öğrenme Becerileri	R	0,280	0,283	0,209	-0,022
	P	0,232	0,226	0,377	0,928
Üretimsel Becerileri	R	0,120	0,160	-0,206	0,147
	P	0,615	0,499	0,383	0,536

* $p < .5$

Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerilerini kullanma düzeyleri ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin tespit edilebilmesi için tüm öğretmenlerin puan ortalamaları, sınıf öğretmenlerinin şubelerinin puanları ile eşleştirilmiştir. Böylelikle çalışma grubunu oluşturan 398 öğrencinin sınıf öğretmeni olan 20 öğretmen puanı ve 20 sınıf puanı elde edilmiştir. Tablo 11 incelendiğinde, öğrencilerin öz düzenleme becerileri ve öğretmenlerin öğrenen becerileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir ($p > 0,05$; $r = 0,202$). Bunun yanı sıra öğrencilerin öz düzenleme becerileri ile 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım düzeylerinin alt boyutları olan yönetmel beceriler ($p > 0,05$; $r = 0,142$),

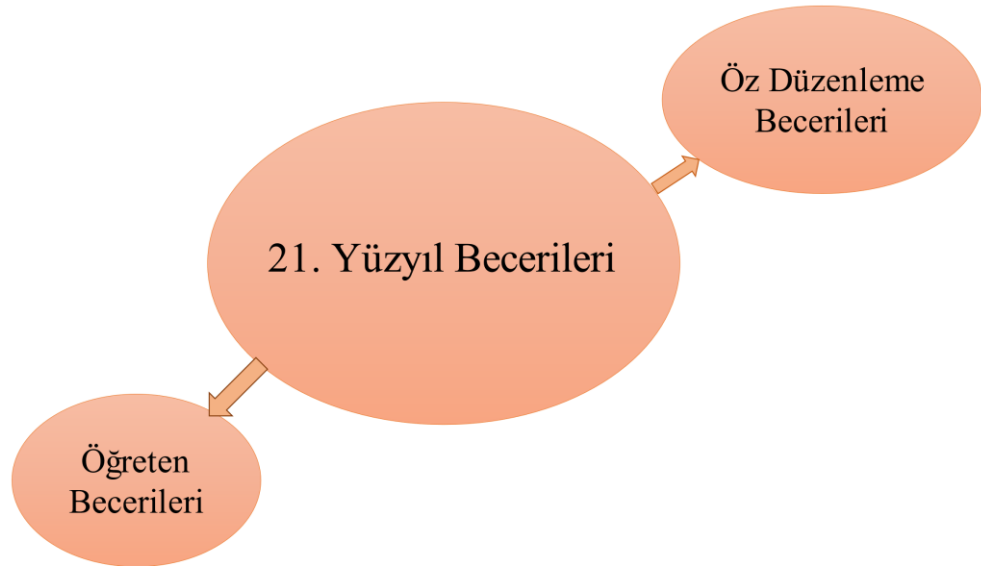
teknopedagogik beceriler ($p>0,05$; $r=169$), onamacı beceriler ($p>0,05$; $r=051$), esnek öğrenme becerileri ($p>0,05$; $r=280$) ve üretimsel beceriler ($p>0,05$; $r=120$) arasında da bir ilişki yoktur.

Nicel verilerin yorumlanması ve araştırmadan elde edilecek verileri güçlendirmek amacıyla sınıf öğretmenleri ile görüşmeler düzenlenerek araştırmanın nitel boyutu oluşturulmuştur.

4.2.Araştırmanın Nitel Boyutuna Ait Bulgular

4.2.1. Araştırmanın Üçüncü Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü problemi “Sınıf öğretmenlerinin 21.yüzyıl öğretme becerileri ve öz düzenleme becerileri hakkındaki görüşleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Şekil 5, nitel bulguların örüntüsünü göstermektedir.

Şekil 5: Nitel Bulguların Örüntüsü

Problem cümlesi doğrultusunda görüşmelerden elde edilen bulgular, şekil 5’te görüldüğü gibi 21.yüzyıl becerileri tema; öz düzenleme becerileri ve öğretme becerileri alt temalar olmak üzere sınıflandırılmıştır.

4.2.1.1. 21. Yüzyıl Becerileri

Araştırmanın “21. yüzyıl becerileri hakkında düşünceleriniz nelerdir?, Sınıfınızda etkili öğrenmeyi sağlamak için kullandığınız yöntemler nelerdir?, Çağımızda öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerde kullanması gereken beceriler hakkında neler düşünüyorsunuz?, Sınıf dışı etkinlikler hakkında neler düşünüyorsunuz? , Öğrencilerinizin 21. yüzyıl becerileri kapsamında etkili öğrenmelerini sağlamak için

gereken öğretim ortamını nasıl tanımlarsınız?” sorularına katılımcıların verdikleri yanıtlar doğrultusunda “21. yüzyıl becerileri” teması oluşturulmuştur. Bu tema, katılımcıların 21. yüzyıl becerileri hakkındaki görüşleri, bunları öğretim ortamlarında kullanma düzeyleri, sınıf içi ve sınıf dışı ders planlamalarına ne kadar entegre ettikleri ve bu beceriler doğrultusunda planlayacakları öğretim ortamı hakkında bilgi almak ve yorumlarını öğrenmek amacıyla tasarlanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri ile ilişkilendirdikleri kavramlar Tablo 12’de yer almaktadır.

Tablo 12. 21. Yüzyıl Becerilerine İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Beceriler	Yanıtlar	f
21. Yüzyıl Becerileri	Teknoloji Kullanımı	6
	Gelişmeleri Takip Etme	4
	Yeniliklere Uyum Sağlama	4
	Esneklik ve Girişimcilik	3
	Yaşam Boyu Öğrenme	3

Tablo 12’de görüldüğü gibi sınıf öğretmenleri 21. yüzyıl becerilerini en fazla teknoloji kullanımı ardından gelişmeleri takip etme ve yeniliklere uyum sağlama ile ilişkilendirmişlerdir. Örneğin Ö2 kodlu sınıf öğretmeni konu hakkındaki görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

Şu an ki çocukları 10 yıl sonraki gençler 20 yıl sonraki yetişkinler olarak düşünmek lazım. Bunlar zaten otomatikman akıllı telefonlarla bir doğdukları için onların doğuştan kodlamaları atıldı. Birinci sınıf çocukları bile akıllı tahta kullanmakta zorlanmıyorlar...Sınıf dışı etkinliklere de çok önem veriyorum...21. yüzyıldaki sınıf ortamı da geçmişe göre farklılık göstermeli tabii. Kendilerinin iş becerebilecekleri, mutfaklarında kendi kendileri için şeyler yapabilecekleri, telefon açıp da yemek sipariş edecekleri, hemen bir çay koyup bir çorba karıştırıp bir yumurta kırabilecekleri yeteneklerinin gelişeceği bir sınıf ortamı sıcak bir ortam hayal ediyorum. Oturup kitap okuyabilecekleri köşeler olsun. İletişim noktaları olsun. Konuşsunlar. İletişim becerileri gelişsin. Yani şu anda insanların en çok ihtiyacı olan yine insan. [Ö2]

Sınıf öğretmeni, 21. yüzyılda sahip olunması gereken becerilerin farklılaştığını, teknolojinin içine doğan bir kuşağın teknolojiyi de çok küçük yaşlardan itibaren başarılı bir şekilde kullanabildiğini vurgulamıştır. Bunun yanı sıra katılımcı öğretmen, sınıf dışı etkinliklere verdiği önemden ve 21. yüzyıl becerileri kapsamında öğrencilerinin etkili öğrenmelerini sağlamak için gereken öğretim ortamı tasarımı

söz etmiştir. Sınıf öğretmenine göre, öğrencilerin farklı durumlara, ortamlara ve koşullara hazır olarak yetişmesi gerekmekte olup “farklı ortamlara nasıl girilir? Bu tür ortamlarda nasıl davranılır?” sorularına öğrencileri ile yanıt ararken aslında 21. yüzyıl becerileri kapsamında olan sosyal ve kültürlerarası iletişim ile esneklik ve uyum becerileri boyutlarını ön plana çıkarmaktadır. Ayrıca öğrencilerin yaşadığımız yüzyılda teknolojik bilgi bakımından donanmalarının yanında temel yaşam becerilerinin de (basit yemekler hazırlama, öz bakım becerilerini yapabilme vb.) geliştirilmesinin vurgulanması, 21. yüzyıl becerilerinden üretkenlik ve sorumluluk başlığı ile ilişkilendirilebilir.

Öğretmenlerin çoğunluğunun 21. yüzyıl becerileri konusunda farkındalıklarının yüksek olduğu ve bu doğrultuda gelişmeleri takip ederek yeniliklere uyum sağlamaya çalıştıkları görülmüştür. Örneğin Ö3 kodlu sınıf öğretmenleri konu hakkındaki görüşlerini şu şekilde açıklamıştır:

...Ayak uydurmaya çalışıyoruz açıkçası yani geride kalmamak için yapabildiğimiz güçte bir şeyler yapmaya çalışıyoruz... Sınıfımda iletişime çok önem veriyorum. Çocukların fikirlerini belirtmelerine fırsat veriyorum. Çocuklara söz verme onları dinleme, fikirlerine saygı duymaya önem veriyorum. Onların bir fikri varsa sınıfta onları deniyorum. Çocukları önemsiyorum. Birbirlerine alkışlatıyorum. Çocuklara hitap edebilecek, gelişim özelliklerine uygun sınıf dışı etkinlikler de düzenliyoruz. İki ayda bir okul dışı gezilerimiz, sinemalarımız tiyatrolarımız oluyor. Sınıf içi öğrenmelerde ise sınıf ortamımı çocukların keşif yapmasına müsaade edecek şekilde oluşturmaya gayret gösteriyorum. [Ö3]

Sınıf öğretmeni, sınıfta demokratik bir ortam oluşturarak öğrencilere kazandırılacak özgüvenin önemini 21. yüzyıl becerileri çerçevesinde vurgulamıştır. Sınıf içerisinde öğrencilerin birbirini takdir etmelerine olanak tanınmasının ve fikirlerini özgürce ifade edebilecekleri ortamlar hazırlanmasının; *dönüştürücü beceriler* kapsamında öğrencilerin bütüncül bakış açısı ile ilişkiler ağını görmesini sağlamada ve öz denetim becerilerini desteklemede etkili olacağı söylenebilir. 21. yüzyıl becerileri temasında sınıf öğretmenlerinin genel olarak çocukların geçmişe göre daha farklı özellikler gösterdiğini, dijital okuryazarlık düzeyleri yüksek olarak ilkokula başladıklarını, daha farklı beklentilere sahip olduklarını vurguladıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin bu özellikleri doğrultusunda öğrenme ortamlarının özgürleşmesi, çok yönlü bireyler yetiştirecek biçimde çoklu zekaya hitap edilmesi gerekliliği ön plana çıkmıştır. Sınıfta özgür, öğrencilerin kendilerini rahat ifade edebilecekleri bir ortam olması gerekliliği vurgulanmıştır. Sınıf dışı etkinlikleri, müze

gezileri ve hayvanat bahçesi gezileri ile ilişkilendirdikleri buna karşın bahçede yapılan etkinliklerden söz etmedikleri belirlenmiştir.

Alan yazında yer alan 21. yüzyıl becerileri ile katılımcı sınıf öğretmenlerinin görüşleri bütünleştirildiğinde öğretmenler öğrenme ve yenilikçilik becerileri kapsamında iletişim, iş birliği, problem çözme; yaşam ve kariyer becerileri kapsamında, esneklik ve uyum, sosyal beceriler, üretkenlik, kendini yönetme boyutlarını ön plana çıkarmışlardır. Bilgi, medya ve teknoloji becerilerini ise daha az vurguladıkları görülmektedir. Bunun sebebi olarak yeni nesil öğrencilerin ilkokula teknoloji kullanarak başladıklarını düşünmeleri ve öğrencilerin yaşamlarında teknolojinin fazlasıyla yer aldığını vurgulamaları olabilir. Araştırmanın nicel boyutunda elde edilen sonuçların nitel boyuttaki sonuçlarla örtüştüğü görülmektedir. Örneğin öğretmenlerin ölçekte en başarılı oldukları maddelerden olan “Öğrencilerime saygılı davranırım.” maddesi, nitel görüşmeler sürecinde de öğretmenler tarafından en çok hassasiyet gösterildiği ifade edilen konu olmuştur. Öğretmenler çoğunlukla teknolojinin doğru kullanımının önemli olduğunu vurgulamışlardır. Uygulanan ölçekteki “Öğrencilere yeni teknolojiler hakkında bilgi veririm.” maddesi ile nitel görüşmelerde ulaşılan sonuçlar uyumludur. Bunun yanı sıra görüşmeler süresince teknoloji kullanımının önemini vurgulayan öğretmenlerin 21. yüzyıl öğrenen becerileri de yüksek olarak belirlenmiştir. Nicel boyutta öğretmenlerin en az başarılı oldukları “Sınıf dışında sosyal etkinlikler düzenlerim.” ile “Öğrenmelerini pekiştirmek için öğrencilerim arasında eğitsel yarışlar düzenlerim.” maddelerinin nitel görüşmelerde öğretmenlerin değindiği sınıf mevcutlarının kalabalıklığı ve müfredatın çok yoğun olmasından kaynaklandığı düşünceleri ile ilişkilendirilebilir.

4.2.1.2. Öğreten Becerileri

Araştırmanın “Sizce bir sınıf öğretmenin sahip olması gereken beceriler nelerdir?” sorusu doğrultusunda katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar, *öğreten becerileri* alt teması altında verilmiştir. Görüşme sorularının analiz edilmesinde kullanılan bu alt tema, katılımcıların öğretmenliğe dair görüşleri ve yaşadığımız yüzyılda öğretmenlerin sahip olması gereken becerilerle ilgili fikirlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. 21. yüzyılda öğretmenlerden teknolojiyi etkin kullanma, öğrencilerin yaratıcılığını teşvik etme, öğrencilere model olma gibi farklı alanlarda

kendilerini ortaya koymaları beklenmektedir (ISTE). Bu beklentiler temel alınarak öğretmenlerin görüş bildirdiği beceriler Tablo 13'te verilmiştir:

Tablo 13. *Sınıf Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Beceriler*

Beceriler	Yanıtlar	f
	İletişim Becerileri	5
Sınıf Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Beceriler	Disiplin	2
	Çocuk Sevgisi	4
	Planlı Olma	3

Tablo 13'e göre sınıf öğretmenin sahip olması gereken beceriler kapsamında katılımcıların en fazla iletişim becerilerini ve ardından çocuk sevgisini vurguladıkları görülmektedir. Örneğin Ö1 kodlu sınıf öğretmeni konu hakkındaki görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

...Otokontrol, disiplin, kendine özgüven, düzgün konuşma becerisi, kendini ifade edebilme. [Ö1]

Sınıf öğretmeni öncelikle etkili iletişim becerilerine sahip olmanın bir sınıf öğretmenin sahip olması gereken en önemli beceri olduğunu vurgulamıştır. Öğretmenin öğrenme ve öğretme süreçlerini planlaması, öz disiplin ve özgüvene sahip olmasının öğretmenlik yolculuğunda önemli olduğundan bahsetmiştir. 21. yüzyıl becerileri kapsamında değerlendirildiğinde yaşam ve kariyer becerileri içerisinde yer alan kendini yönetme, liderlik ve sorumluluk becerilerinin en çok vurgulanan beceriler olduğu görülmüştür. Ayrıca sınıf öğretmeni OECD' ye göre Dönüştürücü Beceriler kapsamında yer alan öz disiplin, öz düzenleme, öz yönetim, öz denetim gibi becerileri içerisinde barındıran sorumluluk alma becerilerini vurgulamıştır.

Öğretmenlerin geneline bakıldığında sınıf öğretmenin sahip olması gereken beceriler kapsamında iletişim becerilerini; öğrenci ile iletişim ve aile ile iletişim olarak iki boyutta sınıflandırdıkları görülmüştür. Örneğin Ö5 kodlu sınıf öğretmeni konu hakkındaki görüşlerini şu şekilde açıklamıştır:

...Aileyi iyi tanırsanız sınıf yönetiminde de problem yaşamıyorsunuz sınıf yönetiminde problem yaşamazsanız zaten hem akademik başarı hem de sosyal kültürel olarak çocuğu destekleyen başarılar kendiliğinden geliyor. [Ö5]

Sınıf öğretmeni aile ile etkili iletişim kurmanın temeli olarak aile özelliklerini tanımanın önemli olduğunu öne sürmüştür. Aile özellikleri ve beklentileri doğrultusunda şekillendirilmiş iletişim ile sınıfta olumlu bir atmosfer oluşturulabileceği, veli desteği sağlanabileceği görüşünü belirtmiştir. 21. yüzyıl öğretene becerileri kapsamında incelendiğinde okul, aile ve toplum ilişkileri, ebeveynler ile iş birliği boyutlarının öne çıkarıldığı görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin çoğunlukla öğrenciler ile iletişim, meslek sevgisi ve çocuk sevgisi boyutlarını bir arada değerlendirildiği görülmüştür. Bu kapsamda Ö3 kodlu sınıf öğretmeni görüşlerini şu şekilde belirtmiştir:

...Öncelikle mesleğini sevmeli kesinlikle yani, çocukları sevmeli...Kendini her alanda, her yeni gelen öğrenci grubuyla birlikte yenilemesi gerekir. Velilerle iletişimi iyi kurması lazım...Bir de ben çocukları çok seviyorum ve yani onlara seviyesine inebiliyorum önemli olan çocukların seviyesine inebilmek. Onlarla kalpten iletişim kurduğunda seni anlıyorlar zaten istediklerini de yapıyorlar. Gözüne bakınca ne demek istediğini çözüyorlar. Önemli olan paylaşımda bulunmak hangi çocuk neyi sever bilgi sahibi oluyorsun onu oradan yakalıyorsun...[Ö3]

Sınıf öğretmeni öğretme ve öğrenme sürecinde öğrenciyi tanımanın önemini ortaya koymuştur. Öğretmen, öğrenciyi tanıdığında onu daha kolay yakalayabilir, eğitim öğretim faaliyetlerinin içerisine daha kolay dahil edebilir. Öğrenci kendisini sürecin bir ortağı olarak hissettiğinde sorumluluklarını yerine getirmeye daha yatkın olabilir. 21. yüzyıl öğretene becerileri kapsamında öğrenciyi tanıma boyutu ile birlikte meslek sevgisi ve ilgisinin önemi sınıf öğretmenleri tarafından bütünleştirilmiştir.

Sınıf öğretmenleri ayrıca disiplinli ve planlı olmayı mesleki olarak donanımlı olma ve sorumlulukları yerine getirme ile ilişkilendirmişlerdir. Bu konuya ilişkin görüşlerini Ö4 kodlu sınıf öğretmeni şu şekilde açıklamıştır:

...Sınıf öğretmeni ilk önce donanımlı olmalı, sınıf hakimiyeti çok çok önemli o mutlaka olmalı, derslerini planlaması lazım, senelik genel bir plan şekillendirmeli kafasında...Yenilemesi lazım kendini. Tamamen işte kendini geliştirmeli, sürekli okumalı falan. İşte bunlar olduğu sürece iyi bir sınıf öğretmeni olmanın temelini oluşturur diye düşünüyorum. [Ö4]

Öğretmenin görüşleri incelendiğinde 21.yüzyıl çerçevesinde sınıf öğretmenin program ve içerik bilgisi bakımından donanımlı olmasının önemini vurguladığı görülmektedir. Genel olarak öğretmen görüşleri incelendiğinde hızlı değişime uyum sağlayabilmek için mesleki gelişim etkinliklerine katılma gerekliliği ortaya koyulmuştur.

Sınıf öğretmenlerinin verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde bir sınıf öğretmenin sahip olması gereken beceri olarak en çok 21. yüzyıl becerilerinden biri olan iletişim becerileri vurgulanmıştır. Sınıf öğretmenin kendini doğru ifade edebilmesi ve etkili iletişim kurabilmesi önemli görülmüştür. Öğretmenler iletişim kavramını öğrenci ve veli ile iletişim olarak boyutlandırmışlardır. Sınıf öğretmenlerinin çalıştıkları yaş grubu itibari ile her iki boyutun da önemli olduğu söylenebilir. 21. yüzyıl öğreten becerileri kapsamında okul, aile ve toplum ilişkileri de önemli yer tutmaktadır. Bu noktada ebeveynler ile iş birliği ve veli desteği almanın sürece kolaylaştırıcı etkisi öğretmenler tarafından ortaya koyulmuştur. Ayrıca bu beceriler 21. yüzyıl becerileri kapsamında yer alan iletişim, iş birliği ve problem çözme becerileri ile de bütünleştirilebilir. Katılımcılardan gelen yanıtların geneli de bu beceriler ile ilişkilidir. Bununla birlikte 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeyleri yüksek olan katılımcıların yanıtlarının “etkili iletişim becerileri kurma, mesleği ve çocukları sevmek, kendi sürekli yenileme” gibi görüşler etrafında toplandığı söylenebilir. Bu veriler 21. yüzyıl becerileri Yaşam ve Kariyer Becerileri ile Öğrenme ve Yenilikçilik Becerileri ile yakından ilişkili olduğu tespit edilmiştir.

4.2.1.3. Öz Düzenleme Becerileri

Araştırmanın “Öz düzenleme becerileri hakkında ne düşünüyorsunuz? Kendinizi öz düzenleme becerilerine sahip olma açısından nasıl değerlendirirsiniz? Bu becerilere ne ölçüde sahip olduğunuzu düşünüyorsunuz?” soruları doğrultusunda katılımcıların verdikleri yanıtlar bu tema altında toplanmıştır. Görüşme sorularının analiz edilmesinde kullanılan bu alt tema, katılımcıların öz düzenleme becerilerine dair görüşleri ve kendi öz düzenleme becerileri ile ilgili fikirlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Ayrıca bu başlık altında sınıf öğretmenlerinin sahip oldukları beceriler ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkiye dair görüşleri değerlendirilmiş ve araştırmanın nicel bölümü ile bütünleştirilerek verilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin öz düzenleme becerileri ile ilgili görüşleri Tablo 14’te yer almaktadır.

Tablo 14. Öz Düzenleme Becerileri

Beceriler	Yanıtlar	f
Öz Düzenleme Becerileri	Yaşamını/gününü planlama	6
	Öğrenme-öğretme sürecini planlama	4
	Öğrenme-öğretme planını gerçekleştirme	4
	Hedef ve göreve odaklanma	3

Tablo 14'te görüldüğü gibi sınıf öğretmenleri öz düzenleme becerilerini en fazla yaşamını/gününü planlama ile ilişkilendirmişlerdir. Bu başlık ile öğrenme-öğretme sürecini planlama ve öğrenme-öğretme planını gerçekleştirme başlıklarını ilişkilendirerek bir arada açıkladıkları görülmüştür. Örneğin Ö2 kodlu sınıf öğretmeni konu hakkındaki görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

Öğretmenin okula erken gitmesi önemli, dersten önce sınıfında bir oturup o gün ne yapacağını planlamalı öğretmen. Önce kendi sorumluluk alacak...Çocukların öz düzenleme becerilerini kazanabilmeleri için sınıfta gerekli olan ortamı oluşturmakla başlıyorum işe. Örnek vereyim çocukların bana geldiği zamandan şimdiye bakınca çok değişim var. Sorumluluk almaya başladılar. Kendilerinin ve yapabileceklerinin farkına varmaya başladı çocuklar. Günümüzde hep anne baba her şeyleri yaptığı için yani helikopter anne babaları oldukları için bu çocukların da elleri kolları kullanılmamış ama zamanla okulda tek başına mücadele verdikleri için ve okulda sabah dokuzdan üçe kadar vakit geçiriyorlar...Kendimi değerlendirdiğim zaman da çocukluğumdan beri öz düzenleme becerilerimin yüksek olduğunu düşünüyorum. Planlı bir insanım. Evde başlayan bu işlere aşına olan çocuklar öz düzenleme yapmakta da daha başarılı oluyorlar bence. Öğretmenlerin şu konuda yanlış olduğunu biliyorum biz bütün kitaplarımızı okulda bırakıyoruz çantamız bomboş. Öğretmenler ders programlamalarını çok iyi yapmalı ve bazı kitap, defter / okul araç gereçlerini okula getir-götür yaparak öğrencilere de örnek olmalıdır... [Ö2]

Öğretmenin görüşleri incelendiğinde öncelikle bireysel planlamalarını (yaşamını/gününü planlama) yaparak öğrencilerine örnek olduğu görülmektedir. Bununla birlikte öğretmen, öğrencileri için uygun sınıf ortamını da oluşturarak öğrenme-öğretme sürecini planlayıp bu planını gerçekleştirerek öğrencilerinin öz düzenleme becerilerini destekleme noktasında gösterdiği çabayı ortaya koymuştur. Sınıf öğretmenleri özellikle ilkokul döneminin öz düzenleme becerilerinin kazanılması

noktasında önemli olduğunu görüşü etrafında toplanmışlardır. Bu konu hakkındaki görüşlerini Ö1 kodlu sınıf öğretmeni şu şekilde açıklamıştır:

Bir sınıf öğretmeni olarak ilkökul öğrencileri bizim elimize geldiklerine öz düzenleme becerileri olmuyor aslında bu beceri daha çok ilerleyen zamanlarda olabilir burada da sınıf öğretmenin yönlendirmeleri büyük bir önem taşıyor. Şimdiki çocuklarda dikkat eksikliği var bir kere. En önemlisi de her şey ellerine çok hazır geldiği için büyük bir boş vermişlikleri var.....Çocukların öz düzenlemelerine etkisi konusunda sınıf öğretmeni bunu birinci sınıftan sonra çocuklara yavaş yavaş işleyebilir. Öğretmenlerin özelliklerinin öğrencileri etkilediğini düşünüyorum. [Ö1]

Öğretmen öz düzenleme becerilerinin gelişmesi için ilkökul dönemini kritik olarak gördüğünü belirtmiştir. Öğrenci özelliklerinin geçmişe göre farklılık gösterdiği de ortaya konulmuştur.

Sınıf öğretmenlerinin geneli öz düzenleme becerilerinin gelişmesinde engelleyici bir etken olarak aşırı korumacı ebeveyn tutumlarını göstermişlerdir. Bununla bağlantılı olarak öğretmenlerin geneli kendi öz düzenleme becerilerini yüksek olarak görmelerinin sebebi olarak küçük yaşlardan itibaren sorumluluk almalarını ve yaşamları ile ilgili bireysel kararlar almaları gerektiğini öne sürmüşlerdir. Günümüz çocuklarına da öğretmenleri ve ebeveynleri tarafından sorumluluk alma konusunda fırsat tanınması gerekliliğini vurgulamışlardır. Bu konuya ilişkin görüşlerini Ö4 kodlu öğretmen aşağıdaki şekilde belirtmiştir.

Öz düzenleme konusunda korumacı ailelerin çocuklarında sorunlar sürekli yaşıyoruz...Biz kolektif yaşamın içerisinde büyüdük ve tabii aileden aldığımız o şey de sorumluluk sahibi işte yani işler mutlaka yapılması gereken bir iş varsa o yapılacaktır ertelenemez yani zaman planlaması öncelik sıralamasını öğreniyorsun. O kültürle devam ediyorum diye düşünebilirim ben örneğin okula saat dokuzda başlayacaksam yani en geç sekiz buçukta orada olmalıyım hazırlıklarımı yapmalıyım kendimi işte psikolojik olarak derse hazırlamalıyım. Eğer öğretmenler öz düzenlemeyi çok güzel yapar, anlatır çocukları bu konuda ikna ederse onlarda bunu özümserler... [Ö4]

Öğretmen kendi büyüdüğü koşulları öz düzenleme becerileri ile ilişkilendirmiştir. Çocukluktan gelen alışkanlıklarını mesleki yaşama da taşıyarak öğrencilerine öz düzenleme konusunda örnek olma çabasından bahsetmiştir. Sınıf öğretmenlerinin görüşleri öğretmen özelliklerinin öğrenci özelliklerini etkilediği yönündedir. Öğretmenlerin öz düzenleme ve yenilikler konusunda öğrencilere rol model olmaları gerekliliğini görüşmeler süresince vurgulamışlardır. Bu konuya ilişkin görüşlerini Ö6 kodlu öğretmen aşağıdaki gibi belirtmiştir:

...Öz düzenleme konusunda çocukların sorumluluklarını alması kendi kitap defterlerini çantalarını ödevlerini hazırlamaları önemli. Söylüyorum ben çocuklara zaten benim muhababım sizsiniz ben sizle konuşurum diyorum. Yani annelerinize konuşmuyorum babalarınıza konuşmuyorum direk sizinle konuştuğum için notlarınızı da ona göre alın siz bileceksiniz diyorum... Benim öz düzenleme becerilerimin yüksek olmasında yurttta kalmamın büyük bir etkisi olmuştur...Günümüzde artık velilerin daha çok müdahaleci olduğı bir yüzyılda olduğumuz için öğretmenlerin biraz daha serbest bırakılması gerekiyor. Öğretmenlerin öğrenci üzerindeki etkileriniz biraz azaldı öğrencinin en az yani sınıfta kalacağına bile biz karar vermiyoruz bize yetki verilmesi lazım yani öğrencinin ileriki yaşamını düzenleme açısından bizim de söz hakkımız olması lazım ama maalesef daha az gittikçe de azalıyor... [Ö6]

Öğretmen öz düzenleme becerileri kazandırma konusunda öğrencileri bir birey

olarak algılamının önemini vurgulamıştır. Öğretmenlerin daha yönlendirici olması gerektiğini ortaya koymuştur. Sınıf öğretmenlerinin verdikleri yanıtlar incelendiğinde katılımcıların tamamı öz düzenleme becerilerinin önemli bir *yaşam becerisi* olduğunu vurgulamışlardır. Sınıf öğretmenlerinin öz düzenleme becerilerine çoğunlukla davranışsal boyutta yaklaştığı görülmüştür. Katılımcıların görüşlerine göre öz düzenleme becerisinin ilkokul kademesinde kazanılması gerekmektedir. Başka bir deyişle ilkokul dönemi öz düzenleme becerilerini kazanma açısından kritik görülmüştür. Bu kazancı sağlamanın önündeki en büyük engellerden biri olarak velilerin fazla korumacı tutumları ve çocuklarının ellerine her şeyi hazır verme yönelimleri gösterilmiştir. Kendi içsel ve dışsal süreçlerini planlamayan çocukların özgüvenlerinin gelişiminin eksik kaldığı katılımcıların görüşleri arasındadır. Öğretmenlerin, özellikle sınıf öğretmenlerinin öğrencilere rol model oldukları vurgulanmıştır. Bu doğrultuda öğretmen sınıfta gerekli ortamı oluşturmali, kendi planlamalarını yaparak öğrencilere örnek olmalı, öğrencilere gerekli sorumlulukları vererek, onları motive ederek üzerine düşen görevleri yapmalıdır. Öğretmenler kendi öz düzenleme becerilerini değerlendirdiklerinde bu becerileri küçük yaşta kazandıklarını söylemişleridir. Bunda kolektif bir aile yaşamında olmaları ya da yatılı okul/ yurttta kalma deneyimlerinin büyük etkisi olduğunu vurgulamışlardır. Görüşme verilerinin geneli analiz edildiğinde katılımcılar sınıf öğretmenlerinin özelliklerinin öğrenciler üzerinde etkisi olduğu görüşündedirler. Bu görüşü “Öğretmen özellikleri tabii ki çocukları etkiler.” [Ö3], “Sınıf öğretmeni rol modeldir.” [Ö5], “Sınıf öğretmenleri öğrencilere örnek olma konusunda üzerlerine düşen görevleri yerine getirmelidir.” [Ö2] şeklindeki doğrudan alıntılarla desteklemek mümkündür. Sınıf

öğretmenlerinin sahip olduğu becerilerin öğrencileri öz düzenleme becerileri özelinde de etkilediği katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanım düzeyleri ile öğrencilerin öz düzenleme becerilerini incelemek ve aralarındaki ilişkisellik durumunun incelenmesi amacıyla yapılan araştırmadan elde edilen bulgular tartışılıp yorumlanmış ve alan yazınla ilişkilendirilerek açıklanmıştır. Bunun yanı sıra ilgili konularda ileride öğrenci ve öğretmenlerle ilgili çalışmalarda kişisel ve mesleki olarak gelişmelere ışık tutacak önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri kullanımı düzeyleri ve dördüncü sınıf öğrencilerinin sahip oldukları öz düzenleme beceri düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bunun yanı sıra sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerilerini kullanım düzeyleri ile öğrencilerinin sahip oldukları öz düzenleme becerileri arasındaki ilişki durumunun ortaya konması hedeflenmiştir. Araştırmada dördüncü sınıf öğrencilerinin algılanan öz düzenleme becerilerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. İlgili alan yazın taramasında benzer sonuçlara ulaşan araştırmaların olduğu belirlenmiştir (Aksoy Tozduman ve Yaralı, 2017; Ertürk-Kara ve Gönen 2015; Fındık ve Tanrıbuyurdu 2012; Gorgoz ve Tican 2020; Serin, 2021; Yılmaz ve Beyaztaş, 2021). Araştırmada kullanılan ölçek ile yapılan çalışmada da Ünver, Arslan Cansever ve Çavaş (2022) çalışma bulgularına benzer sonuçlara ulaşmıştır. Ölçekte yer alan üç alt boyut; *öğrenme sürecini planlama, öğrenme planını gerçekleştirme, hedefe ve öğrenme görevine odaklanma* olarak sınıflandırılmaktadır. Söz konusu alt boyutlar arasında öğrenme planını gerçekleştirme alt boyutu, öğrencilerin en başarılı oldukları boyut olarak belirlenmiştir. Çavaş, Arslan Cansever ve Ünver (2020), bu alt boyutun, öğrencinin öğrenme etkinliklerini uygularken planına bağlı kalma durumu ve öğrenme sürecini kararlılıkla sürdürme davranışlarını içerdiğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin öğreneceği konu zor bile gelse çalışmaya devam etme kararlılığını göstermeleri, içten gelen bir çalışma motivasyonunu devam ettirmeleri söz konusudur. Buna göre yüksek motivasyona sahip öğrencilerin öz düzenleme becerileri seviyesinin de yüksek olduğu söylenebilir. Nitekim Ocak ve Yamaç (2013), çalışmalarında öğrencilerin sahip oldukları motivasyonel inançların, öğrencilerin sahip olduğu öz düzenleme becerilerini anlamlı biçimde açıkladığını ortaya

koymuştur. Bu bağlamda araştırma sonuçları incelendiğinde ilkokul dördüncü sınıf ğrencilerinin öğrenme sürecini planlama, öğrenme planını gerçekleştirme, hedefe ve öğrenme görevine odaklanma boyutlarında başarılı olduğu ortaya koyulmuştur. Alt boyutlar ile ilişkilendirildiğinde öğrencilerin dev takibi, çalışmaya başlama, çalışmayı sürdürme motivasyonu ve içsel motivasyon sağlama süreçlerinde başarı gösterdikleri söylenebilir.

Araştırmada cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin algılanan öz düzenleme becerileri değerlendirildiğinde, kız öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin alt boyutları olan öğrenme sürecini planlama, öğrenme planını gerçekleştirme, hedefe ve öğrenme görevine odaklanma alt boyutlarında da kız öğrencilerin lehine anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Bu araştırma bulgusunu destekler nitelikte kız öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin erkek öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu sonucunu ortaya koyan çalışmalar alan yazında yer almaktadır (Doğrueyol, Türküler Aka ve Enisoğlu Tilbe,2018; Ertürk, 2013; Kockansha, Murray ve Coy, 1997; Matthews, Morrison ve Cameron Ponitz, 2009; Raffaelli vd., 2005; Sezgin ve Demiriz, 2016; Shifter ve Spinrad, 2002; Storksen, Ellingsen, Wanless ve McClelland, 2015). Sosyolojik boyutta bakıldığında toplumsal cinsiyet rolleri bireylerin topluma katılma tarzlarını oluşturur ve toplumdaki iş bölümünün oluşumunda belirleyici rol oynar. Yaşamın farklı yaş kademelerinde kadın ve erkeklerin yerine getirmeleri gereken özellik ve davranışlar toplumsal cinsiyet rolleri etrafında şekillenmektedir (Dökmen,2012). Bu bağlamda kız çocukların üstlendiği sorumlulukların öz düzenleme yapmayı daha çok gerektiren sorumluluklar olması bu sonuçta etkili olmuş olabilir.

Araştırmada yaş değişkenine göre öğrencilerin öz düzenleme becerileri değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Alan yazında ulaşılan sonucu destekler nitelikte araştırmalara rastlanmıştır. Tezel şahin (2015) niversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada öz düzenleme becerilerinin ölçek genelinde ve alt boyutlarda yaş değişkenine göre farklılaşmadığını belirtmiştir. Araştırma bulgularının aksine yaş değişkeninin öz düzenleme becerilerine etkisi olduğunu ortaya koyan çalışmalar da bulunmaktadır. Söz konusu çalışmalarda yaş arttıķa davranışsal öz düzenleme becerilerinde ilerleme kaydedildiği belirlenmiştir (Cameron Ponitz vd., 2008; Sezgin ve Demiriz, 2015; Wanless vd., 2011). Araştırma sürecinde nitel

bulgularından elde edilen sonuçlar da öğrencilerin öz düzenleme becerilerini kazanmalarında ilköğretim döneminin önemini ortaya koymuştur. 6-10 yaş aralığını kapsayan bu dönem, davranışların kazanılması ve içselleştirilmesi bakımından önemli etkileri olan bir dönemdir.

Araştırmada 21. yüzyıl öğretici becerileri; yönetici beceriler, teknolojik beceriler, onamalı beceriler, esnek öğretici becerileri, üretimsel beceriler alt boyutları ile ele alınmıştır. Araştırmada sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretici becerileri kullanımlarının yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Alan yazında benzer sonuçları ortaya koyan çalışmalar yer almaktadır. Gürültü vd.'nin (2019) çalışması da ilköğretim düzeyinde çalışan öğretmenlerin 21. yüzyıl becerileri kullanım düzeylerinin yüksek olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Yine aynı çalışmada öğretmenler arasında cinsiyet değişkeni açısından da anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Orhan Göksun ve Kurt'un (2017) çalışması da öğretmen adaylarının 21.yüzyıl öğretici becerileri kullanımlarının orta düzeyde olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmada yönetici beceriler, teknolojik beceriler, onamalı beceriler, esnek öğretici becerileri, üretimsel beceriler alt boyutları ile ele alınan 21. yüzyıl öğretici becerileri içerisinde sınıf öğretmenlerinin en başarılı olduğu alt boyut onamalı beceriler olarak belirlenmiştir. Araştırma sonuçları alan yazın ile benzerlik göstermektedir. Nitekim Aşkın-Kurt (2017) ve Miller ve Pedro (2006) tarafından yapılan çalışmalarda da onamalı beceri puanlarının diğer becerilere oranla yüksek olduğu belirlenmiştir. 21. yüzyıl öğretici becerileri başlığı altında onamalı beceriler; öğrencilerine saygılı davranma, öğrenme-öğretme sürecinde öğretmenlerin doğru davranışlarını onaylayarak pekiştiren bir duruşa sahip olma olarak nitelendirilmektedir. Ölçekten elde edilen veriler ile çalışmanın nitel boyutunda sınıf öğretmenleri ile gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen sonuçlar örtüşmektedir. Araştırmanın nitel boyutunda öğretmenler, öğrencilerini onaylamanın onların özgüven gelişimleri ile kendini ifade etme becerilerini artıracığından söz ederek onamalı becerilerin önemini vurgulamışlardır. Öğretmenler sınıf içinde öğrencilerinin konuşmalarına fırsat tanıdıklarından, öğrencilerin birbirlerini alkışlayarak desteklediklerinden, kendilerini özgürce ifade ettikleri bir sınıf iklimi oluşturmaya çalıştıklarından söz etmişlerdir. Nitekim Orhan Göksun de (2016) Türk eğitim sisteminde davranışçılık yaklaşımının benimsendiği dönem düşünüldüğünde sınıf

öğretmenlerinin olumlu davranışı pekiştirmeye meyilli olmalarının olası olduğundan söz etmektedir. Araştırma kapsamında görüşmeler yapılan sınıf öğretmenlerinin en az 15 en çok 30 yıldır görev yaptıkları göz önünde bulundurulduğunda davranışçılık yaklaşımı benimsenen dönemde öğrencilik ve öğretmenlik deneyimleri olduğundan onamacı becerilerin yüksek olması olasıdır.

Ölçekten elde edilen veriler doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin öğrencilere saygılı davranma bakımından başarılı oldukları görülmüştür. Elde edilen nicel veriler nitel verilerle örtüşmektedir. Buna göre görüşmelerde sınıf öğretmenleri her bir öğrencinin ailesinden bağımsız bir birey olarak algılanması gerekliliğinden, öğrencilere bu farkındalık ve bilinçle yaklaşılmasının öneminden bahsetmişlerdir. Çocuğa seçimler yapması, kararlar alması için fırsat tanınması ve gelişim özellikleri doğrultusunda yerine getirebilecekleri sorumluluklar verilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Öğrencilere, öğretmenler ve sınıf arkadaşları tarafından saygılı davranılması özgüven kazanmada önemli bir etken olarak görülmüştür. Sınıf öğretmenleri sınıflarının iklimini buna uygun biçimde şekillendirmeye çalıştıklarını eklemiştir. Yine ölçekten elde edilen veriler teknoloji kullanımını, yeni teknolojileri takip etmeyi ön plana çıkarmaktadır. Görüşmelerde sınıf öğretmenleri günümüzde okula başlayan her öğrencinin teknolojinin içerisinde doğduğunu henüz okuma-yazma öğrenmeden teknoloji kullanmayı öğrendiklerini vurgulamışlardır. Ayrıca Covid-19 pandemisi ile birlikte kendilerinin de teknoloji, online eğitim materyalleri ile ilgili daha çok bilgi sahibi olduklarını vurgulamışlardır. Pandeminin etkisi, eğitimin çevrimiçi ortamlara taşınmış olması teknoloji kullanımını zorunlu hale getirmiştir. Öğretmenler için teknolojik donanımları kullanma gereksiniminin pandemi ile artışı sonucunu ortaya koyan çalışmalar alan yazında yer almaktadır (Bakioğlu ve Çevik 2020; Mulenga ve Marban, 2020; UNESCO, 2020). Öğretmenler bu süreçte öğrenci ve veliler ile iletişimlerini sürdürürken bir yandan da hızlı bir biçimde uzaktan eğitime, çevrimiçi ders platformlarına adapte olmaya çalışmışlardır (Demir ve Özdaş, 2020). Çalışmanın pandemi başladıktan sonra yapılması öğretmenlerin en başarılı oldukları maddeler arasında teknolojinin olmasında etkili olmuş olabilir. Bir başka deyişle pandemi ile birlikte sınıf öğretmenleri için teknolojiyi kullanmak kaçınılmaz bir hale gelmiştir. Alan yazında araştırmanın bu sonucunu

destekleyen çalışmalar yer almaktadır (Arık, 2020; Başaran vd., 2021; Erşen ve Yumak 2021).

Bu araştırmada ortaya koyulan öğretme becerileri kullanımları arasında sınıf öğretmenleri tarafından en az kullanılan beceri alt boyutunun esnek öğrenme becerileri olduğu sonucuna varılmıştır. Çiğilli (2020) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin sınıf ortamından sıyrılarak, sınıf dışı sosyal ve akademik etkinlikler gerçekleştirme olarak tanımlanabilen esnek öğretme becerileri boyutunda diğer boyutlardan daha az gayret sarf ettiklerini ortaya koymuştur. Esnek öğrenme ve öğretme becerileri, genel olarak sınıf dışı eğitsel ve sosyal etkinlikler düzenlemeyi içermektedir. Eğitim ve öğretim sürecinin planlanmasında mekândan bağımsızlaşarak sadece sınıf içine sıkışmamak olarak da yorumlanabilir. Araştırmanın nicel ve nitel verilerinden elde edilen sonuçların bu konuda örtüştüğünü belirtmek mümkündür. Sınıf öğretmenleri görüşmeler sürecinde bu tür etkinliklerin eğitimin niteliğini artırdığı düşüncesinde olsalar da uygulamada sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklere yer veremediklerini vurgulamışlardır. Esnek öğrenme ve öğretme becerilerini kullanmanın öğrencilerin sosyal becerilerini artıracığı, bilgileri kalıcı hale getireceği ve öğrenciler için yaşama gerçekçi bir ön hazırlık sağlayacağı görüşü etrafında birleşmişlerdir. Alan yazında öğretmenlerin söz edilen görüşlerini destekleyen çalışmalar yer almaktadır (Anderson ve Piscitelli, 2002; Falk ve Storksdieck, 2005; Gerber ve Marek, 2001; Griffin, 2004; Guisasola, Morentin ve Zuza, 2005; Salmi, 2003; Türkmen, 2015). Bu inançlarına rağmen uygulama noktasında eksikliklerini dile getirmişlerdir. Esnek öğrenme ve öğretme becerilerini işe koşamamalarının temel sebepleri olarak; müfredat yoğunluğu, sınıf mevcudu fazlalığı, etkileşimli etkinlikler için koşulların yetersizliği, sınıfların sadece kendilerine ait olmaması/ikili öğretim vb. göstermişlerdir. Alan yazında yapılan bazı araştırma sonuçları da bu araştırma sonucuyla benzerlik göstermektedir. Aktepe ve Eren (2023) ve Altun (2016) öğretmenlerle yaptıkları çalışmalarda öğretmenlerin müfredatın yoğunluğundan dolayı akademik programı yetiştirememe kaygısı taşıdıklarını ortaya koymuş, sınıf içi ve dışı farklı etkinliklere vakit ayıramamanın sebebi olarak göstermişlerdir. Alan yazında sınıf mevcudunun kalabalıklığının da sınıf içi ve dışı uygulanacak faaliyetler önünde bir engel olduğunu destekleyen çalışmalar yer almaktadır (Selvi, 2006; Solmaz, 2015; Yapıcı ve Demirdelen, 2007; Güneş ve Baki, 2011). Türkmen (2015) araştırmasında sınıf dışı

etkinlikleri planlarken öğretmenlerin en çok müfredat yoğunluğu, sınıf mevcudunun kalabalıklığı ve ekonomik sorunlardan dolayı zorlandıklarını vurgularken süreç boyunca bütün sorumluluğun öğretmen üzerine kalmasını da problemler arasına eklemiştir. Bunun yanı sıra araştırma sonuçlarına benzer biçimde ekonomik koşulların yetersizliğini de esnek öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin önünde bir engel olarak nitelendiren çalışmalar da bulunmaktadır (Çengelci, 2013; Demir, 2009; Güleç ve Alkış, 2003).

Öğretmenler yapılan görüşmelerde sınıflarında ağırlıklı olarak sunuş yoluyla öğretim stratejilerine yer vermelerinin nedeni olarak yukarıda söz edilen etkenleri öne sürmüşlerdir. Benzer biçimde Avcı (2021), Sönmez (1992) ve Türköz'ün (2018) çalışmaları da sınıf öğretmenlerinin derslerinde çoğunlukla sunuş yolu ile öğretim stratejilerini kullandıkları sonucunu ortaya koymuştur. Araştırmada sınıf öğretmenleriyle gerçekleştirilen görüşme sonuçları da sınıf öğretmenlerinin ideal bir sınıf ortamı planlamalarının, çoklu zekâ kuramı doğrultusunda öğrencilerin farklı yönlerine hitap eden ve onları aktif kılacak, geliştirecek yönde olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın nicel boyutunda elde edilen sonuçlara göre öğretmenler sınıf dışı sosyal etkinlikler ve öğrenciler arası eğitsel yarışlar düzenleme noktalarında diğer 21. yüzyıl becerilerine kıyasla daha düşük puanlar almışlardır. Araştırmanın nitel boyutunda ulaşılan veriler bu bulguları destekler özelliktedir. Sınıf öğretmenleri sınıf içi ve sınıf dışı planlanacak etkinliklerin eğitim öğretime katkısına olan inançlarını dile getirmişlerdir fakat çeşitli sebeplerden dolayı (sınıf mevcudu, müfredatın yoğunluğu vb.) bunların teoride kaldığını belirtmişlerdir. Kuramsal bilginin gerçek hayatta öğrenme ve öğretme etkinliklerine yansıtılabilmesi için sınıf öğretmenlerine alan oluşturulması gerekliliğini dile getirmişlerdir. Araştırmanın bir diğer sonucuna göre, 21. yüzyıl öğreten becerilerinin tüm alt boyutları için öğretmenlerin cinsiyetine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Cinsiyetin, araştırmanın gerçekleştirildiği katılımcılar bakımından öğreten becerileri kullanımı konusunda ayırt edici bir değişken olmadığı söylenebilir. Benzer biçimde Çiğilli'nin (2020) çalışması da cinsiyet değişkeninin öğreten becerileri bakımından ayırt edici bir değişken olmadığını ortaya koymuştur. Kozikoğlu ve Altunova'nın (2018) çalışması da öğretmen adaylarının cinsiyetine göre 21.yüzyıl becerileri alt boyutlarında bir

farklılaşma olmadığı sonucunu göstermiştir. Uyar ve Çiçek (2021) değişik branşlardan öğretmenlerin 21.yüzyıl becerilerini incelediği araştırmalarında öğretmenler arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma olmadığını belirtmişlerdir. Alan yazındaki bu çalışmalara karşın Orhan-Göksün ve Aşkın-Kurt'un (2017) çalışmaları ise öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanımının kadın öğretmen adaylarının lehine olduğunu göstermiştir.

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanım düzeyleri ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanımları puan ortalamaları ile şubelerinin algılanan öz düzenleme becerileri puan ortalamaları eşleştirilmiştir. Bu eşleştirme sonucunda 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanımları ile algılanan öz düzenleme becerileri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Alan yazında 21. yüzyıl öğreten becerileri kullanımları ile öğrencilerin öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu sebeple yapılan bu araştırmanın yapılacak araştırmalara ışık tutması beklenmektedir. Araştırmada nicel sonuçları anlamlandırmak ve açıklamak için gerçekleştirilen görüşmelerde, sınıf öğretmenlerinin öğretmen özelliklerinin öğrenci özelliklerini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra öğretmenler, öz düzenleme becerilerini kazanmak için ilkökul döneminin kritik olduğunu belirtmişlerdir. Alan yazında yer alan bazı çalışmalar da görüşmelerde elde edilen bulguları destekler niteliktedir (Butler, 2002; Eshel ve Kohavi, 2003; Gömleksiz ve Demiralp, 2012). Araştırmada ulaşılan bir diğer sonuç, *yeni binyılın öğrencileri* (OECD,2018) bir başka deyişle yeni nesil öğrencilerin (Şahin, 2009) öz düzenleme becerilerini kazanabilmesi için gerekli ortamı öğretmenin hazırlaması gerektiğidir. Bu doğrultuda sınıf öğretmenlerinin öğrencilerine görevler vererek onların öz düzenleme becerilerinin gelişmesini desteklemeleri gerektiği görüşü ortaya konmuştur. Elde edilen öğretmen görüşlerine benzer biçimde Ley ve Young (2001) çalışmalarında öz düzenleme becerilerinin geliştirilebilir olduğu; Kılıç ve Tanrıseven ise, (2007) öz düzenleme becerilerinin gelişme ve desteklenmesinde öğretmenlere önemli görevlerin düştüğü sonucuna ulaşmışlardır.

Sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerin şekillenmesinde öğretmenlerin öz düzenleme becerilerine sahip olmaları etkili bir faktördür (Buzza ve Allinotte, 2013). Bu

doğrultuda yapılan görüşmeler, öğretmenlerin kendilerini öz düzenleme becerilerine sahip olma açısından yeterli düzeyde olarak sınıflandırdıklarını göstermiştir. Bunun sebebi olarak; küçük yaşlardan itibaren evlerinden ayrılmaları, yatılı okullarda kalmaları, üniversiteyi ailelerinden farklı şehirlerde okumaları ve yaşamları gereği içinde bulundukları ortamın öz düzenleme becerilerine olumlu yönde katkılarını öne sürmüşlerdir. Bu alanda yapılan çalışmalar da küçük yaşlarda kendine özgü bir yaşamın sorumluluğunu almanın öz düzenleme becerilerini geliştirdiğini vurgulamaktadır (Cloud ve Townsend, 1996; Raffaelli vd., 2005; İsrail, 2007).

Araştırmada ortaya çıkan sonuçlardan bir diğeri de sınıf öğretmenleri tarafından ifade edilen aile tutumlarının öz düzenleme becerileri üzerindeki etkisidir. Sınıf öğretmenlerine göre, aşırı korumacı aile tutumları, öz düzenleme becerilerinin gelişmesinin önünde bir engeldir. Bu sonuca benzer biçimde alan yazında aile tutumlarının öz düzenleme becerilerini etkilediğini ortaya koyan çalışmalar bulunmaktadır (Eke, 2017; Suchodoletz vd., 2011; Uykan ve Akkaynak, 2019). Bu çalışmalarda, ailelerin korumacı tutumlarından dolayı (öğrencilerin kendi çantalarını taşımamaları, kendi ihtiyaçlarını kantinden alamamaları gibi) öz düzenleme becerilerinin gelişmediği ifade edilmiştir. Araştırma sonucuna benzer biçimde Ünver, Arslan Cansever ve Çavaş da (2022) öz düzenleme becerilerinin gelişmesi konusunda aile tutumlarının önemini ortaya koyarak ailelerin imkanları çerçevesinde çocuklarını farklı etkinliklere yönlendirmeleri (sanat, spor vb.); evdeki ortak yaşam alanlarında çocuklara üstlenebilecekleri sorumluluklar verilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Araştırmada elde edilen nicel ve nitel sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde, sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyılda değişen öğrenme ortamları ve ihtiyaçlar doğrultusunda öğretmen özelliklerinin de değişim göstermesinin doğal bir süreç olduğunu vurguladıkları belirlenmiştir. Bu değişime uyum göstermek, sınıf öğretmenleri ve öğrenciler için kaçınılmaz bir durum olarak değerlendirilmiştir. Özellikle ilkokul döneminde öğrenciler sınıf öğretmenlerinin özelliklerinden olumlu ve olumsuz olarak etkilenmektedirler. Bu sonucu destekler nitelikte Tatar (2010) çalışmasında, sınıf öğretmenlerinin bazı davranış ve tutumlarının öğrenci yaşamına etkisinin yaşam boyu olacağını ortaya koymuştur. Turhal vd. de (2008) ilkokul döneminde öğrencilerin yaşam perspektifi kazanmasında sınıf öğretmenlerinin rolünü vurgulamışlardır. Buna göre zamanının büyük bir bölümünü okulda geçiren öğrenci,

sınıf içi ve sınıf dışında öğretmeninin davranışlarını gözlemlemekte, öğretmenin tutum ve vizyonundan etkilenmektedir. Öğretmen özellikleri öğrencilerin içsel ve dışsal motivasyonuna, öğrenci motivasyonu da derslere yönelik tutuma, akademik performansa ve yaşam perspektifine etki edebilir.

5.2. Öneriler

Bu başlıkta araştırma sonuçlarından elde edilen bilgiler doğrultusunda gelecekteki araştırmalar için aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

1. Sınıf öğretmenlerine 21. yüzyıl becerileri konusunda kurs, seminer ve hizmet içi eğitim verilebilir.
2. Sınıf öğretmenlerine öz düzenleme becerileri, bu becerilerin alt boyutları hakkında eğitim verilebilir ve öz düzenleme becerilerinin geliştirilmesini destekleyici etkinlik atölyeleri düzenlenebilir.
3. Araştırmanın örneklemini MEB'e bağlı devlet okullarındaki sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Farklı branştaki öğretmenlerle ya da öğretmen adaylarıyla benzer çalışmalar yapılabilir.
4. Öğretmen yetiştirme programlarının içeriğinde 21. yüzyıl becerilerine daha çok yer verilebilir. 21. yüzyıl becerileri konusunda kuramsal ve uygulamalı olarak yeni bir vizyon ortaya konulabilir.
5. Sınıf öğretmenlerinin sınıf içi ve sınıf dışı eğitsel/sosyal etkinlikler (esnek öğrenme ve öğretme becerileri) planlayabilmesi için öğretmenlerle daha kapsamlı görüşmeler düzenlenerek müfredatta düzenlemeler yapılabilir. Kazanımlarla etkileşimli öğrenme aktiviteleri örneklendirilebilir.
6. Bu çalışmada yer alan öğrenciler için cinsiyet, yaş gibi değişkenler kullanılmıştır. Öğrencilerin öz düzenleme becerisi ile farklı değişkenlerin (sosyal problem çözme, akran ilişkileri, ebeveyn tutumları vb.) ilişkisinin incelendiği yeni çalışmalar alan yazına kazandırılabilir.
7. Bu çalışmada yer alan sınıf öğretmenleri için cinsiyet değişkeni kullanılmıştır. Farklı değişkenler ele alınarak yeni çalışmalar yapılabilir.
8. Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğretme becerileri kullanımlarını artırmak için eylem araştırmaları tasarlanabilir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, B. (2012). Bilgi teknolojileri ve yeni çalışma ilişkileri, *Ege Academic Review*, 12(3), 401-414.
- Aksoy, A. B. ve Yaralı, K. T. (2017). Çocukların öz düzenleme becerileri ile oyun becerilerinin cinsiyete göre incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 442-455.
- Aktepe, V. ve Eren, P. (2023). İlkokulda sosyal katılım becerileri üzerine durum çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1),653-700.
- Altun, M. (2016). İlkokul oyun ve fiziki etkinlikler dersi yeni öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi: Kırşehir ili örneği. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 327-347. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/amauefd/issue/27423/288455>
- Anderson, D. & Piscitelli, B. (2002). Parental recollections of childhood museum visits. *Museum National*, 10 (4), 26–27.
- Arık, B. M. (2020, Mart 24). Türkiye’de koronavirüsün eğitime etkileri-II, uzaktan eğitim nasıl olacak ve bu süreçte neler dikkate alınmalı? 13.06.2023 tarihinde <https://www.egitimreformugirisimi.org/turkiyede-koronavirusun-egitime-etkileri-ii-uzaktanegitim-nasil-olacak-ve-bu-surecte-neler-dikkate-alinmali/> adresinden erişildi.
- Arsal, Z. (2009). “The Impact Of Self-Regulation Instruction On Mathematics Achievements and Attitudes of Elementary School Students”, *Eğitim ve Bilim*, 34(152).
- Ataş, İ. (2009). “Öz-Düzenleyici öğrenme stratejilerinin kullanımının ilköğretim okulu dördüncü sınıf öğrencilerinin matematik dersindeki öz-yeterlik algısına ve başarısına etkisi”, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Avcı, G. (2021). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi ve sosyal bilgiler derslerinde kullandıkları strateji, yöntem ve teknikler: nitel bir araştırma.
- Bakioğlu, B. ve Çevik, M. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde fen bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4).
- Baldan, B. (2017). “Lisans öğrencilerinin öz düzenlemeli öğrenme becerisi düzeyleri ve yükseköğretim programlarının öz düzenlemeli öğrenme becerisini geliştirmedeki rolü.” Yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi,Eskişehir.

- Banarjee, P.& Kumar, K. (2014). A study on self-regulated learning and academic achievement among the science graduate students. *International Journal Of Multidisciplinary Approach And Studies*, 1(6), 329-342.
- Bandura, A. (1986). The Explanatory And Predictive Scope Of Self-Efficacy Theory. *Journal Of Social And Clinical Psychology*, 4(3), 359-373.
- Başaran, M., Ülger, I. G., Demirtaş, M., Elif, K. A. R. A., Geyik, C. ve Vural, Ö. F. (2021). Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin teknoloji kullanım durumlarının incelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(37), 4619-4645.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *DEUHFED*, 9(1), 23-28.
- Bernhardt, P. E. (2015). 21st Century Learning: Professional Development in the Qualitative Report, 1-19.
- Bilgici, B. (2021). Öz düzenleme eğitim programının çocukların öz düzenleme ve öğrenme becerilerine etkisi. Doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bodrova, E., & Leong, D. J. (2005). Self-Regulation: A Foundation For Early Learning. *Principal*, 85(1), 30-35. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=EJ735786>
- Brun, M. ve Hinostroza, J.E. (2014). “21. yüzyılda öğretmen olmayı öğrenmek: şili’de ilk öğretmen eğitiminde bit entegrasyonu”. *Eğitim Teknolojisi ve Toplum Dergisi*, 17 (3), s. 222-238.
- Budak, H. (2016). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin öz düzenleme, motivasyon, bilişi üstü becerileri ve matematik dersi başarılarının belirlenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Bunker, D. H. (2012). Teachers’ orientation to teaching and their perceived readiness for 21st century learners. Yayınlanmamış doktora tezi. The University of Texas At Arlington.
- Butler, D. (2002). Individualizing instruction in self-regulated learning, theory into practice, 41(2), 81-92.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (20.Baskı), Ankara, Pegem Akademi Yayınları.
- Cabı, E. (2015). Öğretmen adaylarının öz-düzenleme stratejileri ve akademik başarıları: boylamsal bir araştırma. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35 (3) , 0-0

- Can, B. (2016). Öz düzenlemeli strateji geliştirmeye dayalı öğretim modelinin hikâye yazma becerilerini geliştirmeye etkisi. Yayımlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Carlson, S. M. & Wang, T. S. (2007). Inhibitory control and emotion regulation in preschool children. *Cognitive Development*, 22(4), 489-510.
- Cheng, E. C. K. (2011). The role of self-regulated learning in enhancing learning performance. *The International Journal of Research and Review*, 6(1), 1-16
- Clark, D. D. (2008). “A study of west virginia teachers: using 21st century tools to teach in a 21st century context”. *Theses, Dissertations and Capstones*, 1(1), 535.
- Cloud, H. & Townsend, J. (1996). *Anne faktörü*, 2. Baskı, İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Cobb, R. (2003). The relationship between self-regulated learning behaviors and academic performance in web-based courses, Doctoral thesis, Virginia State University, Blacksburg, Virginia.
- Coşanay, G. (2020). Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen ve öğretmen becerilerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Creswell, J. & Plano-Clark, V. L. (2011). Designing and conducting mixed methods research. London: *Sage Publications*.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (Çeviri Editörü, Demir, S. B). Eğiten Kitap.
- Çavas, P., Arslan-Cansever, B. ve Ünver, G. (2020). Developing the perceived self-regulation skills scale for fourth grade students. *Croatian Journal Of Education: Hrvatski Časopis Za Odgoj I Obrazovanje*, 22(3), 755-787.
- Çelik, Y. (2018). Kuantum öğrenme modeline dayalı öğretimin öğrencilerin akademik başarılarına ve öz düzenleme becerilerine etkisi. *Turkish Studies*, 13(4), 275-298. doi: 10.7827/Turkishstudies.12908
- Çengelci Köse, T. (2013). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sınıf dışı öğrenmeye ilişkin görüşleri.
- Çetin, Ş. (2001). İdeal öğretmen üzerine bir araştırma. *Milli Eğitim Dergisi*, 149, 29-37
- Çiğilli, E. (2020). Sınıf öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi ile 21. yüzyıl öğretmen becerileri algı düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Çanakkale.

- Çiltaş, A. (2011). Eğitimde öz-düzenleme öğretiminin önemi üzerine bir çalışma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3 (5) , 1-11 .
- Çoklar, A.N. (2008). Öğretmen adaylarının eğitim teknolojisi standartları ile ilgili özyeterliklerinin belirlenmesi. Yayınlanmamış doktora tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Demir, F. ve Özdaş, F. (2020). COVID-19 sürecinde uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*. 49 (1), 273-292
- Demir, M. K. (2009). Sınıf öğretmenlerinin gözlem gezilerine yönelik tutum ve görüşlerinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(2), 467-478.
- Dignath, C., Buettner, G., & Langfeldt H. P. (2008). How can primary school students learn self-regulated learning strategies most effectively a meta-analysis on self- 167 regulation training programmes. *Educational Research Review*, 3, 101–129.
- Doğruyol, B., Türküler Aka, B. ve Enisoğlu Tilbe E. (2018). Okul tipinin okul öncesi dönem davranış düzenleme becerileri üzerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Dökmen, Z. Y. (2012). *Toplumsal cinsiyet: sosyal psikolojik açıklamalar*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Durak Döndü. (2022). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği öz yeterlikleri ve 21. yüzyıl öğretme becerileri. Yüksek lisans tezi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.
- Duran Yurdacan, Ç. (2022) çocukların öz düzenleme becerileri ile ev erken okuryazarlık ortamı ve birlikte kitap okuma arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Eğmir, E. ve Çengelci, S. (2020). Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğretim becerilerinin yansıtıcı düşünmeyi uygulama becerilerini yordama gücü. *Tarih Okulu Dergisi*, 13(45), 1045-1077.
- Eke, K. (2017). Okul öncesi dönemdeki çocukların öz düzenleme becerileri ile anne baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. International Congress of Eurasian Social Sciences.
- Ekici, G. ve Ilgın Bilici, H. (2017). İlkokul öğrencilerinin “yuva” kavramına ilişkin bilişsel yapıları: hayat bilgisi dersinde nitel bir analiz örneği . *Journal of Computer and Education Research*,5(9),1-30.

- Erşen, Z. B. ve Yumak, Y. (2021). Matematik öğretmeni adaylarının covid-19 pandemisi sürecindeki uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 10(4), 1449-1470.
- Ertürk, H.G. (2013). Öğretmen çocuk etkileşiminin niteliği ile çocukların öz düzenleme beceri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ertürk-Kara, H.G. ve Gönen, M. (2015). Okul öncesi dönemdeki çocukların öz düzenleme becerisinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11 (4), 1224- 1239.
- Eryılmaz, S. ve Uluyol, Ç. (2015). 21. yüzyıl becerileri ışığında Fatih projesi değerlendirmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(2), 209-229.
- Eshel, Y. & Kohavi, R. (2003). Perceived classroom control, self-regulated learning strategies, and academic achievement. *Educational Psychology*, 23 (3), 249-260.
- Falk, J. H. & Storksdieck, M. (2005). Using the contextual model of learning to understand visitor learning from a science center exhibition. *Science Education*, 89, 744–778.
- Fındık-Tanrıbuyurdu, E. ve Güler-Yıldız, T. (2012). Okul öncesi öz düzenleme ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Fırat, M., Kabakçı Yurdakul, I. ve Ersoy, A. (2014). Bir eğitim teknolojisi araştırmasına dayalı olarak karma yöntem araştırması deneyimi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 65-86.
- Gerber, B. L. & Marek, E. A. (2001). Development of an informal learning opportunities assay. *International Journal of Science Education*, 23 (6), 569-583.
- Gorgoz, S. & Tican, C. (2020). Investigation of middle school students' self-regulation skills and vocabulary learning strategies in foreign language. *International Journal of Educational Methodology*, 6(1), 25-42. <https://doi.org/10.12973/ijem.6.1.25>
- Gömlüksiz, M. N. ve Demiralp, D. (2012). Öğretmen adaylarının öz-düzenleyici öğrenme becerilerine ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 11(3).
- Griffin, J. (2004). Research on students and museums: looking more closely at the students in school groups. *Science Education*, 88(1), 59-70.

- Guisasola, J., Morentin, M. & Zuza, K. (2005). School visits to science museums and learning sciences: a complex relationship. *Physics Education*, 40 (6), 544-549.
- Güleç, S. ve Alkış, S. (2003). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin iletişimsel boyutu. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 63-78.
- Gürültü, E., Aslan, M., ve Alcı, B. (2019). Ortaöğretim öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri kullanım yeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (H. U. Journal of Education) doi: 10.16986/HUJE.2019051590.
- Hamarat, E. (2019). 21. Yüzyıl Becerileri Odağında Türkiye'nin Eğitim Politikaları.
- Haşlamam, T. (2005). "Programlama dersi ile ilgili öz-düzenleyici öğrenme stratejileri ile başarı arasındaki ilişkilerin incelenmesi: bir yapısal eşitlik modeli", Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ISTE (International Society for Technology in Education). (2016). About ISTE. 5 Ocak 2023 tarihinde <http://www.iste.org/about> adresinden edinilmiştir.
- ISTE Standarts. (2008). ISTE standards: Teachers. About ISTE. 5 Ocak 2023 tarihinde <http://www.iste.org/about> adresinden edinilmiştir.
- İncik, E. Y. (2020) Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve 21. yüzyıl öğrenen becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 1099-1112.
- İrven, Ö. ve Şenler, B. (2017). "İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin fen bilimleri dersine yönelik motivasyonel inançları ve öz-düzenleme becerileri", *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 367-379.
- İsrael E. (2007). Öz-düzenleme eğitimi, fen başarısı ve öz-yeterlik Yayımlanmamış doktora tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Karabekmez, V. (2021). Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen becerileri ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişki. Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Kauffman, D. F. (2004). Self-regulated learning in web-based environments: instructional tools designed to facilitate cognitive strategy use, metacognitive processing and motivational beliefs. *Journal Of Educational Computing Research*, 30,139–161.
- Kereluik, K., Mishra, P., Fahnoe, C. & Terry, L. (2013). "Hangi bilgi en değerlidir? 21. yüzyıl öğrenimi için öğretmen bilgisi". *Öğretmen Eğitiminde Dijital Öğrenme Dergisi*, 29 (4), 127-140.

- Kılıç, Ç. ve Tanrıseven, I. (2012). Öz-düzenleme stratejileri ve motivasyonel inançlar ile standart olmayan sözel problem çözme arasındaki ilişkiler. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), pp.167–180.
- Kıyasoğlu, E. ve Çeviker Ay, Ş. (2020). Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenen ve öğretene becerilerinin incelenmesi. *E-Kafkas Journal Of Educational Research*, 7 (3) , 240-261. doi: 10.30900/Kafkasegt.689976
- Kochanska, G., Coy, K. C., & Murray, K. T. (2001). The development of self-regulation in the first four years of life. *Child Development*, 72(4), 1091-1111.
- Kozikoğlu, İ. ve Özcanlı, N. (2020). Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğretene becerileri ile mesleğe adanmışlıkları arasındaki ilişki. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*.
- Lecompte, M. D. ve Goetz, J. P. (1982). Problems of reliability and validity in ethnographic research. *Review of Educational Research*, 52, 31-60.
- Lemov, D. (2010). Teach like a champion: 49 techniques that put students on the path to college (K-12). *John Wiley & Sons*.
- Ley, K. & Young, D. (2001). Instructional principles for self regulation. *ETR & D.*, 49 (2), 93-103
- MEB, (2018). 2023 Eğitim Vizyonu. Millî Eğitim Bakanlığı.
- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı). (2008). *Öğretmen yeterlikleri: öğretmenlik mesleği genel ve özel alan yeterlikleri 2. parça*. Ankara: Devlet Kitapları.
- Matthews, J. S., Cameron Ponitz, C. C., & Morrison, F. J. (2009). Early gender differences in self-regulation and academic achievement. *Journal Of Educational Psychology*, 101(3), 689–704.
- Melvin, L. (2011). How to keep good teachers and principals: practical solutions to today's classroom problems. *R&L Education*.
- Mulenga, E. M., & Marbán, J. M. (2020). Is COVID-19 the gateway for digital learning in mathematics education? *Contemporary Educational Technology*, 12(2), ep269. <https://doi.org/10.30935/cedtech/7949>
- Ocak, G. ve Yamac, A. (2013). Examination of the relationships between fifth graders' self-regulated learning strategies, motivational beliefs, attitudes, and achievement. *educational sciences: theory and practice*, 13(1), 380-387.

- OECD, The Future Of Education And Skills Education 2030, [https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20\(05.04.2018\).pdf](https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20(05.04.2018).pdf) .Erişim tarihi: 21.06.2023
- Onwuegbuzie, A. J. & Collins, K. M. (2007). A typology of mixed methods sampling designs in social science research. *The Qualitative Report*, 12(2), 281-316.
- Orhan Gökşün, D. (2016). Öğretmen adaylarının 21.yy. öğrenen becerileri ve 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişki. Yayınlanmamış doktora tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Orhan-Gökşün, D. ve Aşkın-Kurt, A. (2017). Öğretmen adaylarının 21. yy. öğrenen becerileri kullanımları ve 21. yy. öğreten becerileri kullanımları arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 42(190). DOI: 10.15390/EB.2017.7089.
- Öğretir Özçelik, A. D. ve Eke, K. (2019). *Sosyal ve kültürlerarası beceriler. M. N. Ayşe Dilek Öğretir Özçelik içinde eğitimde ve endüstride 21. yüzyıl becerileri* (s. 137). Ankara: Pegem Akademi.
- P21 Framework Definitions, <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED519462.pdf> , Erişim tarihi: 21.06.2023
- Paris & Winograd (2001). The role of self-regulated learning in contextual teaching: principles and practices for teacher preparation.
- Partnership For 21st Century Learning (P21). (2007). Framework For 21st Century Learning. [Http://www.P21.Org/Our-Work/P21-Framework](http://www.P21.Org/Our-Work/P21-Framework) adresinden alındı.
- Payne, O.L. (1992). The effects of learning strategies on a group of black secondary students' verbal and mathematics SAT scores.
- Pintrich P.R. (2000). Multiple goals, multiple pathways: the role of goal orientation in learning and achievement. *Journal of Educational Psychology*.
- Pintrich, P. R. (2000). The role of goal orientation in self-regulated learning.
- Pintrich, P. R. (2004). "A conceptual framework for assessing motivation and selfregulated learning in college students", *Educational Psychology*.
- Raffaelli, M., Crockett, L. S., & Shen, Y. L. (2005). Developmental stability and change in self-regulation from childhood to adolescence. *The Journal Of Genetic Psychology*, 166(1), 54-75.
- Salmi, H. (2003). Science centres as learning laboratories: experiences of heureka, the finnish science centre. *international journal of technology management*, 25, 460– 476.

- Sarı, A. ve Akınoğlu, O. (2013). Öz düzenlemeli öğrenme: modeller ve uygulamalar. *Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 29 (29), 139-154. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruaebd/issue/370/2126>
- Schunk, D. H., & Ertmer, P. A. (2000). Self-regulation and academic learning. in M. Boekaerts, P. R. Pintrich, Ve M. Zeidner (Eds), *Handbook Of Self-Regulation*, San Diego.
- Selvi, K. (1999). Fen bilgisi programının geleceğe yönelik amaçları. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9,12, 37-43.
- Serin, G. (2021). İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin akademik azimleri ile öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Sezer, Ş. (2018). Öğretmenlerin sınıf yönetimi tutumlarının öğrencilerin gelişimi üzerindeki etkileri: fenomenolojik bir çözümleme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2).
- Sezgin, E. ve Demiriz, S. (2015). Davranış düzenleme becerileri ölçme aracı baş-ayak parmakları-dizler-omuzlar (BADO) görevlerinin geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi*, 7, 52-71.
- Solmaz, K. (2015). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin müze eğitime yönelik görüşleri ve uygulamaları. *Munzur Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*,4 (7), 40-54. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/tusbd/issue/40490/485053>
- Sönmez, V. (1992). İlkokul öğretmenlerinin sınıf içi etkinlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8).
- Storksen, I., Ellingsen, I. T., Wanless, S. B., & McClelland, M. M. (2015). The influence of parental socioeconomic background and gender on self regulation among 5- year old children in Norway. *Early Education and Development*, 26(5-6), 663–684
- Suchodoletz, A., Trommsdorff, G. & Heikamp, T. (2011). Linking maternal warmth and responsiveness to children's self-regulation, *Social Development*, 20(3).
- Şahin, M. C. (2009). Yeni binyılın öğrencileri'nin özellikleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (2).
- Şengel, S. (2022). 21.yüzyıl öğretan becerileri yüksek ve düşük sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme öğretme süreçlerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.

- Tatar, A. M. (2005). Öğretmen beklentisi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (2).
- Tavşancıl, E. (2005). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara, Nobel Basımevi.
- TDK Türkçe Sözlük (2011). 11. Baskı, Ankara: Türk Dil Kurumu s.: 95, 1174, 1793,
- Tekin, H. H. (2017). Adölesan gebelerde çocukluk çağı istismarı, duygu düzenleme ve evlilik doyumu. (Yayımlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Teresa, G., & Pintrich, P. (1991, April). Student motivation and self-regulated learning: A lisrel model. Paper presented at the American Educational Research Association, Washington, USA.
- Tezel Şahin F. (2015). Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin öz düzenleme yeterliliklerinin incelenmesi, *International Journal Of Science Culture And Sport* (Intjscs). 4, 425-438.
- Turhal, E., Kalyoncu, N. ve Keçeci, A. (2018). Çalgı derslerindeki öğretmen- öğrenci iletişimde “Transaksiyonel Analiz Ego Durumları”. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 8(2), 42-65. doi: <https://doi.org/10.20488/sanattasarim.529225>
- Türkmen, H. (2015). İlkokul öğretmenlerin sınıf dışı ortamlardaki fen öğretimine bakış açıları. *Journal of European Education*, 5(2).
- Türköz, A. (2018). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde yararlandıkları öğretim materyalleri, strateji, yöntem ve tekniklerine ilişkin kullanma durumları ve görüşleri. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. [UNESCO], (2020). How to keep engaged remotely with your students in the context of the COVID-19 Crisis: Tips for Teachers.<https://en.unesco.org/news/resources-parents-and-teachers-motivating-supportingchildren-during-remote-learning>.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi*. (Genişletilmiş İkinci Baskı), Ankara: Detay Yayıncılık.
- Usher, E. L. & Schunk, D. H. (2018). Social cognitive theoretical perspective of selfregulation. In D. H. Schunk & J. A. Greene (Eds.), *Handbook of self-regulation of learning and performance* (Pp. 23-37). New York: Routledge.
- Uyar, A. ve Çiçek, B. (2021). Farklı branşlardaki öğretmenlerin 21.yüzyıl becerileri. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (9), 1-11. DOI: 10.21733/ibad.822410

- Uykan, E. ve Akkaynak, M. (2019). Ebeveyn tutumları ile çocukların öz düzenlemeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 6(3), 1620-1644.
- Ünver, G., Cansever, B. A., ve Çavaş, P. (2022). İlkokul öğrencilerinin öz düzenleme becerilerine ilişkin algıları ile öz düzenlemeyi destekleyen ve engelleyen faktörler. *Eğitim ve Bilim*, 47(212).
- Üredi, I. ve Üredi L. (2005). İlköğretim 8.sınıf öğrencilerinin öz-düzenleme stratejileri ve motivasyonel inançlarının matematik başarısını yordama gücü, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 2005, 250–260.
- Üredi, I. ve Üredi, L. (2007). Öğrencilerin öz-düzenlemeli öğrenme becerilerini geliştiren öğrenme ortamının oluşturulması. *Edu7*, 2(2), 1-29.
- Vandevelde, S., Vandenbussche, L., & Van Keera, H. (2012). Stimulating self-regulated learning in primary education: encouraging versus hampering factors for teachers. *Social And Behavioral Sciences* 69, 1562 – 1571. Doi: 10.1016/J.Sbspro.2012.12.099
- Vardi, Ö. ve Demiriz, S. (2021). 5-6 yaş çocuklarının davranışsal öz düzenleme ve duygu düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41 (3), 1993-2029 . DOI: 10.17152/gefad.925176
- Wanless, S. B., McClelland, M. M., Acock, A. C., Chen, F. M., & Chen, J. L. (2011). Behavioral regulation and early academic achievement in Taiwan. *Early Education & Development*, 22(1), 1-28
- Wanless, S. B., McClelland, M. M., Tominey, S. L., & Acock, A. C. (2011). The influence of demographic risk factors on children's behavioral regulation in prekindergarten and kindergarten. *Early Education & Development*, 22(3), 461–488
- Whitebread, D. & Basilio, M. (2012). The emergence and early development of self regulation in young children..Retrieved from <https://Recyt.Fecyt.Es/Índex.Php/Profesorado/Article/View/48959/30160>
- Yapıcı, M. ve Demirdelen, C. (2007). İlköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri. *İlköğretim Online*, 6,2, 204-212
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
- Yılmaz R. Ş. ve Beyaztaş, D. İ. (2021). İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin sahip oldukları öz-düzenleme becerileri ile sosyal bilgiler dersi akademik başarıları arasındaki ilişkinin

incelenmesi. 21. *Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(29), 273-299.

Zimmerman, B.J., Martinez-Pons & Manuel (1991). Student differences in self-regulated learning: relating grade, sex and giftedness to self-efficacy and strategy use, *Journal of Educational Psychology*, 82(1), 51-59.

Zimmerman B.J. (2001). Theories of self regulated learning and academic achievement: an overview and analysis. In: Zimmerman BJ, Schunk DH Ed. Self regulated learning and academic achievement: theoretical perspectives. 2nd ed.

Zimmerman, B.J., & Schunk, D. H. (1989). Self-regulated learning and academic achievement: theory, research, and practice. New York: springer-verlag.

Zimmerman, B.J. (2000). Attainment of self-regulation: A social cognitive perspective. M. Boekaerts, P.R. Pintrich ve M. Seidner(Ed.). *Handbook Of Self-Regulation* (s. 13-39). San Diego, CA: Academic Press.

Zimmerman, B.J. (1989), "A social cognitive view of self-regulated academic learning", *Journal of Educational Psychology*, LXXXI, 3: 329-339.

Zumbrunn, S., Tadlock, J., & Roberts, D. E. (2011). Encourage self regulated learning in classroom, *Metropolitan Educational Research Consortium (MERC)*, U.S.A.

EKLER

Ek 1- 21.Yy Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği

LÜTFEN BU DÖKÜMANI DİKKATLİCE OKUMAK İÇİN ZAMAN AYIRINIZ

Sizi Aybige Ebru SARIÇAY tarafından yürütülen “Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri İle Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması” başlıklı **araştırmaya** davet ediyoruz. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığınız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa, ya da daha fazla bilgi isterseniz bize sorunuz.

Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmaya **katılmama** veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan **çıkma** hakkında sahipsiniz. **Çalışmayı yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam verdiğiniz** biçiminde yorumlanacaktır. Size verilen **formlardaki** soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek kişisel bilgiler tamamen gizli tutulacak ve yalnızca araştırma amacı ile kullanılacaktır.

Sevgili Öğretmenler,

Aşağıdaki çizelgede 21. yüzyıl öğrenen becerileri ile ilgili 27 cümle vardır. Aşağıdaki maddeleri inceledikten sonra kendi yaşantınıza en uygun olan seçeneğe (X) işareti koyunuz ve veri toplama aracını eksiksiz doldurunuz. Bu cümlelerin doğru ya da yanlış cevabı yoktur.

Veri toplama aracının yanıtlanması yaklaşık 10 dakika sürecektir. Vereceğiniz yanıtlar tamamen bilimsel amaçla kullanılacak ve araştırmacılar dışında kimse ile paylaşılmayacaktır. Araştırmaya katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Yüksek Lisans Öğrencisi Aybige Ebru SARIÇAY

1. Cinsiyetiniz: ☐ Kadın ☐ Erkek

2. Bölümünüz:

☐ Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

☐ İlköğretim

☐ Eğitim Bilimleri

☐ Özel Eğitim

☐ Güzel Sanatlar Eğitimi

☐ Yabancı Diller

3. Sınıfınız: ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4

4. Üniversiteniz:

Maddeler	Hiçbir Zaman	Nadiren	Ara sıra	Genellikle	Her zaman
1. Öğrencilerime saygılı davranırım.	1	2	3	4	5
2. Sınıf dışında eğitsel etkinlikler düzenlerim.	1	2	3	4	5
3. Sınıf dışında sosyal etkinlikler düzenlerim.	1	2	3	4	5
4. Öğrencilerimin bireysel farklılıklara saygı duymalarını sağlarım.	1	2	3	4	5
5. Mesleki gelişim etkinliklerine katılırım.	1	2	3	4	5
6. Öğrencilerime yeni teknolojiler hakkında bilgi veririm.	1	2	3	4	5
7. Öğrendiklerimi dijital araçları kullanarak paylaşıyorum.	1	2	3	4	5
8. Mesleki görev ve sorumluklarım ile ilgili güncel gelişmeleri takip ederim.	1	2	3	4	5
9. Öğrenci gelişim dosyalarını takip ederim.	1	2	3	4	5
10. Öğrencilerime yeni fikirler üretmeleri için fırsatlar yaratırım.	1	2	3	4	5
11. Ders sürecimi planlarken uzmanlardan destek alırım.	1	2	3	4	5
12. Öğrencilerimin ödevlerine yapıcı dönütler veririm.	1	2	3	4	5
13. Öğrencilerime çalışma yaprakları hazırlarım.	1	2	3	4	5
14. Derslerim için özgün materyaller hazırlarım.	1	2	3	4	5
15. Öğrencilerimin öğrenme süreçlerine ilişkin kayıtlar tutarım.	1	2	3	4	5
16. Sınıf kurallarını öğrencilerimle birlikte oluştururum.	1	2	3	4	5
17. Öğrencilerimin öz değerlendirme becerilerinin gelişmesine destek olurum.	1	2	3	4	5
18. Öğrencilerimin olumlu davranışlarını pekiştiririm.	1	2	3	4	5
19. Ders anlatırken teknik terimler kullanırım.	1	2	3	4	5
20. Öğrencilerimin neden-sonuç ilişkileri kurmaları için çabalarım.	1	2	3	4	5
21. Ders içi etkinliklerimde karşılaşılabilecek sorunlara karşı alternatif planlar yaparım.	1	2	3	4	5
22. Öğrencilerimin ders kazanımlarına en kısa yoldan ulaşmalarını sağlarım	1	2	3	4	5
23. Ders sürecinde öğrencilerimi ikaz ederim.	1	2	3	4	5
24. Öğrenmelerini pekiştirmeleri için öğrencilerim arasında eğitsel yarışmalar düzenlerim.	1	2	3	4	5
25. Meslektaşlarımdan deneyimlerinden yararlanırım.	1	2	3	4	5
26. Öğretim etkinliklerini teknoloji ile zenginleştiririm.	1	2	3	4	5
27. Meslektaşlarımda derslerinde teknoloji kullanmaya özendiririm.	1	2	3	4	5

Ek 2- 4.Sınıf Öğrencileri İçin Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği

LÜTFEN BU DÖKÜMANI DİKKATLİCE OKUMAK İÇİN ZAMAN AYIRINIZ

Sizi Aybige Ebru SARIÇAY tarafından yürütülen “Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri İle Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi : Bir Karma Yöntem Çalışması” başlıklı **araştırmaya** davet ediyoruz. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmamanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığınız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa, ya da daha fazla bilgi isterseniz bize sorunuz. Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmaya **katılmama** veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan **çıkma** hakkında sahipsiniz. **Çalışmayı yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam verdiğiniz** biçiminde yorumlanacaktır. Size verilen **formlardaki** soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek kişisel bilgiler tamamen gizli tutulacak ve yalnızca araştırma amacı ile kullanılacaktır.

Sevgili Öğrenciler,

Aşağıdaki çizelgede sizin öğrenirken neler yaptıklarınızla ilgili 26 cümle vardır. Her bir cümleyi okuduktan sonra aklınıza ilk gelen seçeneğe (X) işareti koyunuz. Bu cümlelerin doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Bunlar sınav sorusu değildir ve size not verilmeyecektir. Ayrıca, bu cümlelerle ilgili fikirleriniz aramızda kalacaktır. Çizelgedeki bütün cümlelerle ilgili fikirlerinizi belirtmeniz bizim için çok önemlidir. Bu nedenle, bütün satırlarda kendinize uygun seçeneği işaretlediğinizden emin olursanız seviniriz. Çizelgeyi en fazla 25 dakikada dolduracağınızı tahmin ediyorum. Teşekkür ederim.

Yüksek Lisans Öğrencisi Aybige Ebru SARIÇAY

Okulunuz:

Şubeniz:

Yaşınız:

Cinsiyetiniz: Kız ☐

Erkek ☐

		Öğrenmenizle ilgili cümleler	Hiçbir Zaman	Bazen	Sıklıkla	Her Zaman
	1.	Gün içerisinde neler yapacağımı planlarım.				
	2.	Derslerimde başarılı olmayı amaçlarım.				
	3.	Yeni şeyler öğrenmeyi isterim.				
	4.	Her ders için kendime bazı hedefler belirlerim.				
	5.	Yapmam gereken ödevler için zaman çizelgesi hazırlarım.				
	6.	Ders çalışmaya başlamadan önce, nasıl çalışacağımı planlarım.				
	7.	Derslerde kullanacağım araç-gereçleri (kitap, defter, boya, cetvel vb.) okula getiririm.				
	8.	Öğreneceğim konu bana zor gelirse, çalışmayı bırakırım.				
	9.	Bir konuyu/dersi nasıl çalışırsam daha iyi öğrenebileceğimi düşünürüm.				

		Öğrenmenizle ilgili cümleler	Hiçbir Zaman	Bazen	Sıklıkla	Her Zaman
	10.	Hangi ders olursa olsun, öğrenmek için mutlaka bir yol bulurum.				
	11.	Bir konuyu öğrenemezsem çalışma yöntemimi değiştiririm.				
	12.	Ödev ve sorumluluklarımı hatırlamak için notlar alırım.				
	13.	Farklı konular için değişik ders çalışma yöntemlerim vardır.				
	14.	Öğretmenim sınıfta bir çalışma yapmamı istediğinde, kendi kendime yaparım.				
	15.	Okulda, evde ya da başka bir yerde ders çalışabileceğim bir ortam (gerekli ders malzemeleri, ses ve ışık tercihi vb.) oluştururum.				
	16.	Herhangi bir şey üzerinde çalışırken dikkatimi toplarım.				
	17.	Öğretmenimin, okulda ya da evde yapmam için verdiği çalışmalarını zamanında bitiririm.				

18.	Öğretmenim ya da başka biri yaptığım çalışmayı beğenmezse, çalışmaktan vazgeçerim				
19.	Çalışmamı bir an önce bitirmek için acele ederim.				
20.	Ödevimi iyi yapıp yapmadığımı kontrol ederim.				
21.	Ödevlerimi yapmayı unuturum.				
22.	Ödevim olmasa da konuları tekrar ederim.				
23.	Derslerimle ilgili planladığım çalışmalarını yapıp yapmadığımı kontrol ederim.				
24.	Bir konuyu çalıştıktan sonra, o konuyu öğrenip öğrenmediğimi düşünürüm.				
25.	Bir ders ya da konuda öğrenemediğim şeyleri fark ederim.				
26.	Bir konuyu öğrenemezsem, bunun nedenleri üzerinde düşünürüm.				

Ek 3- Ege Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurul İzni

EGE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU

KARAR BELGESİ

Ek-6

YÜRÜTÜCÜNÜN ADI SOYADI / KURUMU	Doç. Dr. Belgin ARSLAN CANSEVER / Eğitim Fakültesi	
DANIŞMANIN ADI SOYADI / KURUMU	-	
DİĞER ARAŞTIRMACILAR	Aybige Ebru SARIÇAY / Eğitim Bilimleri Enstitüsü	
ARAŞTIRMANIN TÜRÜ	☒ Yüksek Lisans Tezi ☐ Doktora Tezi ☐ Özgün Araştırma	
ARAŞTIRMANIN BAŞLIĞI	Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri İle Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması	
BİLİRKİŞİ GÖRÜŞÜ	Yok	
KARARIN ALINDIĞI TOPLANTI TARİHİ	27.10.2021	
TOPLANTI / KARAR SAYISI	13/29	PROTOKOL NO: 1143
KARAR	Araştırma, OYBİRLİĞİ ile etik açıdan uygun bulunmuştur.	

Prof. Dr. Mehmet ERSAN

Kurul Başkanı

(Toplantıda bulunmadı.)

Prof. Dr. Hülya YILMAZ

Kurul Başkan Yardımcısı

Elektronik onaylıdır (online toplantı yolu ile)

Prof. Dr. Fazlı GÖKÇEK

Kurul Üyesi

(Toplantıda bulunmadı.)

Prof. Dr. Sonia AMADO

Kurul Üyesi

Elektronik onaylıdır (online toplantı yolu ile)

Prof. Dr. Mustafa MUTLUER

Kurul Üyesi

Elektronik onaylıdır (online toplantı yolu ile)

Prof. Dr. Metin KARADAĞ

Kurul Üyesi

Elektronik onaylıdır (online toplantı yolu ile)

Prof. Dr. Nadim MACİT

Kurul Üyesi

(Toplantıda bulunmadı.)

Ek 4- İzmir Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma İzni

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-12018877-604.01.02-38098679
Konu : Araştırma İzni
Aybige Ebru SARIÇAY

02/12/2021

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı yazısı (Genelge 2020/2).
b) Ege Üniversitesi Rektörlüğü'nün 25.11.2021 tarihli ve 42651 sayılı yazısı.

Ege Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Aybige Ebru SARIÇAY' ın, "Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri ile Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması" konulu tez çalışmasını İlimize bağlı ekli listede belirtilen okullarda uygulama isteği ilgi (b) yazısında belirtilmektedir.

Söz konusu ölçeklerin uygulanmasının, ekli listede belirtilen okullarda 2021-2022 eğitim öğretim yılında eğitim öğretimi aksatmayacak ve eğitim kurumu yöneticilerinin uygun gördüğü şekilde yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Mehmet YİĞİT
Millî Eğitim Müdür V.

Mustafa YILDIZ
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
2-Anket Formları (10 Sayfa)

Adres : Fevzipaşa mh. 452 sk. no:15 konak/ İZMİR

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (232) 280 36 31
E-Posta: strateji35_1@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Dudu ALP Bilgisayar İşletmeni
Unvan : Bilgisayar İşletmeni
İnternet Adresi: Faks: _____

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrak.syrn.meb.gov.tr/adresinden> e1fh-991d-36dd-a282-a1ca kodu ile teyit edilebilir.

Ek 5- Araştırma İzin Onayı

Ege Üniv. Evrak Tarih ve Sayısı: 06.12.2021-E.445783

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-12018877-604.01.02-38350302
Konu : Araştırma İzni

06.12.2021

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı yazısı (Genelge 2020/2).
b) Ege Üniversitesi Rektörlüğünün 25.11.2021 tarihli ve 42651 sayılı yazısı.
c) Valilik Makamının 02.12.2021 tarihli ve 12018877-604.01.02-38098679 sayılı Onayı.

Ege Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Aybige Ebru SARIÇAY' ın, "Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri ile Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması" konulu tez çalışmasını ekli listede belirtilen okullarda uygulama isteği Valilik Makamının ilgi (c) Onayı ile uygun görülmüştür.

Söz konusu ölçüklerin ekli listede belirtilen okullarda 2021-2022 eğitim öğretim yılında, eğitim öğretimi aksatmayacak ve eğitim kurumu yöneticilerinin uygun gördüğü şekilde, araştırma yapılmadan önce araştırmanın yapılacağı okullar tarafından "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Her Tür Okul ve Kurumlarda Yapılmasına İzin Verilen Araştırma Uygulamasında, Olabilecek Zararları Karşılama Taahhüdü" adlı ek' in araştırmacı tarafından doldurulması gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

İlker ERARSLAN
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

Ek:

- 1- Valilik Onayı (1 Sayfa)
- 2- Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
- 3- Anket Formları (10 Sayfa)
- 4- Taahhüt Formu (1 Sayfa)
- 5- Fiziki Zararları Karşılama Taahhütnamesi (1 Sayfa)

Dağıtım:

Ege Üniversitesi

Bayraklı, Bornova, Karabağlar ,Konak İlçe MEM.

Adres : Fevzipaşa mh. 452 sk. no:15 konak/ İZMİR

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Dudu ALP Bilgisayar İşletmeni

Unvan : Bilgisayar İşletmeni

İnternet Adresi: Faks:

Telefon No : 0 (232) 280 36 31

E-Posta: strateji35_1@meb.gov.tr

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden **ca72-d1e5-3d8d-90cb-0e47** kodu ile teyit edilebilir.

Ek 6-4.Sınıf Öğrencileri İçin Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeği Kullanım İzni

“Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri İle Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi : Bir Karma Yöntem Çalışması” başlıklı yüksek lisans tezi çalışmasında, “4.Sınıf Öğrencileri İçin Algılanan Öz Düzenleme Becerisi Ölçeğinin” kullanılması konusunda gerekli izin mail yoluyla alınmıştır. Gerekli izin belgeleri aşağıda verilmiştir.

4.Sınıf Öğrencileri İçin Algılanan Öz Düzenleme Becerisi Ölçeği
Ölçek Sahipleri; Prof.Dr. Pınar ÇAVAŞ, Doç.Dr. Belgin ARSLAN CANSEVER,
Doç.Dr. Gülsen ÜNVER

İzin Alınan Ölçek Sahibinin;
Unvanı: Prof. Dr.
Adı Soyadı: Pınar ÇAVAŞ

İş adresi: Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Bornova, İzmir

Pınar Cavas <

24 Ağu 2021 Sal 17:31

Alıcı: ben ▼

Sevgili Aybige,

Tezinde "Dördüncü Sınıf Öğrencilerine Yönelik Algılanan Öz Düzenleme Becerileri Ölçeğini" kullanabilirsin tabi ki de. Ölçeğin orijinali Türkçe olduğu için çalışmada rahatlıkla kullanabilirsin.

Sevgiler

Ek 7- 21.Yy Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği Kullanım İzni

“Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Düzeyleri ile Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi : Bir Karma Yöntem Çalışması” başlıklı yüksek lisans tezi çalışmasında, “21. yy. Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği” kullanılması konusunda gerekli izinler mail yoluyla alınmıştır. Gerekli izin belgesi aşağıda verilmiştir.

Ölçek Sahibinin;

Unvanı: Doktor Öğretim Üyesi

Adı Soyadı: Derya ORHAN GÖKSÜN

İş adresi: Adıyaman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Derya ORHAN GÖKSÜN

Alıcı: ben ▼

Ölçeği kullanabilirsiniz.

Süreçte ihtiyaç duyabileceğiniz bazı bilgileri içeren doküman ektedir. Ölçeğin orijinali doktora tezimin ekinde bulunmaktadır.

Çalışmanızda başarılar ve kolaylıklar dilerim.

Dr. Derya ORHAN GÖKSÜN

Adıyaman Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Bölümü

Dr. Derya ORHAN GÖKSÜN

Adıyaman University

Department of Educational Sciences

Ek 8- Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

1. Kendinizi tanıtır mısınız?
2. Sizce bir sınıf öğretmenin sahip olması gereken beceriler nelerdir?
3. 21. yüzyılda öğretmenlerin etkili bir öğretim için sahip olması gereken becerileri neler olduğunu düşünüyorsunuz?
4. Öğrenme-öğretme sürecinde etkili öğrenmeyi sağlamak için kullandığınız yöntemler nelerdir?
 - a. Bu yöntemleri “Çeşitlilik, etkililik, yaratıcılık, teknolojik araçlar” açısından nasıl değerlendirirsiniz?
 - b. Söyledikleriniz haricinde öğrenme süreçlerinde dikkat ettiğiniz noktalar neler
5. 21. yy. öğrenenlerinin sınıf içi etkinliklerde kullanması gereken beceriler hakkında neler söylemek istersiniz?
 - a. İletişim becerileri hakkında neler söylemek istersiniz? Sınıf içi uygun iletişimi siz nasıl tanımlarsınız?
 - b. Sınıf içi etkinliklerde öğrencilerin yaratıcılığını teşvik etmek için yapılabilecekler hakkında neler söylemek istersiniz?
 - c. Öğrencilerin kişisel gelişimlerinin desteklenmesi için yapılabilecekleri nasıl tanımlarsınız? Kişisel farklılıkların ve ilgi alanlarının dikkate alınarak gelişimlerinin desteklenmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?
6. Öğrenme-öğretme sürecinde sınıf dışında düzenlenen eğitsel ve sosyal etkinlikler hakkında ne düşünüyorsunuz?
7. Öğrencilerinizin etkili öğrenmelerini sağlamak için gereken öğretim ortamını nasıl tanımlarsınız?
 - a. Bu öğretim ortamında teknoloji ne kadar ve nasıl kullanılmalı ve öğretim ortamına nasıl dahil edilmelidir?
 - b. Bu öğretim ortamında öğrencilere dönüt verme hakkında ne düşünüyorsunuz?
8. Bildiğiniz üzere öz düzenleme, kişinin kendi öğrenmelerinde doğru öğrenme stratejilerini seçebilmesi, bu stratejileri kendi kendine değerlendirerek gerektiğinde düzenleyebilmesi ve kendini öğrenme süreci boyunca motive edebilmesi üzerine odaklanmaktadır (Pintrich, 2000). Siz öz düzenleme becerileri hakkında ne düşünüyorsunuz?
 - a. Kendinizi öz düzenleme becerilerine sahip olma açısından nasıl

- değerlendirirsiniz? Bu becerilere ne ölçüde sahip olduğunuzu düşünüyor sunu
9. 21. yüzyıl öğretene olarak öğrencilerinizin etkili bir öğrenme-öğretme sürecinin yürütülebilmesi için hangi becerilere sahip olması gerektiğini düşünüyorsunuz?
10. 21. yüzyıl öğretmenlerinin sahip olduğu becerilerin, öğrencilerin öz düzenleme becerilerine etkisi konusunda görüşlerinizi öğrenebilir miyim?
- a. Öğretmenlerin sahip olduğu hangi becerilerin öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin gelişimine katkı sağlayabileceğini düşünüyorsunuz?
11. Öğrencilerin öz düzenleme becerilerine sahip olmaları sizce ne kadar önemlidir? Açıklayabilir misiniz?
12. Öğrenme-öğretme sürecinde 21. Yüzyıl öğretmenlerinin öğrencilerine dijital çağda çalışma ve öğrenme konusunda model olması hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?
13. Sizin eklemek istedikleriniz var mı?

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyad, Ad: SARIÇAY, Aybige Ebru

Eğitim Bilgileri

Derece	Kurum	Yıl
İlköğretim	Agah Efendi İlkokulu	2009
Lise	İzmir Anadolu Lisesi	2016
Lisans	Ege Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği	2020
Lisans	Anadolu Üniversitesi Sosyoloji	2021
Yüksek Lisans	University of Opole, Polonya (Erasmus+)	2022
Yüksek Lisans	Ege Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı	2023

İş Tecrübesi

Görev	Kurum	Yıl
Sınıf Öğretmeni	Ali Erentürk İlkokulu	2021
Sınıf Öğretmeni	Necatibey İlkokulu	2022
Sınıf Öğretmeni	Özel Bilfen İlkokulları	2023

Yayınlar

Makale

- Tanzimat Döneminde Toplumsal Değişme ve Eğitim Üzerine, Sosyoloji Dergisi
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2100699>
Bildiriler:
- Polonya Kültüründe Aile ve Çocuk Yetiştirme Tutumları / 10. Uluslararası Kadın Çocuk Sağlığı ve Eğitimi Kongresi
- Küresel Perspektiften Kültürel Bir Paylaşım: Human Library Project/ 10. Uluslararası Kadın Çocuk Sağlığı ve Eğitimi Kongresi
- Bir Eğitim Ortamı Olarak Müzeler: İzmir Cumhuriyet Eğitim Müzesi Örneği / İstanbul International Modern Scientific Research Congress